

Jyri Hämäläinen

Elämyksellinen ryhmäytymistapahtuma Kainuun prikaatin alueella

Liikunnanohjaaja

(AMK)

Syksy 2017

KAJAANIN
AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TIIVISTELMÄ

Tekijä: Jyri Hämäläinen

Työn nimi: Elämyksellinen ryhmäytymistapahtuma Kainuun prikaatin alueella

Tutkintonimike: Liikunnan ja vapaa-ajan ohjaaja (AMK)

Asiasanat: Ryhmäytyminen, ryhmä, elämyspedagogiikka, elämys, elämyskolmiomalli, korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointi, tapahtuman järjestäminen

Opinnäytetyöni on toiminnallinen opinnäytetyö. Toimeksiantajana opinnäytetyölleni on Kajaanin ammattikorkeakoulu, jonka opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämisen osa-alueeseen työni kuuluu. Opinnäytetyöni tarkoituksena oli järjestää tapahtuma, joka pyrki sisällöltään kehittämään syksyllä 2016 opiskelunsa aloittavien liikunnan- ja restonomiopiskelijoiden ryhmäytymisprosessia opintojen alkuvaiheessa. Tarkoituksena oli myös selvittää, miten tapahtuman elämyksellisyys koettiin ja miten elämyspedagogiikka soveltui tapahtumaan opetusmenetelmänä. Lisäksi arvioin tapahtuman suunnittelun onnistumista sekä sitä, kuinka ohjaamisen onnistui tapahtuman aikana ja kuinka ohjaajana toimimista voisi kehittää. Opinnäytetyöni tavoitteena oli tuottaa toimeksiantajalleni tietoa siitä, kuinka korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia voidaan jatkossakin kehittää.

Työni oli lähes yhdeksän kuukautta kestävä prosessi, jossa suunnittelin ja valmistelin vuoden 2016 helmikuun ja syyskuun välillä tapahtumaa. Suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa pyrin etsimään teorian pohjalta luotettavat ja ajankohtaiset perusteet tapahtuman sisällön suunnitteluun. Teoriaosuudessa keskityin ensisijaisesti ryhmäytymisprosessin erityispiirteisiin, elämyspedagogiikan merkitykseen opetusmuotona sekä elämyksellisyyden rakentumiseen ja toteutumiseen. Elämyksellisen ryhmäytymistapahtuman käytännön toteutus tapahtui 7.-8.9.2016, jolloin seikkailimme kohderyhmän kanssa kaksi päivää Kainuun prikaatin alueella. Elämyksellisessä ryhmäytymistapahtumassa kerättiin mahdollisimman kattavat palautteet niin kohderyhmältä kuin tapahtuman projektiryhmiltäkin, minkä pohjalta sain vastaukset toimeksiantajan laatimiin kehittämistehtäviin.

Tulokset olivat ryhmäytymisprosessia ja elämyksen kokemista tarkastellessa positiivisia. Elämyspedagogiikka osoittautui ryhmäytymistä tukevaksi opetusmenetelmäksi. Toimeksiantajani pyrkii käyttämään työni pohjalta saatuja tietoja jatkossakin osana korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia. Työni on ajankohtainen ja se tuotti hyödyllistä tietoa korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointiin ja koulun aloittamiseen liittyen. Tapahtumani hyödyllisyyttä tukee vuonna 2012 valtakunnallisesti korkeakouluopiskelijoille tehty terveystutkimus, jonka perusteella korkeakouluopiskelijoiden kokemasta kiusaamisesta ja syrjäytyneisyydestä tulee olla huolissaan.

ABSTRACT

Author: Jyri Hämäläinen

Title of the Publication: An experience grouping event in the Kainuu brigade area

Degree Title: Bachelor of Sport Studies

Keywords: Grouping, group, experience pedagogy, experience, an experience triangle model, wellbeing of the students of university of applied sciences, event organization

My thesis is based on a functional thesis. This thesis was commissioned by the Kajaani University of Applied sciences as part of the development of students' well-being. The aim of my Bachelor's thesis was to organize an event that aimed to develop the grouping process for sport- and hospitality management students, who started their studies in autumn 2016. The aim was also to find out, whether the outdoor adventure event provided experiences to the target group and whether the experience pedagogy was an appropriate form of teaching to support the grouping process. In addition, I evaluated the success of my event planning as well as how my instruction worked out during the event and how the work as an instructor could be improved.

My thesis was a process lasting nearly nine months, when I planned and prepared an outdoor event between February and September 2016. During the planning and preparation phase, I tried to find reliable and current basics for designing the content of the event based on theoretical knowledge. In theoretical part, I primarily focused on the special features of the grouping process, the significance of the experience pedagogy in the form of teaching and the building and realization of the experience. The practical implementation of an outdoor adventure took place on 7-8 September 2016, when we ventured two days in the Kainuu Brigade area with the target group. The most comprehensive feedback from the event was gathered from both the target and the project teams of the event, on which basis I could form the answers to the development tasks of the assignment.

When considering the grouping process and the experiences, the results were positive. Experience pedagogy proved to be a good teaching method supporting the grouping. My client is aiming to use the results of my work as part of the well-being projects of the university of applied sciences student. My work is current and has produced helpful information about the wellbeing of the students of the university of applied sciences and the start of their studies. The actuality of my research is supported by a nationwide university students' healthcare research made in 2012, based on which the bullying and exclusion of university students is a matter of concern.

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT	3
	2.1 Tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymykset.....	3
	2.2 Toimeksiantajan esittely – Kajaanin ammattikorkeakoulu.....	3
3	RYHMÄ ILMIÖNÄ	5
	3.1 Ryhmä	5
	3.2 Ryhmiä rakenteiden mukaan.....	6
	3.3 Ryhmiä tarkoituksen mukaan	7
	3.4 Toimivan ryhmän tunnuspiirteet & elinkaari	8
	3.5 Turvallinen ryhmä.....	9
	3.6 Ryhmän perustehtävä ja oheistehtävä	9
	3.7 Ryhmän kiinteys (koheesio)	10
	3.8 Roolit ryhmässä	11
	3.9 Ryhmän kehitysvaiheet	12
	3.10 Ryhmytyminen	15
4	OHJAAJAN ROOLI RYHMÄSSÄ	17
	4.1 Hyvän ohjaajan tunnuspiirteet	18
	4.2 Ryhmän ohjaajan tehtävät.....	18
	4.3 Ohjausmenetelmät	19
5	ELÄMYS	20
	5.1 Elämyskolmiomalli.....	20
	5.2 Elämyksen elementit	21
	5.3 Kokemisen tasot.....	23
6	ELÄMYSPEDAGOGIIKKA	26
	6.1 Elämyspedagogiikka käsitteenä	26
	6.2 Elämyspedagogiikan merkitys opiskeluun	27
7	TAPAHTUMAN SUUNNITTELU, VALMISTELU JA TOTEUTUS.....	28
	7.1 Tapahtuman järjestäminen	28
	7.2 Strategiset ja operatiiviset kysymykset	29
	7.3 Tapahtumaprosessi.....	29
	7.4 Suunnitteluvaihe.....	30
	7.4.1 Lupahakemukset	32

7.4.2	Projektiorganisaatio	34
7.4.3	Tapahtumabrief.....	35
7.4.4	Budjetti ja yhteistyökumppaneiden sponsorointi.....	36
7.4.5	Tapahtumamarkkinointi.....	37
7.4.6	Projektin toteutusvaiheiden aikataulu.....	37
7.4.7	Toukokuu - heinäkuu	39
7.4.8	Turvallisuussuunnitelma	39
7.4.9	Tapahtumakutsun lähettäminen kohderyhmälle	40
7.4.10	Viimeisten kahden viikon valmistelut.....	41
7.5	Tapahtuman toteutus	44
7.6	Tapahtuman toinen päivä.....	50
7.7	Tapahtuman jälkimarkkinointi	52
8	ALKU- JA LOPPUKYSYMYSTEN TULOKSET	53
9	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	56
9.1	Tapahtuman onnistumisen arviointi	56
9.2	Työn eettisyys ja luotettavuus	62
9.3	Oma oppimisprosessi.....	64
9.4	Tapahtuman kehittämisideat ja jatkotoimenpiteet	65
	LÄHTEET.....	68
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Vuonna 2012 tehty valtakunnallinen korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus selvitti laajasti korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia (Kunttu & Pesonen 2012). Tutkimukseen vastasi 4403 korkeakouluopiskelijaa. Yhtenä osa-alueena tutkimuksessa oli selvittää korkeakouluopiskelijoiden kokemaa kiusaamista opiskeluaikana. Tulokset olivat huolestuttavia: 48% vastaajista oli kokenut kiusaamista jossain vaiheessa elämäänsä. (Kunttu & Pesonen 2012, 97.) Samaisessa tutkimuksessa kartoitettiin myös korkeakouluopiskelijoiden kokemaa sosiaalista tukea. Peräti 31% vastaajista koki, etteivät he kuulu opiskeluaikanaan mihinkään opiskeluryhmään. (Kunttu & Pesonen 2012, 87-88.)

Syrjäytymistä ja kiusaamiseksi joutumista voidaan ehkäistä onnistuneella ja tarkasti suunnitellulla ryhmäytymisprosessilla koulunkäynnin ensimmäisillä viikoilla. Onnistuneen ryhmäytymisen tärkeyttä korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointiin tukevat useat eri tutkimukset. Esimerkiksi Sydneyn teknillisen yliopiston tekemässä tutkimuksessa (Forming effective groups n.d) selvitettiin opiskelijoiden kokemusta ja käsityksiä ryhmän tehtävistä. Tutkimuksen mukaan korkeakouluopiskelijat kokivat ryhmän muodostumisen vaikuttavan positiivisesti opiskelijoiden vuorovaikutustaitoihin ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen.

Olen ollut kiinnostunut elämysaktiviteeteista ja luonnon tarjoamista mahdollisuuksista jo pitkään. Opiskeluideni aikana minulla heräsi myös mielenkiinto päästä omalta osaltani vaikuttamaan opiskelijoiden hyvinvointiin. Jatkuvasti kuulee sanottavan tai luettavan uutisista, että opiskelijat tuntuvat syrjäytyvän entistä enemmän ja ongelma alkaakin kieltämättä olemaan jo melko laaja suomalaisessa koulumaailmassa. Lisäksi korkeakouluopiskelijoiden hyvinvoinnista kertovat tutkimukset puoltavat tätä laaja-alaista ongelmaa. Halusin yhdistää kaikki edellä mainitut kiinnostuksen kohteeni yhdeksi kokonaisuudeksi, jolloin tapahtuman järjestäminen oli minulle luonnollinen vaihtoehto. Oman kiinnostukseni ja toimeksiantajani yhteistyöllä opinnäytetyökseni valikoitui toiminnallinen opinnäytetyö. Toimeksiantajana opinnäytetyölleni on Kajaanin ammattikorkeakoulu, jonka opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämisen osa-alueeseen työni kuuluu. Kohderyhmänä opinnäytetyössäni ovat Kajaanin ammattikorkeakoululla syksyllä 2016 opiskelunsa aloittavat liikunnanohjaaja- ja restonomiopiskelijat. Kohderyhmän määrä oli 69 henkilöä, joista miehiä oli 22 ja naisia 47 henkilöä. Kohderyhmän ikäjakauma oli 18 – 31 vuoden välillä.

Työn tavoitteena on tuottaa toimeksiantajalle tietoa, kuinka korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia voidaan kehittää jatkossakin Kajaanin ammattikorkeakoulussa. Kaikki havainnot, olivatpa ne sitten tapahtuman pohjalta positiivisia tai negatiivisia, auttavat osaltaan Kajaanin ammattikorkeakoulua kehittämään toimintaansa ja täten etenemään kohti Suomen älykkäin korkeakoulu 2024 - visiota.

Työni oli lähes yhdeksän kuukautta kestävä prosessi, jossa suunnittelin ja valmistelin vuoden 2016 helmikuun ja syyskuun välillä tapahtumani sisältöä ja toteutusta. Suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa pyrin etsimään teorialiedon pohjalta luotettavat ja ajankohtaiset perusteet tapahtuman sisällön suunnitteluun. Teoriaosuudessa keskityin ensisijaisesti ryhmäytymisprosessin erityispiirteisiin, elämyspedagogiikan merkitykseen opetusmuotona sekä elämyksellisyyden rakentumiseen ja toteutumiseen. Elämyksellisen ryhmäytymistapahtuman käytännön toteutus tapahtui 7.-8.9.2016, jolloin seikkailimme kohderyhmän kanssa kaksi päivää Kainuun prikaatin alueella. Tapahtumassa kerättiin mahdollisimman kattavat palautteet niin kohderyhmältä kuin tapahtuman projektiryhmiltäkin, joiden pohjalta sain vastaukset toimeksiantajan laatimiin tutkimuskysymyksiin.

Olen rajannut kirjallista osuuttani siten, että olen jättänyt käsittelemättä ryhmäilmion osalta vuorovaikutustaidot, ryhmän statuksen, ryhmädynamiikan sekä ryhmänormit. Rajatut osuudet ovat sellaisia osa-alueita, joita en tarvinnut selvittääkseni toimeksiantajan vaatimia tutkimuskysymyksiä.

2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyöni tarkoituksena on järjestää korkeakouluopiskelijoiden ryhmäytymistä edistävä tapahtuma, joka tarjoaa ryhmäytymisprosessin ohella kohderyhmälle elämyksiä. Elämyspedagogiikka valikoitui kohderyhmän koulunkäyntiä tukevaksi opetusmenetelmäksi. Valmistuessaan opinnäytetyöni tavoitteena on tuottaa toimeksiantajalleni tietoa siitä, kuinka korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia voidaan jatkossakin kehittää.

Oman osaamisen kehittämisen tavoitteena opinnäytetyöllä on kehittää liikuntaosaamisen kompetenssia lisäämällä tietoutta elämysaktiviteettien ja fyysisen seikkailun yhteisvaikutuksista korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointiin liittyen. Yhteiskuntaosaamisen näkökulmasta tavoitteenani on kehittää korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia koulun aloittamiseen liittyen, ja sitä kautta ehkäistä mahdollista syrjäytymistä ja yhteen kuulumattomuuden tunnetta.

Opinnäytetyölläni on neljä tutkimuskysymystä:

1. Miten suunnittelen elämystä ja ryhmäytymistä tukevan tapahtuman?
2. Miten korkeakouluopiskelijoiden ryhmäytymisprosessi eteni tapahtuman aikana? millainen oli lopputulos ja oliko ryhmäytymisprosessissa eroa restonomien ja liikunnanohjaajien välillä?
3. Miten tapahtuman elämyksellisyys koettiin?
4. Miten elämyspedagogiikka soveltui tapahtumaan opetusmenetelmänä?

2.2 Toimeksiantajan esittely – Kajaanin ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyöni toimeksiantaja Kajaanin ammattikorkeakoulu on aloittanut toimintansa vuonna 1992. Kajaanin ammattikorkeakoulu oli vuonna 1996 ensimmäisiä suomalaisia ammattikorkeakouluja, jotka vakinaistettiin. Kajaanin ammattikorkeakoulu on KAMK - 24 vision mukaisesti pyrkimässä Suomen älykkäimmäksi korkeakouluksi vuoteen 2024 mennessä. Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa 11 erilaista koulutusta. 6 koulutusta on ammattikorkeakoulututkintoon ja loput 5 tutkintoa ylempään ammattikorkeakoulututkintoon

kuuluvaa koulutusta. Koulutusalat ovat insinöörin, sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, restonomin, liikunnanohjaajan sekä tradenomin tutkinnot. Kajaanin ammattikorkeakoulussa on lisäksi kaksi englannin kielistä koulutusta, joten kansainvälisyys korostuu osana Kajaanin ammattikorkeakoulun strategiaa. Englanninkielisiä koulutuksia ovat tradenomin Bachelor of Business Administration -tutkinto sekä liikunnanohjaajan Bachelor of Sports Studies - tutkinto. (Koulutusta ja kehitystä alueen tarpeisiin n.d.)

Kajaanin ammattikorkeakoulussa opiskelee noin 2200 opiskelijaa ja lisäksi koulun työntekijöitä on 220, johon lukeutuu koululla työskentelevät 120 opettajaa. Kajaanin ammattikorkeakoulu on toimintansa aikana saanut koulutettua yli 5500 valmistunutta opiskelijaa. Kajaanin ammattikorkeakoulu pyrkii varmistamaan kaikilla eri osa-alueilla toimintansa laadun kehittämällä, mittaamalla ja arvioimalla omaa toimintaansa. Yhteistyöverkostot ja vaikuttavuuden lisääminen ovat myös tärkeä osa koulun strategiaa. (Koulutusta ja kehitystä alueen tarpeisiin n.d.)

3 RYHMÄ ILMIONÄ

Ihminen toimii lukuisissa erilaisissa ryhmissä elämänsä aikana (Kataja, Jaakkola & Liukkonen 2011, 15). Ihmiselle on luontaista ja tuttua toimia ryhmässä. Hakeudumme usein ryhmiin, sillä ryhmässä voimme jakaa ilot, murheet ja ongelmat. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 12.) Koulumaailmassa ryhmässä oppiminen on välttämättömyys ja oppimisen perusmuoto (Repo-Kaarento 2007, 24).

Vaikka ryhmässä toimiminen onkin usein ihmisille luonnollista, voi ryhmässä tapahtuva toiminta olla silti hyvinkin haastavaa. Ryhmään kuuluvilla yksilöillä on usein erilaiset taustat ja persoonallisuudet, joista johtuen ryhmä ei välttämättä alkuun toimi kovinkaan tehokkaasti. Ryhmän toimintaa voidaan kuitenkin kehittää, jolloin aiemmin heikosti toiminut ryhmä voi oppia toimimaan kiinteästi ja tehokkaasti saavuttaen korkeitakin tavoitteita. (Kataja ym. 2011, 15.)

3.1 Ryhmä

Katajan ym. (2011, 15) mukaan ryhmän muodostaa kahden tai sitä useamman yksilön joukko, jotka ovat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Lintunen, Rovio, Haarala, Orava ja Westerlund (2012, 310) mieltävät myöskin ryhmän muodostuvan kahdesta tai useammasta henkilöstä. Ryhmän jäsenyyteen kuuluu, että jäsenet ovat tietoisia ryhmään kuulumisesta sekä muista ryhmän jäsenistä. Lisäksi yksilön tietoisuus siitä, miten hänen oma toimintansa vaikuttaa ryhmän yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen, on osa ryhmän jäsenyyttä. (Kataja ym. 2011, 15.)

Penningtonin (2005, 9-10) mukaan ryhmät voidaan jakaa joko virallisiin tai epävirallisiin ryhmiin. Virallinen ryhmä kuuluu aina johonkin viralliseen organisaatioon, joka on perustettu yleistarkoituksen mukaan suorittamaan sille annettua tavoitetta tai tehtävää. Virallinen ryhmä on myös vastuussa annettujen tulosten saavuttamisesta. Virallinen ryhmä voi olla esimerkiksi jonkin kouluorganisaation projektiryhmä. (Pennington 2005, 9-10.)

Epävirallisen ryhmän muodostavat yksilöt, joilla on jokin yhteinen kiinnostuksen kohde. Epävirallisessa ryhmässä korostuvat henkilökohtaisten tarpeiden tyydyttäminen. Henkilökohtaisten tarpeiden tyydyttämistä ovat vaikkapa sosiaalisten suhteiden parantaminen ja tarve kuulua johonkin ryhmään. Esimerkiksi salibandykerho voi olla epävirallinen ryhmä.

Epävirallisen ryhmän tunnistaakin usein siitä, että ne keskittyvät usein johonkin vapaa-ajan ilmiöön. (Pennington 2005, 10.)

3.2 Ryhmiä rakenteiden mukaan

Ihmiset toimivat monenlaisissa ryhmissä elämänsä aikana. Erilaisten ryhmien ominaispiirteiden tunnistamista on helpotettu jaotteleamalla ja nimeämällä ryhmät niiden rakenteen ja tarkoituksen mukaan. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 17.)

Suurryhmään kuuluu yli kymmenen yksilöä. Suurryhmiä ovat esimerkiksi rippileirit, koulu- luokat tai liikuntajärjestön henkilöt, jotka tekevät verkostotyötä. Verkostotyöhön osallistuvia henkilöitä voi olla useita satoja. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 17.) Himbergin ja Jauhiainen (1998, 100) mukaan opiskeluryhmät ja erilaiset puhetilaisuudet ovat usein suurryhmiä tai suurryhmätilanteita. Suurryhmien ongelmana on usein suuri ryhmän jäsenten määrä. Ryhmän jäsenten määrän ylittäessä yli 10 jäsentä, on vuorovaikutuksen saaminen kaikkien ryhmäläisten välille mahdotonta. Vuorovaikutuksen puuttuminen tai sen vajavaisuus kaikkien ryhmän jäsenten kesken aiheuttaa suurryhmän toimintaan usein ristiriitoja. Suurryhmän sisällä olevat ristiriidat johtuvat monesti yksimielisyyden puutteesta, ryhmän jäsenten kesken tulleesta kilpailusta, ryhmän jäsenten muodostamista liittoutumista tai lyhytjänteisyydestä. Suurryhmän ohjaaminen ratkaisee sen, kuinka kiinteästi ja tehokkaasti ryhmä toimii. Yksi tehokas vaihtoehto ohjaajalle on jakaa suuri ryhmä pienempiin ryhmiin ja antaa jokaiselle ryhmälle oma vastuualue, jonka ryhmä pyrkii suorittamaan osatavoitteena. (Kataja ym. 2011, 15.)

Pienryhmään kuuluu Kaukkilan ja Lehtosen mukaan (2008, 17) kahdesta kymmeneen yksilöä. Himberg ja Jauhiainen (1998, 100) määrittelevät pienryhmän olevan enintään 8-10 henkinen. Pienryhmiä ovat esimerkiksi pienet työyhteisöt, opiskeluryhmät tai työnohjausryhmät (Kaukkila & Lehtonen 2008, 17). Pienryhmän etuna on, että kaikki ryhmän jäsenet voivat olla vuorovaikutuksessa keskenään (Kataja ym. 2011, 15; Himberg & Jauhiainen, 1998, 100). Ryhmän jäsenten keskinäisistä vuorovaikutuksista johtuen pienryhmän tunnistaakin usein ryhmän kiinteydestä, motivaation aikaansaamasta sitoutumisesta, yksimielisyydestä ryhmän toimintatapoja kohtaan ja tyytyväisyydestä (Kataja ym. 2011, 15).

Avoimeen ryhmään voi osallistua tai tulla mukaan niin usein kuin itse haluaa. Avoimia ryhmiä ovat esimerkiksi lasten liikuntakerhot, vauvauinnit tai vanhusten kerhot. Avoimilla ryhmillä ei ole alkua tai loppua. Esimerkiksi vanhusten kerhon toiminta jatkuu, vaikka hen-

kilöstö ryhmän sisällä vaihtuisikin. *Suljetun ryhmän* toiminnassa osallistujat ja kokoontumiset on päätetty etukäteen. Vaikka joku ryhmän jäsen lopettaisikin ryhmän toiminnan kesken, ei keskeyttäen tilalle oteta uusia jäseniä. Suljettuja ryhmiä ovat esimerkiksi sururyhmät tai perheryhmät. *Täydentävä ryhmä* ottaa pois jääneen ryhmäläisen tilalle uuden. Täydentävä ryhmä täydentyy sen mukaan, mikä on ryhmäkoon sallima määrä. Esimerkiksi monet etukäteen maksetut ryhmäliikuntatunnit ovat täydentyviä ryhmiä. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 17.)

3.3 Ryhmiä tarkoituksen mukaan

Toiminnallinen ryhmä on nimensä mukaisesti varsinaiseen toimintaan painottuva ryhmä. Toiminnallisessa ryhmässä on myös tärkeää pohtia kokemuksia, joita ryhmä on yhdessä saavuttanut. Toiminnallisella ryhmällä on oltava aina jokin tavoite, joita kohti ryhmä suuntaa toimintansa. Toiminnallisen ryhmän tavoitteena voi olla esimerkiksi yhteistoiminnan kehittäminen. *Harrasteryhmä* on ihmiselle yksi mieluisimmista ryhmämuodoista. Harrasteryhmän etuna on, että jokainen yksilö voi valita itselleen sopivimman ja parhaimman ryhmän, joka tarjoaa yksilölle sellaista toimintaa, mitä hän haluaa itse harrastaa. Ryhmäläiset harrastavat esimerkiksi kalastusta, askartelua tai vaellusta. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 18.)

Vertaisryhmään kuuluvilla on jokin samankaltainen kokemus, joka yhdistää ryhmäläisiä toisiinsa. Yhdistäviä tekijöitä voivat olla vaikkapa elämäntilanne, samankaltainen kokemus jostakin, menetys, tai jokin muu yhdistävä tekijä. Esimerkiksi taaperoikäisten vanhempien ryhmät ja vakavista sairauksista parantuneiden keskusteluryhmät ovat vertaisryhmiä. *Keskusteluryhmään* kuuluvat usein ihmiset, jotka ovat kiinnostuneet samoista asioista. Keskusteluryhmiä ovat esimerkiksi taideryhmät. *Sururyhmässä* menetyksen kokeneet voivat vaihtaa ajatuksiaan ja tuntemuksiaan. Sururyhmä saattaa myös kasvattaa yhteisöllisyyden ja jaksamisen tunnetta surutyön aikana. Sururyhmän jäsenet tukevat toisiaan ja auttavat jaksamaan vaikeiden aikojen ylitse. *Hoidollinen ryhmä* tukee ryhmän jäsenen hoitoa ja selviytymistä. Esimerkiksi huumeisiin koukuttuneille järjestetään omia hoidollisia ryhmiä. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 18.)

3.4 Toimivan ryhmän tunnuspiirteet & elinkaari

Ryhmällä on aina jokin perustehtävä, joka muodostuu toiminnan tarkoituksen mukaan (Kaukkila & Lehtonen 2008, 15). Myös Himberg ja Jauhiainen (1998, 102) kuvaavat jokaisella ryhmällä olevan perustehtävän, mutta toimivan ryhmän edellytyksenä on, että ryhmän jäsenet sopivat keskenään myös ryhmän konkreettiset osatavoitteet, johon he yhdessä pyrkivät. Toimiva ryhmä pystyy erottelemaan, mikä tehtävä on ensisijainen ja mikä toissijainen, jolloin ryhmä pystyy keskittämään toimintansa niiden mukaan (Kataja ym. 2011, 22). Ryhmän jäsenten välinen kiinteys ja lojaalisuus toisiaan kohtaan ovat toimivan ryhmän ehkäpä tunnistettavimmat piirteet. Ryhmän jäsenet kykenevät erottamaan omat ja ryhmän yhteiset tarpeet toisistaan. Tarpeen tullen yksilö pystyy laittamaan ryhmän yhteisen tarpeen omien tarpeidensa edelle. (Kataja ym. 2011, 22.)

Toimivassa ryhmässä kuunnellaan ja ilmaistaan tunteita avoimesti. Erimielisyyksien ilmeneminen ryhmän sisällä on välttämätöntä. Erimielisyyksien ilmetessä ryhmäläiset pystyvät antamaan ja vastaanottamaan rakentavaa kritiikkiä toisilleen. Toimiva ryhmä löytää ratkaisun erimielisyyksiin avoimella keskustelulla. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 13.) Toimivan ryhmän jäsenet tietävät omat ja muiden jäsenten vahvuudet, jolloin jokainen ryhmän jäsen voi myötävaikuttaa ryhmän toimintaan omilla vahvuuksillaan ja samalla yksilö voi hyödyntää muiden osaamista. Ryhmän jäsenet ovat täten riippuvaisia toisistaan. (Kataja ym. 2011, 22.) Toimiva ryhmä on demokraattinen ja ryhmä kykenee antamaan sen jokaiselle jäsenelle mahdollisuuden osallistua toimintaan yksilön omien kykyjen ja mahdollisuuksien mukaan (Himberg & Jauhiainen 1998, 102).

Puhuttaessa siitä, että ryhmän jäsenet tarvitsevat toinen toistaan, puhutaan myönteisestä riippuvuudesta. Myönteinen riippuvuus ajaa ryhmäläiset ajattelemaan ja käyttäytymään siten, että ryhmän jäsenen oma onnistuminen vaikuttaa muiden ryhmäläisten onnistumiseen, jolloin ryhmän menestyminen vaatii yksilöiden onnistumista. (Kataja ym. 2011, 22.) Ryhmä elää yllämainituista voimavaroista. On kuitenkin selvää, että joinain päivinä ryhmällä on enemmän voimavaroja kuin toisina päivinä. Toimivan ja heikosti toimivan ryhmän menestyksen erona onkin, että toimiva ryhmä pystyy hyödyntämään voimavarojaan niin hyvinä kuin huonoinakin päivinä, jolloin voimavarat ovat käytössä useammin ja tehokkaammin. (Kataja ym. 2011, 22.)

3.5 Turvallinen ryhmä

Ei tarvitse mennä paljoakaan ajassa taakse päin, kun opettaja opetti frontaalisti ja siirsi tietoa opettajasubjektilta oppilaille, eli oppilassubjektille. Nykyajan opetus on muuttunut huomattavasti vuosien takaisesta frontaliopetuksesta. Nykyaikainen oppiminen on eräänlainen vuorovaikutustapahtuma, jossa oppimisen subjektin kohteena on opiskelija. Vuorovaikutustaidot ja ryhmissä työskentely ovat lisääntyneet niin koulu- kuin työmaailmassakin siinä määrin, että turvalliseen ryhmään kuuluminen on ihmisille elinehto. Turvallinen ryhmä tarjoaa yksilölle turvallisen kasvualustan. (Aalto 2002, 4.)

Turvallinen ryhmä korostaa yksilön parhaita puolia. Jopa yksilön itsestään kuvittelemat heikot osa-alueet ja piirteet saattavat kehittyä. Turvallisessa ryhmässä yksilö saa olla juuri sellainen kuin haluaa ja jokaisen heikkoudet hyväksytään. Yksilö uskaltaa mennä helpommin omalle epämukavuusalueelleen ja pyrkii samalla kehittämään itseään entistä monipuolisemmin. Turvallisessa ryhmässä voi jakaa muille omat mieltä painavat asiat, jolloin muut tukevat sinua. Ryhmän jäsenet tukevat toinen toistaan ja välittävät toisista niin paljon, että yksilöiden itsetunto vahvistuu ja tällöin yksilö pystyy keskittämään voimavarojaan myös muiden ryhmän jäsenien hyvinvointiin. (Aalto 2000, 17.)

3.6 Ryhmän perustehtävä ja oheistehtävä

Ryhmä perustetaan aina jonkin tarkoituksen mukaan. Ryhmällä on aina jokin tehtävä, jota se pyrkii parhaansa mukaan tekemään. Perustehtävä voi olla esimerkiksi jonkin koulun määräämä kirjallinen tai suullinen tehtävä oppilasryhmälle. Tehtävä voi olla myöskin äänen lausumaton, psykologiseen sopimukseen perustuva tehtävä. Ryhmän suorittaessa perustehtäväänsä, mukana kulkee aina sosiaalinen oheistehtävä. Oheistehtävä syntyy ihmisten omista tarpeista ja haluista elää elämäänsä. Tällaisia ovat esimerkiksi vuorovaikutusprosessit ryhmän jäsenien välillä ja hyväksytyksi tuleminen. (Kopakkala 2005, 18.) Himberg ja Jauhiainen (1998, 101) kuvaavat kirjassaan ryhmällä olevan samat tehtävät kuin Kopakkalakin, tosin Himberg ja Jauhiainen eivät käytä ryhmän oheistehtävästä nimitystä oheistehtävä, vaan koossa pysymistä ja kiinteyttä, eli ryhmän tunnetavoitetta. Himbergin ja Jauhiaisen (1998, 101-102) mukaan ryhmän on toimiakseen pyrittävä saavuttamaan kaksi päämäärää, eli kaksoistavoitteen: tuloksellisuus ja tehokkuus kuuluvat ryhmän perustehtävään ja näin ollen perustehtävästä muodostuu ryhmän asiatavoite. Ryhmän koossa pysyminen ja kiinteys kuuluvat ryhmän tunnetavoitteeseen. Ilman riittävää

tunnetavoitteen saavuttamista ryhmä ei onnistu ryhmän perustehtävässä. (Himberg & Jauhiainen 1998, 101-102.)

Ryhmän ollessa kiinteä ja tiivis oheistehtävä antaa ryhmälle paljon iloa, huumoria ja samalla ryhmän jäsenet uskaltavat mennä epämukavuusalueilleen. Perustehtävä ja oheistehtävä ovat parhaimmillaan hyvässä sopusoinnussa. Näiden kahden tehtävän keskinäinen merkittävyys on kiinni ihmisten omista näkökulmasta. (Kopakkala 2005, 18.)

3.7 Ryhmän kiinteys (koheesio)

Ryhmän kiinteyttä eli koheesiota pidetään ryhmää yhdistävänä voimana. Koheesio viittaa siihen, miten paljon ryhmään kuuluvat yksilöt tuntevat vetovoimaa toisiaan kohtaan, miten yksilöt hyväksyvät ja ovat samaa mieltä ryhmän yhteisistä prioriteeteista ja tavoitteista sekä kuinka yksilönä voi itse vaikuttaa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Koheesio­n tärkeydestä kertoo se, että ilman koheesiota ryhmä ei pysty toimimaan yhdessä. Koheesio­n puuttuessa täysin, ryhmän jäsenet eivät pidä toisistaan, jolloin ryhmä joko hajoaa tai ryhmän yhteisiä tavoitteita ei saavuteta. Jokaisesta ryhmästä tulee löytyä edes jonkinlainen koheesio­n taso, jotta ryhmän yhteistoiminta on mahdollista. (Pennington 2005, 83-84.)

Koheesio ilmenee joko ryhmän tehtävään liittyvänä koheesiona eli *tehtäväkoheesiona* tai ryhmän sosiaalisiin suhteisiin liittyvänä koheesiona eli *sosiaalisena koheesiona*. Tehtäväkoheesiossa keskipisteenä on ryhmän tavoite. Ryhmän tavoite ohjaa, ylläpitää ja yhdistää ryhmää. Sosiaalinen koheesio nimensä mukaisesti liittyy ryhmän jäsenten välillä tapahtuvaan sosiaaliseen kanssakäymiseen. Sosiaalista kanssakäymistä ovat esimerkiksi yksilöiden väliset suhteet sekä tunnekokemukset. (Kataja ym. 2011, 20.)

Ulkoisen uhan tai kilpailun luoma paine muita ryhmiä kohtaan on usein omiaan lisäämään ryhmän koheesiota. ”Yhteinen vihollinen” yhdistää ryhmän jäsenet samaan rintamaan, jolloin ryhmän sisällä olevat mahdolliset pienet erimielisyydet sivutaan ja ryhmän keskittyminen on olennaisessa, ”yhteisessä vihollisessa”. (Pennington 2005, 84.)

3.8 Roolit ryhmässä

Kaukkilan ja Lehtosen (2008, 52) mukaan ryhmän jäsenten omaksumat roolit säätelevät osaltaan ryhmädynamiikkaa. Oman roolin löytäminen tarkoittaa ihmiselle luontaista, tuttua ja turvallista tapaa toimia. Lintunen ym. (2012, 316-317) puolestaan kuvaavat roolin tarkoittavan normien ja odotusten kokonaisuutta, joka on muodostunut ryhmän jäsenen aseman ja tehtävän pohjalta. Ryhmän jäsenten tavatessa ensimmäistä kertaa, yksilöillä on usein epävarma olo. Ihmisen aiempi rooli ei välttämättä sovellukaan uuteen tilanteeseen. Alkuvaiheen hämmennys johtuu usein siitä, ettei selkeitä rooleja ole tai ne ovat puutteellisia. Yksilöt ottavatkin monesti alkuvaiheessa käyttöön sellaisia rooleja, jotka ovat aiemmin olleet onnistuneita ja hyväksytyjä. Epävarma ihminen saattaa käyttää työrooliaan jopa vapaa-ajallaan tavatessaan ihmisiä, keitä hän ei välttämättä tunne. Ajan edetessä ryhmä kiinteytyy ja kun ryhmän turvallisuus on yksilön kannalta riittävä, alkaa ihmisen todellinen persoona ja rooli tulla esiin. (Kopakkala 2005, 108.)

Ruth Meredith Belbin (2004) on tutkinut paljon erilaisten roolien vaikutusta ryhmän toimintaan. Hän on tuonut tutkimuksessaan ilmi, että hyvin toimivien ryhmien jäsenten tulisi olla erilaisia ja lisäksi ryhmän etu on, jos sen jäsenet osaavat mahdollisimman monia erilaisia asioita. Seuraavassa Belbin (2004, 72) tiimiroolit ja kyseisten roolien profiilikuvaukset:

Keksijä ajattelee paljon ja on ryhmän nero. Hän on älykäs, mutta usein myös epäkäytännöllinen. *Tiedustelija* etsii uutta ja kokeilee eri asioita. Tiedustelija on utelias, mutta erittäin neuvottelukykyinen. Ailahtelevaisuus on tiedustelijan negatiivinen puoli. *Tekijä* on ryhmänsä käytännön tekijä ja paras organisoija. Luonteeltaan ahkera, mutta jämähtää monesti vanhoihin kaavoihin. *Takoja* vauhdittaa ryhmää kovempiin suorituksiin ja raivaa ryhmän kohtaamat ongelmat edestä. Takoja on voimakastahtoinen, mutta usein myös kireä ja kärsimätön. *Viimeistelijä* on luonteeltaan tarkka ja hoitaa yksityiskohdat kuntoon. Viimeistelijä tekee työnsä sitkeästi ja tunnollisesti, mutta jumittuu usein pieniin seikkoihin. Viimeistelijä on haluton etenemään nopeasti. *Arvioija* analysoi ryhmän kohtaamia ongelmia jatkuvasti. Luonteeltaan hän erittäin kriittinen ja on usein puolueeton, mikä kostautuu joskus liiallisena varovaisuutena ja hitautena. *Diplomaatti* pitää ryhmän ilmapiiriä yllä positiivisella luonteellaan ja sovittelee riitoja. Luonteeltaan herkkä ja erittäin sosiaalinen. Diplomaatti ei osaa joustaa asioista kunnolla. Lisäksi hänellä voi olla päätöksentekoon liittyviä ongelmia. *Kerääjä / kokoaja* hankkii ryhmän tarvitsemat resurssit kasaan ja valvoo niitä. Kokoaja on itsevarma ja rauhallinen. Luovuus on luonteen suurin heikkous. (Belbin 2004, 72-73.)

3.9 Ryhmän kehitysvaiheet

Jokainen ryhmä alkaa, toimii aikansa ja usein loppuu. Edellä mainitut ajalliset eli kronologiset vaiheet ovat ryhmän kehitysvaiheita. Kronologinen vaihe tunnetaan myös nimellä ryhmäprosessi. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 24.) Ryhmä kehittyy silloin, kun ryhmän jäsenet ovat tietoisia toisistaan ja tavoitteistaan sekä silloin, kun ryhmän jäsenten vuorovaikutus on jatkuvaa ja sitoutunutta. Mikäli ryhmän jäseniä lähtee tai uusia tulee tilalle, palaa ryhmän kehitys yleensä alkuvaiheeseen. Lisäksi ohjaajaan vaihtuminen saattaa hidastaa ryhmän kehitysprosessia. (Himberg & Jauhiainen 1998, 146.)

Monesti näkee kuvailtavan, että ryhmän sisällä tapahtuva kehittymisprosessi on suoraviivainen tapahtumaketju, mutta todellisuus on toinen: ryhmä käy muodostumisensa aikana läpi viisi erilaista kehitysvaihetta, jotka aiheuttavat ja muodostavat ryhmän sisälle erinäisen määrän kuohuntaa ja epävarmuutta. Lisäksi ryhmän kehitys ei välttämättä etene suoraan kehitysvaiheesta seuraavaan. Voikin olla, että ryhmä saattaa kehittymisprosessinsa aikana palata takaisin aiempiin vaiheisiin tai eri vaiheiden merkitykset voivat olla erilaisia eri ryhmille. Jokaisen olisi tärkeä ymmärtää, että ryhmät kehittyvät ja elävät koko olemassaolonsa ajan, saaden vaikutuksia ryhmän ympärillä tapahtuvista asioista. (Kataja ym. 2011, 24.)

Muodostumisvaihe

Penningtonin (2005, 72) mukaan muodostumisvaiheessa ryhmän jäsenet keräävät uudesta ryhmästään tietoja tutustumalla toisiinsa. Tutustumisella saadaan tietoja muiden ryhmän jäsenten taustoista, asenteista ja kokemuksista. Vaikka ryhmän jäsenillä on muodostumisvaiheessa usein epävarma olo itsestään (Kataja ym. 2011, 24), alkaa ryhmä siitä huolimatta selvittämään ryhmän perustehtävää ja samalla alkavat muotoutua yhteiset säännöt ja toimintatavat. Alkuvaiheessa ryhmän jäsenet puhuvat toisilleen varovaisesti, tarkkailevat toisiaan ja ovat etäisiä (Kaukkila & Lehtonen 2008, 24). Ryhmän jäsenillä voi olla myös odotuksia, että joku ottaa johtajan roolin ja kantaa vastuun ryhmästä. Epävirallisen ryhmän johtajuuden paikka saattaa aiheuttaa kilpailua ryhmän sisällä. (Kataja ym. 2011, 24.)

Kuohuntavaihe

Alun harmonian jälkeen seuraa kuohuntavaihe. Sen aikana ryhmän jäsenet uskaltavat jo kommentoida mielipiteitään muille ja ryhmässä alkaa esiintyä ristiriitoja. (Kaukkila & Leh-

tonen 2008, 25.) Vaikka ryhmän tehtävä olisi jo kutakuinkin selvä, ristiriidat syntyvät tehtävän suorittamiseen liittyvistä prioriteeteista, eli siitä miten ja missä tärkeysjärjestyksessä tehtävä tulisi ruveta suorittamaan (Pennington 2005, 73). Ryhmässä saattaa puhjeta suuriakin konflikteja ja lisäksi ryhmän jäsenet saattavat ruveta kyseenalaistamaan ja vastustamaan ryhmän saamaa tehtävää, odotuksia ja joskus jopa ryhmänohjaajaa (Kaukkila & Lehtonen 2008, 25; Himberg & Jauhiainen 1998, 146). Ryhmän sisälle muodostuu monesti liittoutumia, jossa yhteenottojen aikana yksilöt yrittävät puolustaa yksilöllisyyttään ja omia näkemyksiään, vaikka ne ovat ryhmän sisäisten normien ja ryhmän yhtenäisyyden vastustamista. Monesti eripuraa aiheuttavat yksilöt ovat syntipukkeja, jotka halutaan poistaa ryhmästä. Epämieluiden poistamisen takana on ajatus siitä, että se poistaa ongelman. (Kataja ym. 2011, 25.)

Tällaista kuohuntaa ei kannata kuitenkaan säikähtää. Välienselvittelyt ja erimielisyydet ovat tärkeä osa ryhmän kehittymistä ja ne puhdistavat ja parantavat ryhmän ilmapiiriä. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 25). Ryhmän jäsenten ja ennen kaikkea ryhmänjohtajan tulee hallita toimintaa siten, että erimielisyyksistä huolimatta ryhmä pystyy tekemään jatkon kannalta parhaan mahdollisen ratkaisun ja siten myös ristiriidat saadaan ratkaistua. Ryhmä tulee organisoida tehokkaasti ja tehtävän suorittaminen voi jatkua. Ryhmä, joka ei onnistu ratkaisemaan ristiriitoja suotuisasti, ei pysty jatkamaan tehtävänsä ja pahimmassa tapauksessa ryhmä pitää hajottaa. (Pennington 2005, 73.)

Yhdenmukaisuusvaihe

Pahimmat erimielisyydet ovat yhdenmukaisuusvaiheessa takana päin ja ryhmän jäsenet ovat päässeet yhteisymmärrykseen ryhmän toimintatavoista (Kataja ym. 2011, 25). Tässä vaiheessa ryhmä on tiivistynyt ja koheesiota alkaa esiintyä. Lisäksi ryhmähenki ja positiivinen mieliala ovat kasvaneet. Ryhmäläiset ovat tyytyväisiä ryhmäänsä ja omaan rooliinsa ryhmässä. (Pennington 2005, 73.) Ryhmä pyrkii selvittämään ja käsittelemään aiemmin ilmenneitä ongelmia. Ryhmä on päässyt rakentavan yhteistyön avulla kiinni aiempiin sääntöihin ja tavoitteisiin ja etenee niiden mukaisesti eteenpäin. Ryhmän jäsenet tuntevat toisensa ja oman roolinsa ryhmässä, joten ryhmä pystyy välttämään konflikteja ja lisäksi valtataistelua ei enää tarvita. Yhdenmukaisuusvaiheessa ryhmä voi edetä kohti perustehtävää. (Kataja ym. 2011, 25.)

Ryhmän tehokkuuden, hyvinvoinnin ja ilmapiirin vapautumisen kannalta on tärkeää, että jokainen ryhmän jäsen pystyy ilmaisemaan omat tunteuksensa ja mielipiteensä avoimesti. Suurin vaara yhdenmukaisuusvaiheessa on, että ryhmä jumiutuu liian pitkäksi ai-

kaa tähän vaiheeseen. Liian pitkä aika yhdenmukaisuusvaiheessa johtaa ryhmän tehotomuuteen ja heikompaan ulkopuolisen muutoksen sietämiseen. Ohjaajan tehtävä on huolehtia siitä, että ryhmä pääsee etenemään mahdollisimman nopeasti kohti seuraavaa vaihetta. Ohjaajan tulee ohjata ryhmän toiminta pois epäolennaisista asioista ja ohjata ryhmää siten, että sen pääpaino on kokonaisuuden hahmottamisessa ja perustehtävän tekemisessä. (Kataja ym. 2011, 25-26.)

Toimivan työskentelyn vaihe

Toimivan työskentelyn vaihe on ryhmän toiminnan kannalta tehokkain vaihe (Kataja ym. 2011, 26). Ryhmä on syventynyt tehtäväänsä ja se etenee aiemmin yhdessä luodun tärkeysjärjestyksen mukaisesti kohti tavoitetta (Pennington 2005, 73). Lintunen ym. (2012, 322) kuvaavat, että vuorovaikutus on opittu ongelmanratkaisun väline tässä ryhmän kehitysvaiheessa. Aiemmissa ryhmän kehitysvaiheissa ryhmän yksilöiden erilaisuudet saattoivat aiheuttaa ristiriitoja, mutta toimivan työskentelyn vaiheessa yksilöiden erilaisuutta osataan hyödyntää ja ne voidaan kääntää ryhmän voimavaroiksi. Ryhmän energiaa söi aiemmissa vaiheissa jatkuva yhtenäisyyden ylläpito, mutta toimivan työskentelyn vaiheessa yhteisöllisyys on jo niin vakaalla pohjalla, että ryhmä pystyy siirtämään energiansa perustehtävän suorittamiseen. (Kataja ym. 2011, 26.) Positiivinen riippuvuus toisistaan vahvistaa ryhmän työskentelyä (Pennington 2005, 73).

Lopettamisvaihe

On todennäköistä, että jossain vaiheessa ryhmän toiminta loppuu. Erilaiset projektiryhmät päättyvät esimerkiksi silloin, kun ryhmä on saanut projektinsa valmiiksi. Lisäksi jonkin ryhmän toiminta saattaa loppua, kun ryhmästä lähtee pois yksi tai useampi henkilö. (Pennington 2005, 74.) Joillakin ryhmän jäsenillä voi olla vaikea luopua ryhmästä (Lintunen ym. 2012, 322). Kun virallinen toiminta eli esimerkiksi koulu aikanaan loppuu, voi ryhmä jatkaa toimintaansa koulun loputtua epävirallisesti, koska yhdessäolo palkitsee ryhmänjäseniä (Pennington 2005, 74).

Toimivassa ja kiinteässä ryhmässä lopettamisvaihe voi aiheuttaa paljon tunteita. Ryhmän jäsenillä on usein tunne, että ryhmän toiminnan lopettaminen on vaikea hetki heille itselleen ja ryhmästä on muodostunut tärkeä osa yksilön elämää. Ohjaajan tehtävä on yrittää suunnitella lopettamisvaihe mahdollisimman järkevästi, esimerkiksi erilaisilla lopettamis- harjoituksilla, jotka helpottavat tunnepitoista hetkeä. (Kataja ym. 2011, 26.)

3.10 Ryhmäytyminen

Aalto (2000, 69) kuvaa: *”kun ryhmä muodostuu, puhutaan ryhmäytymisestä. Ryhmäyttäminen tarkoittaa erilaisia toiminnallisia menetelmiä sisältävää prosessia, jossa pyrkimyksenä on kasvattaa ryhmän turvallisuutta vaiheittain. Onnistuneen ja tehokkaan ryhmäytymisen tavoitteena onkin suunnitella ennakkoon sellainen tapahtuma, jossa pyritään vaikuttamaan myönteisesti ryhmän kehitysvaiheisiin”.*

Ryhmäytymisen tärkeä tehtävä on sitoa opiskelija kouluun ja luokkayhteisöön. Onnistunut ryhmäytyminen mahdollistaa opiskelijalle löytää paikkansa ja roolinsa omassa ryhmässä. (Sirkka 2007, 2.)

Toimivan ryhmän tärkeyttä opiskelussa tukee Sydneyn teknillisen yliopiston tekemä tutkimus (Forming effective groups), jossa on tutkittu tehokkaan ryhmän muodostamista. Tutkimuksesta saatujen havaintojen perusteella yliopisto-opiskelijoista suuri osa pelkää aikaa, jolloin ryhmiä muodostetaan omassa luokassa. Varsinkin ensimmäisen vuoden opiskelijoille ryhmien muodostaminen on tuntematon pelko. Ryhmätöiden ongelmat ja pelot johtuvat opiskelijoiden aikaisemmista kokemuksista, jotka perustuvat ryhmän muodostumisprosessiin. Tutkimuksen yksi tärkeimpiä havaintoja olikin, että ryhmäprosessiin tulee kiinnittää huomiota, jolloin ryhmäprosessi tulee suunnitella ja toteuttaa niin hyvin, että ryhmistä tulee onnistuneesti mahdollisimman korkean suorituskyvyn omaavia ryhmiä. (Forming effective groups.)

Onnistuneen ryhmäytymisen puolesta puhuu myös Bentleyyn ja Warwickin vuonna 2010 tekemä tutkimus, jossa kohteena oli Yhdistyneen kuningaskunnan yliopisto. Tutkimuksen tarkoituksena oli tuottaa tietoa opiskelijapalautteen muodossa opiskelijoiden kokemuksista ja käsityksistä liittyen ryhmän tehtäviin. Vaikka kysymykset olivat erilaisia kuin esimerkiksi Sydneyn teknillisen yliopiston tekemässä tutkimuksessa, olivat tutkimustulokset ryhmäytymisen kannalta rohkaisevia: opiskelijat kokivat voivansa oppia enemmän tekemällä ryhmätyötä, varsinkin tiimityöskentely ja viestintätaidot kehittyisivät. Tutkimuksen mukaan korkeakouluopiskelijat näkivät ryhmätyöskentelyn vahvuutena ideoiden jakamisen, työmäärän jakamisen, määräaikaisten asettamisen, tiimityöskentelytaitojen kehittymisen, oppimisen vertaisryhmässä ja itseluottamuksen kasvamisen. (Bentley & Warwick 2010.)

Onnistunut ryhmäytyminen muodostaa toimivan ryhmän. Toimivan ryhmän tunnistaa siitä, että kaikki ryhmän jäsenet tekevät töitä yhteisen tavoitteen eteen ja kaikki ryhmään kuu-

luvut jäsenet tuntevat ryhmän perustehtävän. Toimivassa ryhmässä on jokaisen ryhmäläisen hyvä ja turvallinen olla. Toimivassa ryhmässä pystytään ilmaisemaan omat mielipiteet ja tunteet, kuunnellaan toisia ja lisäksi toimivassa ryhmässä osataan käsitellä erimielisyyksiä. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 13.)

Onnistunut ryhmäytyminen vähentää lisäksi koulukiusaamista. Jos ryhmä toimii ja ryhmäläisillä on hyvä yhteishenki, ei kiusaamista yleensä esiinny. (Sirkka 2007, 2.) Olitpa missä tahansa ryhmässä, niin ihmisten välille muodostuu helposti stereotypioita, eli kaavamaisia käsityksiä toisistaan. Koulumaailmassa stereotypiat alkavat muodostua opiskelijoiden välille heti, kun kouluryhmä näkee toisensa ensimmäisen kerran. Koska opiskelijat eivät vielä tunne toisiaan, alkavat opiskelijat muodostamaan muista ryhmäläisistä stereotypioita. Stereotypia luo ennakkoluuloja toisista ihmisistä, jotka vaikuttavat arvioijan käsitykseen siitä, millainen toinen oppilas on. Pahimmillaan stereotypiat toisista ihmisistä perustuvat aiemmin kuultuihin huhuihin, mitkä eivät pidä välttämättä lainkaan paikkaansa. (Salmivalli 1998, 19.)

Kun johonkin opiskelijaan on muodostunut tietynlainen stereotypia jo opiskeluiden alkuhetkistä saakka, on stereotypia usein tullut jäädäkseen kyseiselle opiskelijalle, tekipä hän sitten mitä tahansa tai miten tahansa. Esimerkiksi ”huonon” stereotypian saanut opiskelija näyttäytyy jatkossakin muille kielteisenä tai negatiivisena henkilönä, kun taas ”hyvän” stereotypian saanut opiskelija on muiden suosiossa ja häneen suhtaudutaan myönteisesti. Onnistuneen ryhmäytymisen tarkoituksena on poistaa stereotypioita ja näyttää opiskelija toisille sellaisena, kuin hän oikeasti on. Ryhmäytyminen antaa ikään kuin tilaisuuden näyttää aito itsensä muille. (Salmivalli 1998, 19.)

4 OHJAAJAN ROOLI RYHMÄSSÄ

Ei ole olemassa kahta täydellisesti samanlaista ryhmänohjaajaa. Jokaisella ryhmänohjaajalla on oma persoonallisuutensa ja tapansa ohjata ryhmää. Jokaisella ohjaajalla on myös omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Ohjaaja törmää työssään varmasti moniin erilaisiin tilanteisiin, joissa täytyy osata antaa neuvoja ja ohjausta ryhmän toiminnan jatkamiseksi. Ryhmänohjaajan tueksi löytyy paljon oppaita ja kirjoja, mutta mikään niistä ei kerro yhtä ja oikeaa vastausta esimerkiksi siihen, kuinka ohjaajan tulee toimia erilaisissa tilanteissa ja miten hänen täytyisi ohjata ryhmää kyseisissä tilanteissa. Jokainen ohjaaja rakentaa itse polkunsä ja samalla ohjaaja oppii havainnoimaan erilaisia tilanteita kokemuksen kautta. Hyväksi ohjaajaksi tuleminen vaatii paljon aikaa, kokemusta ja siten oman ammattaitonsä kehittämistä. (Kataja ym. 2011, 27.)

Ohjaajan tehtävänä on auttaa ryhmää keskittymään perustehtäväänsä ja samalla säädellä ryhmän dynaamisia tekijöitä (Himberg & Jauhiainen 1998, 176). Ohjaajan taidot ratkaisevat usein sen, rakentuuko ryhmästä tiivis ja toimiva kokonaisuus. Ohjaajan tulee osata aistia ryhmän tarpeita sen eri kehitysvaiheiden aikana ja tarpeen tullen ohjaajalla täytyy olla kyky muuttaa omaa käyttäytymistapaansa. Ryhmän ohjaaja pystyy vaikuttamaan ryhmän kehittymiseen sen jokaisen kehitysvaiheen aikana. Ryhmä on usein riippuvainen ohjaajasta, varsinkin ryhmän muodostumisvaiheessa. Ohjaajan on ohjattava ryhmää alkuvaiheessa olemalla keskipiste, johon ryhmäläiset voivat tarvittaessa turvautua. Ohjaajan täytyy luoda ryhmille pelisäännöt. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 24.) Ahdistavan tilanteen sattuessa ryhmän jäsenet odottavat ohjaajalta helpotusta haastavaan tilanteeseen (Rovio, Lintunen & Salmi 2009, 90).

Ohjaajan suurin virhe ryhmän kehitysprosessin alkuvaiheessa on passiivinen johtaminen. Ryhmäläiset muodostavat ohjaajasta nopeasti mielikuvan, jossa ohjaaja on joko turvallinen ja luotettava tai turvaton. (Kopakkala 2005, 88.)

Voi myös olla tilanteita, jolloin jotkut ryhmän ohjaajat pitävät keskipisteenä olosta ja vallan määrästä niin paljon, että heidän on vaikea antaa ryhmän kehittyä seuraavaan vaiheeseen. Usein suurin syy siihen, ettei ohjaaja anna ryhmien kehittyä eteenpäin, löytyy muodostumisvaiheen ja kuohuntavaiheen välistä, jossa ryhmäläiset tutustuvat toisiinsa ja ryhmän sisälle muodostuu pienryhmiä, eli kuppikuntia. Ryhmän sisäiset ristiriidat ja konfliktit aiheuttavat sen, että myös ohjaajaa kritisoidaan, jolloin moni ohjaaja ei pidä tällaisesta ja estää ryhmän kehittymisen sen takia. (Kopakkala 2005, 88.)

4.1 Hyvän ohjaajan tunnuspiirteet

Jokainen ryhmän ohjaaja tarvitsee tiettyjä ominaisuuksia ollakseen mahdollisimman hyvä ja luotettava ohjaaja. Kaukkila ja Lehtonen (2008, 59) kuvaavat kirjassaan ryhmän ohjaajan kymmentä tärkeintä ominaisuutta seuraavasti:

1. *Pysyy perustehtävässä ja huolehtii rakenteista*
2. *Luotettava, vastuuntuntoinen, rehellinen*
3. *Empaattinen*
4. *Oikeudenmukainen*
5. *Luova*
6. *Pitkäjänteinen*
7. *Innostava*
8. *Kannustava*
9. *Diplomaattinen (ristiriitatilanteissa)*
10. *Huumorintajuinen*

4.2 Ryhmän ohjaajan tehtävät

Ryhmä muodostetaan perustehtävää varten. Ryhmän ohjaajan on annettava ryhmälle selvät, määritellyt tehtävät ja tavoitteet, sekä aikaa ryhmän jäsenille tutustua toisiinsa. Tutustuessaan toisiinsa ryhmä päättää itse käytännön tehtävät edetäkseen annettuun tavoitteeseen. Ohjaaja seuraa ryhmän alkuvaiheen kehitystä ja rohkaisee jäseniä tutustumaan toisiinsa. Ohjaajan tulee suunnitella esimerkiksi tutustumisharjoituksia, jotka helpottavat ryhmän jäsenten tutustumista. Ohjaajan on muistettava, että ryhmille ei kannata luvata liikoja, jolloin ohjaajan ei tarvitse kantaa niin suurta taakkaa turhien lupauksen takia. Ohjaajan ja ryhmän tulee tehdä vain ne tehtävät, minkä takia ryhmä on perustettu. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 63-64.)

Ohjaajan tulee rakentaa ryhmään sellainen olotila, että ryhmän jäsenet tuntevat olevansa turvassa ja samalla he pystyvät luottamaan ohjaajaan ja omaan ryhmäänsä. Paitsi että ryhmäläisille tulee olla turvallisuuden tunne, täytyy myös ohjaajalla olla turvallinen olo. Ilman turvallisuuden tunnetta ryhmä ei voi edetä kehitysvaiheissa eteenpäin. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 65.) Ohjaaja vastaa tarpeellisten resurssien hankkimisesta. Resurssien

hallitseminen antaa ohjaajalle lisää valtaa. Ilman riittäviä resursseja ryhmä ei voi toimia tehtävän edellyttämällä tavalla. Ohjaaja tekee sisäistä organisointia, jossa jaetaan työt ryhmän jäsenten välillä ja samalla syntyy toimintaprosessit. Oikein tehty työnjako mahdollistaa sen, että kaikki ryhmän jäsenet eivät tee samaa työtä, vaan toiminta voidaan jakaa omiin erityisosaamisiin, jolloin ryhmän toiminta on tehokkaampaa. (Kopakkala 2005, 89.)

Pulmatilanteiden hallinta on yksi ohjaajan tärkeimmistä tehtävistä. Ryhmän sisäisiltä ristiriidoilta ei voida välttyä. Ohjaajan tulee kuunnella ja yrittää ratkaista syntyneitä konflikteja rakentavalla keskustelulla. Palautteen antaminen on myös tärkeässä roolissa. Palautteen antaminen ohjaa ryhmää oikeaan suuntaan ja työnjako mahdollistuu. Jos ohjaaja ei anna palautetta, ryhmä ei voi olla varma siitä, eteneekö se tehtävänjaon mukaisesti kohti tavoitetta. Palautteen puute voi pysäyttää ryhmän kehityksen. (Kopakkala 2005, 89.)

4.3 Ohjausmenetelmät

Ohjausmenetelmät voidaan jakaa *tehtäväkeskeiseen* tai *prosessikeskeiseen* malliin. *Tehtäväkeskeinen ohjausmenetelmä* on melko jäykkä tyyli ohjata ryhmää. Tehtäväkeskeisessä ohjausmenetelmässä ohjaaja on kuin tekninen asiantuntija, jossa ohjaaja määrittelee itse ongelman ja ratkaisee sen. Ryhmää ohjataan käskemällä ja objektiivisesti. (Kataja ym. 2011, 27.)

Prosessikeskeinen ohjausmenetelmä antaa ryhmäläisten toteuttaa omia tulkintojaan siten, että ohjaaja ainoastaan tukee sivusta ryhmää ratkaisemaan itse ongelmat. Ohjaaminen on tässä menetelmässä voimavarakeskeistä, persoonallista ja sitoutunutta. Toiminnallisessa tapahtumassa ohjaajan rooli korostuu. Tilanteesta riippuen ohjaajan tulee kyetä puuttumaan tilanteisiin joko välittömästi tai toisinaan vain seurata tilanteen kehittymistä sivusta. Joskus ohjaaja voi heittäytyä itse sisään prosessiin olemalla osa ryhmää ja täten auttaa ryhmää saavuttamaan tavoitteensa. (Kataja ym. 2011, 27.)

5 ELÄMYS

Elämys on kokijalleen ikimuistoinen, merkittävä ja positiivinen kokemus, joka onnistuessaan tuottaa ihmisille sisäisen, henkilökohtaisen muutoksen (Tarssanen 2009, 11). Kuten Keskinen (2015, 11) kirjassaan mainitsee, elämyksiä voi kokea monella tapaa ja kokemuksen kirjo on äärettömän laaja. Elämyksen syntyyn vaikuttavat esimerkiksi ihmisen ikä ja elämänkokemus. Ihmisen ominaisuudet ja kokemukset aiheuttavat sen, että kokemukset erilaisista asioista voi vaihdella suuresti ihmisten välillä. Esimerkiksi yksi ihminen voi saada elämyksiä mietiskelyn ja hiljaisuuden kautta, kun taas toinen ihminen saattaa saada elämyksiä vain konkreettisessa, korkean riskitason toiminnassa. (Keskinen 2015, 11.)

Elämyksen voi ymmärtää olevan ihmisen mielensisäinen tapahtuma, jolla on ihmiselle itselleen subjektiivinen merkitys. Elämys voi rakentua tavallisessa arkiympäristössä tai elämyksiä voidaan tuottaa ihmisille joko tuotettujen järjestelyjen tai tavoitteellisten kasvatus- ja opetustoimien avulla. (Karppinen & Latomaa 2007, 12-14.)

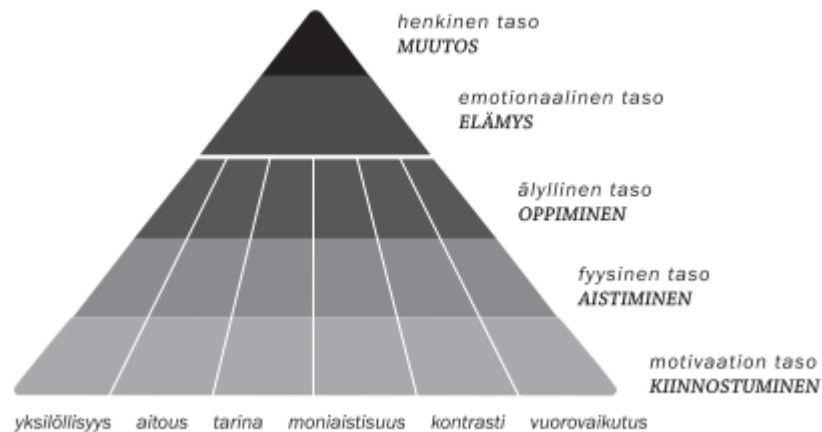
5.1 Elämyskolmiomalli

Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus on kehittänyt Tarssasen ja Kyläsen (2009, 11-12) johdolla elämyskolmio-mallin, joka kuvaa sitä, kuinka elämyskokemus rakentuu ja kuinka elämyksen puitteet luodaan. Elämyskolmio-malli kuvaa mielestäni parhaiten elämyksen rakentumista ja tukee opinnäyteyöni päämäärää, jonka takia päädyin ottamaan elämyskolmiomallin työni suunnitteluun ja sisältöön.

Elämyskolmio-mallissa elämys on kuvattu kahdesta erilaisesta näkökulmasta tarkasteltuna, jotka ovat tuotteen elementin tasot sekä asiakkaan kokemuksen tasot. Kolmion pohja kuvaa elämyksen syntyyn vaikuttavia erityisiä tekijöitä eli tunnuspiirteitä, joiden mukaan kokemuksesta syntyy elämys. Vertikaalinen suunta kuvaa asiakkaan kokemuksen eri tasoja. Hyvässä elämystuotteessa tulisi täytyä kaikki eri elämyksen tasot ja elementit aina yksilöllisyydestä vuorovaikutukseen. (Karppinen & Latomaa 2007, 113.)

Elämyksen saaminen yksilölle ei ole kuitenkaan itsestänselvyys, joten elämyksen saamista järjestäjän taholta ei kannata täysin varmaksi luvata (Tarssanen 2009, 12). Loppujen lopuksi elämys ja sen kokeminen ovat kiinni yksilöstä itsestään, joihin vaikuttavat yksilön sosiaaliset ja kulttuurilliset tekijät sekä yksilön tuotetta kohtaan asettamat odotukset

ja oma aktiivisuus (Karppinen & Latomaa 2007, 113). Elämyskolmio-malli kuitenkin mahdollistaa sen, että mitä useampi elementti mallista on sisälletty itse tuotteeseen, sitä suurempi todennäköisyys on päästä onnistuneeseen elämykseen (Tarssanen 2009, 12). Malli mahdollistaa myös tuotteen kriittisen tarkastelun ja sitä myöten tuotteen kehittäminen mahdollistuu (Karppinen & Latomaa 2007, 112).

KUVIO 1. Elämyskolmio-malli (Tarssanen 2009, 12).

5.2 Elämyksen elementit

Yksilöllisyys tarkoittaa tuotteen ainutlaatuisuutta tai ainutkertaisuutta. Tuote on silloin ainutlaatuinen, kun yksilö tuntee, ettei samanlaista tai saman tyyppistä tuotetta saa mistään muualta. Yksilöllisyydessä korostuvat asiakaslähtöisyys ja joustavuus, jossa yksilöiden tarpeet ja mieltymykset tulee ottaa huomioon siten, että tuotetta voi tarpeen vaatiessa muokata haluttuun suuntaan. Yksinkertainen esimerkki voisi olla tilanne, jossa tuotteen aikataulua tai vaativuutta on mahdollista muuttaa siten, että asiakkaat pystyvät suorittamaan erilaiset aktiviteetit omien rajojensa ja mieltymystensä puitteissa. (Karppinen & Latomaa 2007, 114.) Tuotetta ja sen sisältöä voidaan muuttaa lähes rajattomasti ainutlaatuiseksi, mutta tällöin kustannuksetkin nousevat (Tarssanen 2009, 12).

Aitous tarkoittaa lyhykäisyydessään tuotteen uskottavuutta. Aitous on parhaimmillaan tapahtuvaa, ajallisesti nykyhetkessä olevaa, todellista alueella vallitsevaa elämäntapaa ja kulttuuria. (Tarssanen 2009, 12.) Jotta tuotetta voisi kutsua aidoksi, tulee asiakkaan kokea tuote aidoksi ja uskottavaksi. Myös täysin fiktiivinen tuote voi olla kokijalleen aito kokemus. (Karppinen & Latomaa 2007, 114.) Ei ole olemassa yhtä ainoa aitoa ja oikeaa. Esimer-

kiksi paikallisuus on aina jonkun määrittelemä näkökulma. Aidon tuotteen tulee olla tekijöidensä näköinen ja omaa, paikallista identiteettiä tukeva, jolloin tuote on luontainen ja mahdollisimman aito. (Tarssanen 2009, 13.)

Tarina on tärkeä osa tuotteen aitoutta. Yhtenäinen tarina sitoo elämyksen eri elementit toisiinsa ja takaa entistä mukaansa tempaavamman ja tiiviimmän kokemuksen. Tarinan ollessa mahdollisimman uskottava ja aito, mahdollistaa se tuotteelle ja kokemukselle itselleen sosiaalisen merkityksen ja sisällön, lisäksi asiakas saa syyn kokea kyseinen tuote. Aidon ja uskottavan tarinan pohjalta asiakkaalle on helpompaa perustella esimerkiksi se, mitä ja milloin tehdään. Esimerkiksi kalastamaan ei kannata lähteä vain hovin vuoksi, vaan tarinalla voidaan kertoa asiakkaalle se, että kalastaminen on tärkeä ja hyödyllinen taito, jonka takia juuri kyseisen yksilön kannattaisi opetella kalastamista. Hyvään tarinaan on kiedottu mukaan faktaa ja fiktiota. Kalastamaan lähtiessä kyseisen järven ympärille voi rakentaa mystisen tarinan, jossa voi kertoa faktan muodossa tietoa paikasta ja fiktiona vanhoja uskomuksia tai legendoja. (Tarssanen 2009, 13.)

Mitä onnistuneempi tarina on, sitä suuremmalla todennäköisyydellä asiakas osallistuu omalla tunnetasollaan kokemukseen ja tällöin asiakas kokee tuotteen todennäköisemmin myös älyllisellä ja emotionaalisella tasolla. Tarina kannattaa suunnitella ja miettiä etukäteen mahdollisimman tarkasti, huomioiden asiakkaiden tarpeet. (Tarssanen 2009, 13.) Huolellinen suunnittelu pitää tarinan yhtenäisenä ja tuotteeseen liittyvät yksityiskohdat eivät ole ristiriidassa toisiensa kanssa (Karppinen & Latomaa 2007, 115), jolloin mahdolliset juonenkäänteet vaikuttavat asiakkaisiin entistä tehokkaammin (Tarssanen 2009, 13-14).

Moniaistisuudessa pyritään siihen, että kaikki mahdolliset aistiärsykkeet on suunniteltu vahvistamaan vallitsevaa teemaa, jolloin aistit tempaavat asiakkaan paremmin mukaan tuotteeseen. Liika määrä – tai toisaalta liian vähäinen määrä aistiärsykeitä saattavat kuitenkin vaikuttaa kokonaisvaikutelmaan negatiivisesti. (Tarssanen 2009, 14.) Erilaisia ärsykeitä ovat esimerkiksi visuaalisuus, tuoksut, tuntoaistimukset ja maut (Karppinen & Latomaa 2007, 115).

Kontrasti tarkoittaa asiakkaan näkökulmasta katsottuna erilaisuutta. Tärkeintä kontrastissa on, että se poikkeaa mahdollisimman paljon tai jopa täysin asiakkaan arjesta. Asiakkaan tulee kokea jotain täysin uutta, tavallisesta poikkeavaa ja eksoottista. Uusi ja erilainen kokemus antaa asiakkaalle mahdollisuuden nähdä oman itsensä täysin erilaisesta näkökulmasta. Kun normaalit arjen rajoitukset ja tottumukset eivät ole häiritsemässä uudessa ympäristössä, pystyy asiakas kokemaan ja näkemään asioita eri tavalla. (Tarssanen 2009, 14.)

Vuorovaikutus tarkoittaa onnistunutta vuorovaikutusta niin tuotteen, järjestäjien kuin muidenkin tuotteessa mukana olevien kesken. Vuorovaikutuksessa korostuvat yhteisöllisyys ja siihen liittyvä tunne, jossa yhdessä kokeminen tapahtuu osana joko yhteisössä, porukassa tai perheessä. Yhteisöllisyyden tunnetta saadaan kasvatettua, kun esimerkiksi samaan tapahtumaan osallistuvat ihmiset vähintään esitellään toisilleen – mikäli he eivät tunne toisiaan jo entuudestaan. (Tarssanen 2009, 14.) Ihminen voi saada elämyksiä yksinkin, mutta yhteisöllisyyden tunne kasvattaa tietoisuutta kokemuksen arvosta, koska se on yhteisön sisällä yleisesti hyväksytty. Yhteisössä saatu kokemus liittyy yksilöä joko tiiviimmin ryhmään tai hänen sosiaalinen statuksensa paranee. (Karppinen & Latomaa 2007, 116.)

5.3 Kokemisen tasot

Elämyskolmio-mallin pystyakseli kuvaa, kuinka asiakkaan kokemus rakentuu aina kiinnostuksen heräämisestä kokemiseen, ja kuinka koettu kokemus liittyy tietoiseen prosessointiin edeten johdonmukaisesti tunnepitoiseen elämykseen. Nämä edellä mainitut kokemisen tasot yhdessä johtavat yksilön muutkokokemukseen. Kun jokainen kokemisen taso sisältää kaikki edellä mainitut elämyksen peruselementit, voi elämystuotteen todeta olevan onnistunut. (Tarssanen 2009, 15.)

Motivaation taso pyrkii herättämään asiakkaan kiinnostuksen, lisäksi tällä tasolla luodaan odotukset tuotetta kohtaan sekä pyritään kasvattamaan asiakkaan halua ja valmiutta kokeilla tuotetta (Tarssanen 2009, 15). Onnistunut ja mielenkiintoa herättävä markkinointi on yksi erinomainen keino kasvattaa asiakkaan motivaation tasoa (Karppinen & Latomaa 2007, 117).

Motivaation tason tulisi täyttää mahdollisimman monta kohtaa kuudesta olemassa olevasta elämyskriteeristä. Motivaation tasolla yksilöllisyys tarkoittaa asiakkaalle välittyntä kuvaa tuotteen ainutlaatuisuudesta ja houkuttelevuudesta. Aitous taas tarkoittaa tällä tasolla tuotteesta syntyneen ennakkokäsityksen ja uskottavuuden täsmäämistä tuotteesta saatuun kokemukseen. Koska tuotteesta on annettu jo jonkinlainen ennakkolupaus, tulee sen täsmätä asiakkaan saamiin ennakkotietoihin. Tarina tulee olla kiedottuna tuotteeseen jo ennen tuotteen kokeilemistä, jolloin asiakas saa tietää tuotteen tarjoamat sosiaaliset merkitykset itselleen. Moniaistisuus tarkoittaa tällä tasolla tuotteen ympärille luodun tarinan kokemista mahdollisimman monin aistein. Kontrasti tarkoittaa mielikuvaan muotoutu-

nutta erilaisuutta ja eksoottisuutta. Vuorovaikutus taas on mielikuvan vuorovaikutteisuutta esimerkiksi tapahtuman järjestäjän tai markkinoinnin avulla. (Karppinen & Latomaa 2007, 117.)

LaSalle ja Britton (2003, 9) kuvaavat *Fyysisen tason* olevan nimensä mukaisesti aistien luomaa, fyysistä kokemista ja perusasioiden selvittämistä vallitsevassa ympäristössä. Fyysisiin tunteuksiin kuuluvat esimerkiksi tapahtuman tiedostaminen näkemällä, kuulemalla, maistamalla, koskemalla tai haistamalla. Hyvä tuote on turvallinen ja miellyttävä kokemus: esimerkiksi tuotetta kokiessa ei saisi olla liian kuuma, kylmä tai nälkä. Lisäksi fyysinen turvallisuus tulee olla taattu. Erilaiset extreme-lajit ovat poikkeus. Tuotteen laatu, toimivuus ja käytettävyys mitataan fyysisellä tasolla. (Karppinen & Latomaa 2007, 117.)

Fyysisellä tasolla yksilöllisyys on tarvittaessa muutettavissa. Aitous muodostuu tällä tasolla fyysisten puitteiden muodostamasta, yhtenäisestä ja uskottavasta kokonaisuudesta. Moniaistisuus elementtinä täyttyy silloin, kun kokonaisuutta tarkasteltaessa tuotteessa ei ole häiritseviä tekijöitä, kuten esimerkiksi nälän tunne. Kontrasti on asiakkaan arkiympäristön fyysinen tila verrattuna ja suhteutettuna uuteen ja erilaiseen fyysiseen tilaan, jonka tuote tarjoaa. Vuorovaikutus elementtinä täyttyy esteettömässä, kaikille avoimessa ja mahdollisuuden antavassa tuotteessa, jolloin onnistuneen vuorovaikutuksen rakentumiselle on hyvät puitteet. Sosiaalinen hyväksyminen on myös yksi onnistuneen vuorovaikutuksen elementti. (Karppinen & Latomaa 2007, 117-118.)

Älyllisellä tasolla ihminen prosessoi ja käsittelee oppimistaan tai taitojaan, joita ympäristö on hänelle luonut. Prosessoinnin perusteella ihminen muodostaa mielipiteet tapahtumasta ja samalla hän päättää, onko hän tyytyväinen tuotteeseen ja sen sisältöön. (LaSalle & Britton 2003, 9.) Parhaimmillaan onnistunut tuote tarjoaa älyllisellä tasolla kokijalle mahdollisuuden kehittyä, oppia uutta ja tarjoaa uutta tietoa. Uuden tiedon oppiminen voi tulla kokijalle joko tiedostetusti tai tiedostamatta. (Karppinen & Latomaa 2007, 118.)

Elementtinä yksilöllisyys täyttyy älyllisellä tasolla tiedollisena ja taidollisena haastavuutena ja kiinnostavuutena. Oppimiskokemuksen saaminen kokijalle on osa hyvää elämys tuotetta. Aitous tällä tasolla tarkoittaa tuotteen ympärillä olevan kulttuurin tukemista ja yksinkertaisimmillaan aitoutta. Esimerkiksi pitsojen tilaaminen metsässä tapahtuvaan seikkailutapahtumaan ei ole paras vaihtoehto tukemaan seikkailun teemaa. Ruokailun tällaisessa seikkailussa tulisi tapahtua itse valmistamana luonnon helmassa. Hyvä tarina tarkoittaa älyllisellä tasolla mukaansatempaavaa kokemusta. Tarinan tulee olla yhtenäinen ja aukoton. Moniaistisuus täyttyy älyllisellä tasolla silloin, kun kaikki mahdolliset aistiär-

sykkeet muodostavat saadusta kokemuksesta kokonaisuuden, joka on harmoninen ja yhdenmukainen. Kontrasti elementtinä täyttyy, kun asiakas ei tuotetta kokiessaan ajattele esimerkiksi tulevaa työpäivää. Tällöin asiakas on päässyt henkisesti irti omasta, tavallisesta arjestaan ja hän pystyy keskittymään nykyhetkeen. Vuorovaikutus tällä tasolla tarkoittaa tuotteessa mukana olevien ihmisten välistä, onnistunutta vuorovaikutusta. (Karppinen & Latomaa 2007, 118.)

Varsinainen elämyksen kokeminen tapahtuu *emotionaalisella tasolla*. On erittäin vaikeaa hallita tai ennustaa yksilöiden henkilökohtaisia tunnereaktioita. Kokijan tunnereaktioon voi kuitenkin pyrkiä vaikuttamaan siten, että mitä paremmin tuotteen peruselementit sekä fyysinen sekä älyllinen taso ovat toteutuneet, sitä suuremmalla todennäköisyydellä kokija tuntee positiivisia tunnereaktioita. Tunnereaktiot voivat ilmetä esimerkiksi ilona, nauruna, riemuna, liikutuksena tai vaikka oppimisen ilona, kuitenkin siten, että yksilö kokee kokemuksien tarjonnan hänelle merkityksellisiä hetkiä. (Karppinen & Latomaa 2007, 118.)

Ylin ja viimeinen taso on *henkinen taso*. Henkilö, joka on saanut itselleen voimakkaan, positiivisen ja merkityksellisen elämyksen, saattaa hän saada itselleen henkilökohtaisen muutoskokemuksen, joka johtaa usein melko pysyvään muutokseen joko kokijan fyysiseen olotilaan, mielentilaan tai elämäntapaan liittyen. (Aho 2001, 35.) Tarssanen (2009, 16) kuvaa, että tällaisessa tilanteessa yksilö on muuttunut tai kehittynyt ihmisenä, tai hän on omaksunut jotakin uutta osana muutosta ja persoonaansa.

6 ELÄMYSPEDAGOGIIKKA

Moderni elämyspedagogiikka on lähtenyt leviämään hiljalleen 1900-luvun alussa ympäri maailmaa saksalaisen Kurt Hahnin ansioista (Karppinen 2005, 24). Hahn on itseoikeutusti modernin elämyspedagogiikan uranuurtaja, joka käytti jo yli 100 vuotta sitten Saksassa omaa reformipedagogista vaihtoehtokoulutustaan, jossa kritisoitiin sen aikaista saksalaista opetusta, joka oli karkeistetusti sanottuna älyllisyyttä korostava ja fyysisesti passiivinen koulujärjestelmä. Hahnin opetusmenetelmä korosti luonnon tärkeyttä sen kaikissa muodoissa. Luonto tarjosi ihmiselle luonnonmukaista elämää, rauhaa, mahdollisuutta kehittää käden taitoja, platonista kehon tasapainoa ja treenaamista, lisäksi ihminen pääsi irti kaupungin huvituksista ja päihteistä. ”*Lasten kasvattaminen hyveellisiksi ihmiksi*”-lausunta kuvastaa parhaiten Hahnilaista pedagogiikkaa. (Karppinen 2005, 32.)

Vaikka luonto ja seikkailukasvatus ovat juurtuneet historian saatossa tärkeäksi osaksi suomalaista kasvatustraditiota, ei seikkailukasvatusta ja elämyspedagogiikan tematiikkaa vielä tänäkään päivänä tunnusteta Suomen opetusalan tai kasvatustieteen kirjallisuudessa. (Karppinen 2005, 24.) Suoranta (1999, 132) toteaaakin kirjassaan osuvasti, että seikkailukasvatus ja elämyspedagogiikka ovat vielä nykyäänkin Suomessa teorian muodossa kehittämättömiä aiheita, eikä ole tarkkaa tietoa, miten teoriaa tulisi ruveta rakentamaan aiheisiin liittyen.

6.1 Elämyspedagogiikka käsitteenä

Elämys käsitteenä on vielä melko nuori eikä sitä ole välttämättä olemassa sellaisenaan läheskään kaikissa valtakielissä. Esimerkiksi englannin kielessä elämys on käsitteenä ylimalkainen, *experience*. Saksan kielessä elämys vastaa sille annettua vastinetta (*erlebnis*), samoin kuin suomenkielinen *elämys*. (Latomaa & Karppinen 2010, 21.) Seikkailusta ja elämyksestä löytyy erittäin vähän käsitteistöä, sanastoa ja määritelmiä, mikä on yksi suuri syy siihen, etteivät ne ole levinneet suuremmalti opetusmuodoiksi suomalaisiin kouluihin (Karppinen 2005, 36).

Karppinen (2005, 27) kertoo tutkimuksessaan, ettei elämyspedagogiikasta käsitteenä ole yhtä yhteisesti hyväksyttyä määritelmää. Karppinen (2005, 26) kuvaa tutkimuksessaan elämyspedagogiikan silti mielestäni osuvasti: ”*Elämyspedagogiikka painottaa prosessia,*

mutta etusijalla ovat elämykset ja oppiminen niiden välityksellä. Se ymmärretään suppeassa merkityksessä koulun ulkopuoliseksi, koulun vaihtoehtoiseksi ja koulua tukevaksi, toiminnallisia menetelmiä käyttäväksi kasvatus- ja opetussuuntaukseksi, jossa ryhmäyhteisön avulla, epätavallisissa olosuhteissa ja tilanteissa omaksutaan uusia tietoja, arvoja ja asenteita”.

Elämyspedagogiikka sisältää tavoitteellista ja tietoista kasvuprosessia, johon päästään opiskelijan oman aktiivisuuden ja oppimisen kautta (Keskinen 2015, 18). Karppinen ja Latomaa (2015, 46-47) kuvaavat elämyspedagogiikan painottavan elämystä, kokemusta ja toiminnallisuutta. Erona seikkailukasvatukselle on se, että elämyspedagogiikka on suunniteltu tapahtumana mahdollisimman valmiiksi, toisin kuin seikkailukasvatus, jonka kiehtovuus ja voima perustuvat pitkälti yllättäviin tilanteisiin. (Karppinen & Latomaa 2015, 46-47.)

6.2 Elämyspedagogiikan merkitys opiskeluun

Elämyspedagogiikasta on opiskelijan oppimiselle paljon hyötyä. Opiskelijat ovat usein motivoituneempia päästessään tekemään koulutehtäviä luonnon äärelle. Ulkona työskentely lisää opiskelijan omaa aktiivisuutta ja vastuuntuntoa tehtävien loppuunsaattamiseksi. Lisäksi opiskelijat, joille luokkatyöskentely ei ole vahvuusalue, saattaa kyseinen opiskelija olla parhaimmillaan uudessa ympäristössä ja samalla hän pääsee näyttämään omaa osaamistaan muille. Uusi oppimisympäristö mahdollistaa jo totuttujen roolien riisumisen, jolloin ryhmän muodostuminen eli ryhmäytyminen mahdollistuu tehokkaammaksi. Uudet tilanteet ja ihmisten väliset kohtaamiset tulevat tutuiksi ulkona. Lisäksi luonto asettaa omat lisähaasteensa oppimisprosessiin, esimerkiksi vesisateessa oleminen opiskellessa. Yhdessä koetut hetket jäävät monesti opiskelijan mieleen ja niistä jää hienoja kokemuksia. (Norrena 2016, 17.)

Luonnossa tapahtuvalla toiminnalla tulee olla aina etukäteen suunnitellut pedagogiset tavoitteet. Tapahtuma pitää suunnitella siten, että mahdollisissa yllätyksellisissä tilanteissa pystytään joustamaan tarpeen vaatimalla tavalla. Koska tapahtumaympäristönä on luonto, ei yllätyksiltä voida välttyä. Ohjaajan on tärkeää tutustua ja paneutua ajan kanssa ennakkosuunnitteluun. (Latomaa & Karppinen 2010, 166.)

7 TAPAHTUMAN SUUNNITTELU, VALMISTELU JA TOTEUTUS

Tässä luvussa kuvaan vaihe vaiheelta ryhmäytymistapahtuman etenemistä aina suunnitteluvaiheesta toteutukseen ja jälkimarkkinointiin. Pyrin antamaan lukijalle mahdollisimman realistisen ja selkeän kuvan tapahtumani etenemisestä. Käsittelen suunnitteluvaiheen, tapahtuman toteutuksen sekä jälkimarkkinoinnin omina osa-alueinaan.

Vaiheet etenevät siinä järjestyksessä, missä olen ne projektin aikana tehnyt. Olen käyttänyt tässä luvussa pohjana Vallon ja Häyrisen taulukkoa (2012, 157) liittyen tapahtumaprosessin kulkuun. Kokonaisuutena työni suunnitteluvaihe vei aikaa hieman yli 75% kokonaisajasta. Tapahtuman toteutus oli kokonaisuutta ajatellen hieman alle 10% ja jälkimarkkinointi palautteen keruineen ja kaluston palautuksineen oli lähellä 15%.

7.1 Tapahtuman järjestäminen

Vallon ja Häyrisen (2012, 59) mukaan tapahtumia voidaan järjestää lukuisin eri tavoin riippuen siitä, mikä on tapahtuman tarkoitus. Tapahtumanjärjestäjä on viime kädessä vastuussa siitä, että tapahtuma on valittu, suunniteltu ja toteutettu kohderyhmälle sopivaksi. Korhonen, Korkalainen, Pienmäki ja Rintala (2015, 7) puolestaan määrittelevät tapahtuman oleva yleisötillaisuus, jonka on järjestänyt joko yksityishenkilö tai organisaatio. Tapahtuman tarkoitus määrittää sen, että tapahtumat voivat olla hyvinkin erilaisia toisiinsa nähden, kuten esimerkiksi musiikkitapahtumat tai urheilukilpailut. Erilaisten tapahtumien yhdistävänä tekijänä on koota ihmisiä yhteen tiettyyn aikaan ja paikkaan.

Vallo ja Häyrinen (2012, 59, 61-64) luokittelevat tapahtumat asiatapahtumiin, viihdetapahtumiin tai kahden edellisen tapahtuman yhdistelmiin. Ennen suunnittelua tapahtumanjärjestäjällä on oltava tiedossa, millainen tapahtuma on kyseessä. Tapahtumalajit jaetaan toteuttamistavan mukaan itse rakennettuihin tapahtumiin, ulkoistettuihin tapahtumiin, ketjutettuihin tapahtumiin tai kattotapahtumiin. Jokaisella tapahtumalajilla on omat vahvuutensa ja heikkoutensa.

Ennen tapahtuman järjestämistä tapahtumanjärjestäjällä tulee olla tiedossa kohderyhmä. Kohteena voivat olla esimerkiksi jokin organisaatio, organisaation potentiaaliset asiakkaat, henkilöstö, sidosryhmät tai vaikkapa yhteistyökumppanit. Hyvä tapahtumajärjestäjä pystyy asettumaan asiakkaiden saappaisiin siten, että hän suunnittelee tapahtuman palvelemaan kohderyhmää. (Vallo & Häyrinen 2003, 135-136.)

7.2 Strategiset ja operatiiviset kysymykset

Vallon ja Häyrisen mukaan (2012, 101, 103) Onnistunut tapahtuma on jokaiselle osallistujalle positiivinen kokemus, jonka hän tuntee ja aistii koko kehollaan. Onnistunut tapahtuma antaa osallistujille ainutkertaisia tuntemuksia ja se saa osallistujat hykertelemään tyytyväisyydestä. Jo edes ennen tapahtuman suunnittelua tulee tapahtumanjärjestäjällä olla valmiina vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

Strategiset kysymykset:

- Miksi tapahtuma järjestetään? (tavoite ja viesti)
- Kenelle tapahtuma järjestetään? (kohderyhmä)
- Mitä järjestetään? missä ja milloin? (lähtökohdat)

Operatiiviset kysymykset:

- Miten tapahtuma järjestetään? (tapahtumaprosessi)
- Millainen tapahtuman ohjelma tai sisältö on? (sisältö ja ohjelma)
- Kuka toimii isäntänä? (vastuuhenkilöt)

7.3 Tapahtumaprosessi

Tapahtuma on aina prosessi, jolloin siihen kuuluvat Vallon ja Häyrisen (2012, 157) mukaan suunnitteluvaihe, toteutusvaihe ja jälkimarkkinointi. Goldblatt (1997, 31) puolestaan esittää teoksessaan tapahtuman järjestämiseen kuuluvan viisi vaihetta: taustatutkimus, luonnostelu, suunnittelu, toteutus ja arviointi. Yhtenäistä näille molemmille näkemyksille on se, että tapahtuman suunnittelu on selvästi koko tapahtumaprosessin aikaa vievin ja pisin vaihe. Onnistuneen tapahtuman suunnitteluun käytetty aika tulisi Vallon ja Häyrisen (2012, 157) mukaan olla vähintään kaksi kuukautta. Alla on esitetty Vallon ja Häyrisen (2012, 157) tekemä kuva tapahtumaprosessin kulusta:

Tapahtumaprosessin kulku, aika-akseli esimerkissä 8 viikkoa:

suunnitteluvaihe	tapahtuman toteutus	jälkimarkkinointi
75 % / 6 viikkoa	10 % / 0,8 viikkoa	15% / 1,2 viikkoa
<ul style="list-style-type: none"> • projektin käynnistys • resursointi • ideointi • vaihtoehtojen tarkistus • päätökset ja varmistaminen • käytännön organisointi 	<ul style="list-style-type: none"> • rakennusvaihe • itse tapahtuma • purkuvaihe 	<ul style="list-style-type: none"> • kiitokset asianomaisille • materiaalin toimitus • palautteen kerääminen ja työstäminen • yhteydenottopyyntöjen hoitaminen ja lupauksen lunastamisen aloittaminen • yhteenveto

7.4 Suunnitteluvaihe

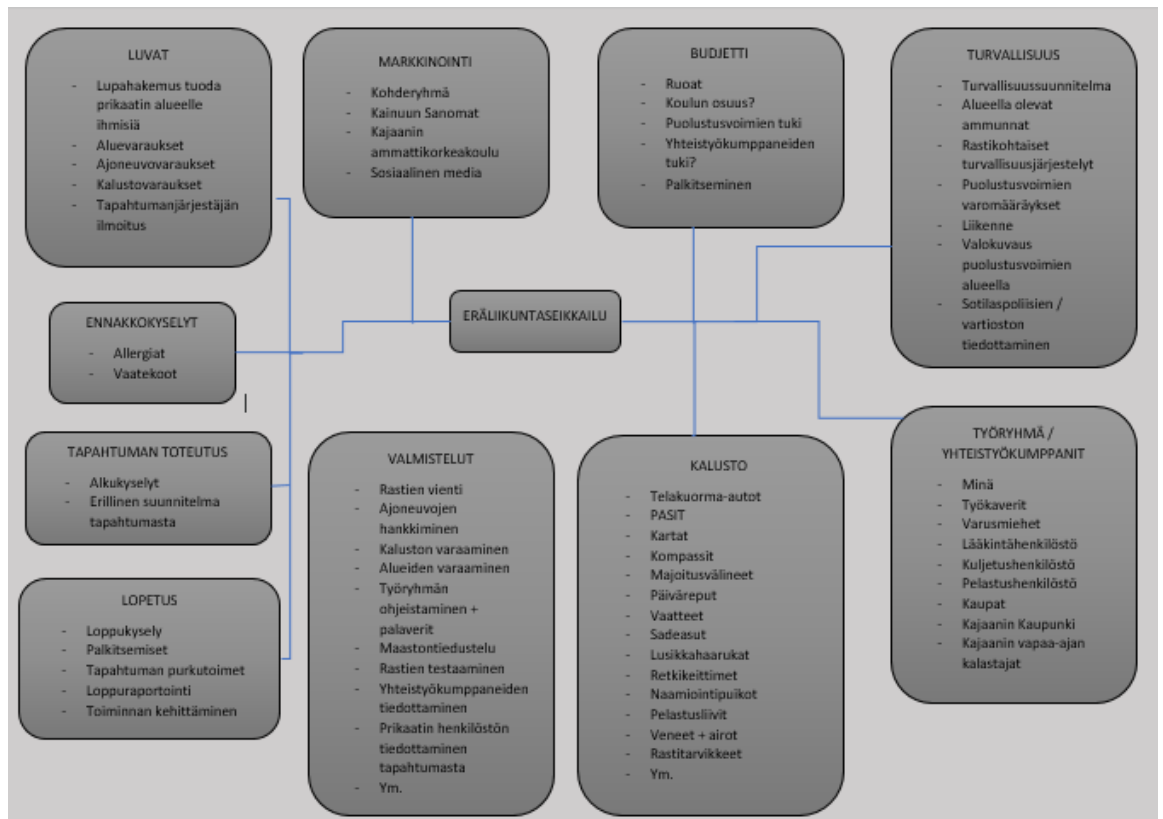
Tapahtumani suunnittelun ensivaiheet alkoivat helmikuun 2016 aikana. Halusin tehdä opinnäytetyöni alusta asti toiminnallisena opinnäytetyönä, jolloin tapahtuman suunnittelu ja toteuttaminen olivat luonnollinen ratkaisu itselleni. Oma tapahtumani on tapahtumalajiltaan itse rakennettu tapahtuma. Itse rakennetun tapahtuman etuna ovat Vallon ja Häyrisen (2012, 62) mukaan valta, jossa tapahtumanjärjestäjä saa itse päättää täysin tapahtuman luonteen, sekä toisena etuna on erillisten suunnittelukustannusten pois jääminen. Suurimmat haasteet tulevat suuresta vastuusta ja työmäärästä sekä mahdollisen osaamisen tai kokemuksen puutteesta. (Vallo & Häyrinen 2012, 62.)

Työskentelen opintojeni ohessa Kainuun prikaatilla opetusaliupseerina. Työyksikköni on Kainuun jääkäripataljoonan 1. jääkärikomppania, jossa toimin joukkueen kouluttajan nimikkeellä. Halusin hyödyntää opinnäytetyössäni aiempaa osaamistani ja kokemustani erätaitojen ja luontoaktiiviteettien osalta, joita minulle oli kertynyt runsaasti vuosien saatossa. Halusin lisäksi hyödyntää toiminnallisessa osuudessani Kainuun prikaatin ainutlaatuisia alueita, kalustoa ja ammattitaitoista henkilökuntaa. Yhdessä nämä edellä mainitut osa-alueet mahdollistavat ainutlaatuisen ja unohtumattoman kokemuksen tapahtumani kohderyhmälle. Tapahtumaani valitulla ammattihenkilöstöllä pyrin samalla minimoimaan Vallon ja Häyrisen (2012, 62) luokittelemat suurimmat haasteet itse rakennetulle tapahtumalle, jotka ovat suuren työmäärän jakaminen ja osaamisen tai kokemuksen puute.

Opinnäytetyöni idean synnytti otin yhteyttä lehtori Karhuun, joka työskentelee Kajaanin ammattikorkeakoululla. Keskustelin opinnäytetyöni aiheesta Karhun kanssa ja hän piti ideastani, jolloin opinnäytetyöni sisältö alkoi hiljalleen muotoutua. Karhun kanssa käydyissä keskusteluissa päädyimme siihen lopputulokseen, että tapahtumani toimeksiantaja on Kajaanin ammattikorkeakoulu ja kohderyhmä on syksyllä 2016 opiskelunsa aloittavat matkailu- ja liikunta-alan opiskelijat. Tapahtumani ajankohta oli 7.- 8.9.2016. Toimeksiantaja antoi minulle vapaat kädet valita menetelmät, joilla pääsen kehittämään kohderyhmän ryhmäytymisprosessia. Oli luonnollista, että valitsin menetelmiksi elämyksen elementteineen sekä elämyspedagogiikan. Elämys ja elämyspedagogiikka määritelmineen soveltuvat hyvin tapahtumani sisältöön ja tarkoitukseen.

Toimeksiantajani antoi minulle useamman tutkimuskysymyksen, jotka kaikki onnistuessaan pyrkisivät ensisijaisena tavoitteena korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointiin, eli tässä tapauksessa onnistuneeseen ryhmäytymisprosessiin. Toissijaisena tavoitteena oli vastata muihin tutkimuskysymyksiin. Opinnäytetyöni ohjaajaksi määräytyi lehtori Nyström sekä myöhemmässä vaiheessa lehtori Huotari Kajaanin ammattikorkeakoululta.

Olin lähtenyt rakentamaan tapahtumaa Vallon ja Häyrisen (2012, 101) strategisten kysymysten pohjalta. Minulla oli jo ennen varsinaista tapahtuman suunnittelua tiedossani vastaukset jokaiseen Vallon ja Häyrisen (2012, 101-102) määrittelemään kolmeen strategiseen kysymykseen, eli miksi tapahtuma järjestetään? (tavoite ja viesti), kenelle tapahtuma järjestetään? (kohderyhmä), mitä järjestetään? (lähtökohdat). Saatuani vastaukset strategisiin kysymyksiin, pääsin työskentelemään tapahtuman suunnitteluvaiheen pariin. Aloitin suunnittelun hahmottamalla tapahtumasta miellekartan. Alla on kuva alkuperäisestä miellekartasta:

KUVIO 2. Miellekartta tapahtuman suunnittelusta.

Miellekartta toimi varsinkin suunnittelun alkuvaiheessa minulle eräänlaisena suunnan näyttäjänä ja muistilistana hoidettavista asioista. Ketola (2002, 67) kuvaa miellekartan ohjaavan suunnittelijan entistä spontaanimpaan suuntaan, jossa vain mielikuvat ovat rajana. Toisaalta, miellekartta pakottaa suunnittelun tietynlaiseen järjestykseen ja samalla suunnittelija pystyy perustelemaan aikomuksensa. Kuten Vallo ja Häyrinen (2012, 157) kirjassaan toteavat, niin hyvän ja onnistuneen tapahtuman suunnittelu tulee aloittaa vähintään kahta kuukautta ennen itse tapahtumaa. Lisäksi suunnitteluvaiheen tulisi olla noin 75% tapahtumaan käytetystä kokonaisajasta. Aloitin oman tapahtumani suunnittelun jo helmikuussa 2016, tapahtuman ollessa vasta syyskuussa 2016. Minulla oli aikaa suunnitella ja valmistella tapahtumaani noin seitsemän kuukautta.

7.4.1 Lupahakemukset

Suurimmat syyt aikaiselle suunnittelun aloittamiselle olivat oma mielenkiintoni tapahtumaa kohtaan sekä lupahakemusmenettelyt Kainuun prikaatin sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa. Puolustusvoimien lupahakemusmenettely kestää usein useita viikkoja,

ellei jopa kuukausia, joten en halunnut jättää mitään sattuman varaan. Kajaanin ammattikorkeakoulun puolelta tapahtumani ajankohta täytyi saada jo kevään suunnittelupalaverissa laadittua tapahtumani kohderyhmälle opetussuunnitelmaan.

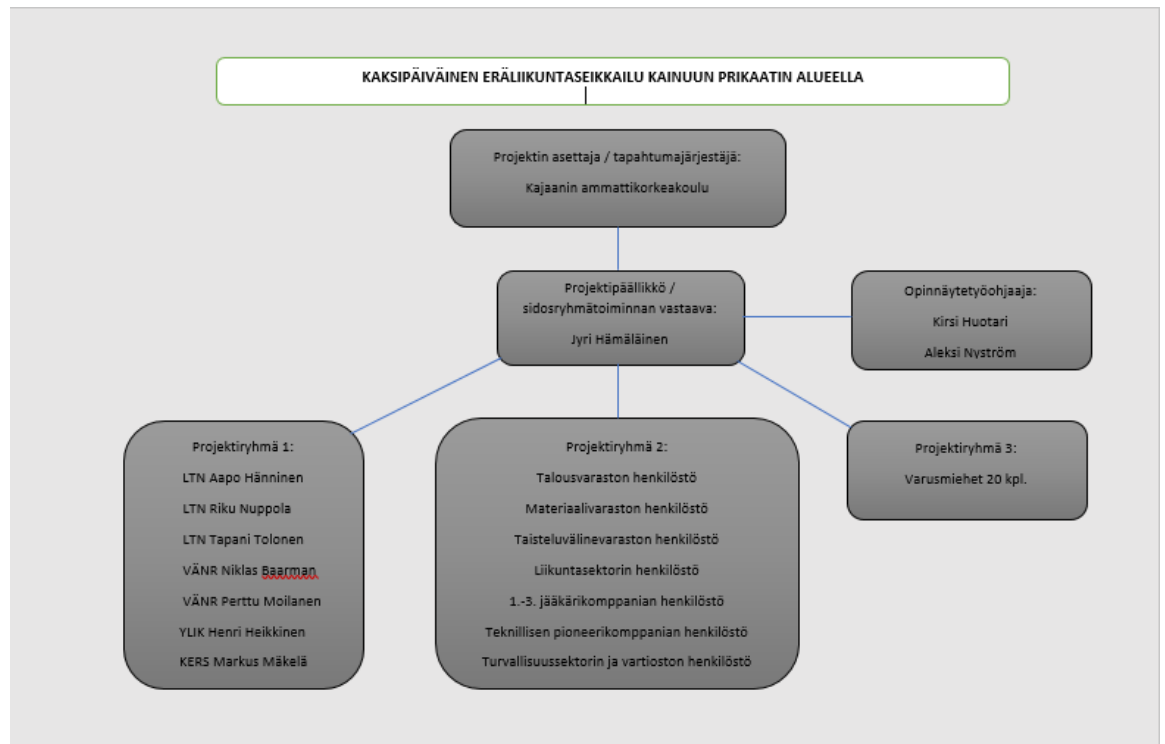
Kuten Vallo ja Häyrinen (2012, 150-151) kirjassaan toteavat, erilaisia tapahtumia järjestettäessä voidaan tapahtuman luonteen huomioiden joutua hakemaan monenlaisia lupia. Oman tapahtumani osalta hankin alkuvaiheessa suullisen luvan tapahtuman järjestämiseen ensimmäisenä yksikköni päälliköltä, kapteeni Sahinojalta. Yksikön päällikön puollon jälkeen etenin puolustusvoimien hierarkian mukaisesti ylöspäin. Seuraavaksi kävin kysymässä suullisen luvan Kainuun jääkäripataljoonan komentajalta, everstiluutnantti Mäkelältä. Mäkelä puolsi myöskin tapahtumaani. Viimeiseksi varasin ajan Kainuun prikaatin komentajalta, prikaatinkenraali Virtaselta. Virtanen puolsi myöskin suullista hakemustani. Sovimme, että seuraavaksi laittaisin kirjallisen lupahakemuksen etenemään kaikkien osapuolten oikeusturvan takia. Liitteessä 1 on esitelty lupahakemus tapahtuman järjestämisestä.

Tapahtumani järjestämisen kannalta tärkein lupahakemus oli mennyt hyväksytysti läpi. Seuraavaksi hoidin lupahakemusmenettelyn kuntoon Kajaanin ammattikorkeakoulun puolelta lehtori Karhun kanssa. Karhu järjesti puolestani tapahtumani tiedon ja ajankohdan viemisen opettajapalaveriin ja sitä myöten myöskin tapahtumani sisällytettiin kohderyhmäni opetussuunnitelmaan. Kirjallista anomusta minun ei tarvinnut Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa tehdä. Sain ilmoituksen Karhulta heti, kun asia oltiin päätetty opettajien palaverissa huhtikuun aikana. Tapahtumani järjestämiseen liittyviä kirjallisia lupahakemuksia täytyi tehdä vielä materiaalilauksiin liittyen. Liitteessä 2 ovat perustelut materiaalilauksestani.

Muita suullisia sopimuksia tein Kainuun prikaatin turvallisuuspäällikön kanssa, jonka kanssa varmistin, että tapahtumani tulee tietoon myös Kainuun prikaatin turvallisuussektorille. Samalla sovimme turvallisuussuunnitelman laadinnasta ja sisällöstä. Aluevaraukset ja ajoneuvotilaukset suoritimme yhdessä 1. jääkärikomppanian saapumiseränjohtajan, luutnantti Nuppolan ja Kainuun jääkäripataljoonan kuljetusupseereiden, ylivääpeli Heikkisen ja vääpeli Väisäsen kanssa. Varasimme alueet ja ajoneuvot käyttööni huhtikuun 2016 aikana. Varasimme myös samalla Kainuun prikaatin urheilukentän ja esteradan kyseiselle ajankohdalle. Sovin suullisesti myös ammattihenkilöstön ja varusmiesten saamisen tapahtumani käyttöön 1. jääkärikomppanian, 2. jääkärikomppanian sekä 3. jääkärikomppanian päälliköiden kanssa.

7.4.2 Projektioorganisaatio

Korhonen ym. (2015, 8) luokittelevat tapahtuman olevan projekti, jota varten tulee muodostaa projektiryhmä tai organisaatio. Projektioorganisaation muodostaminen helpottaa lisäksi vastuun ja tehtävien jakamista. Alla on kuvio projektioorganisaatiosta, jonka loin helpottaakseni tapahtuman järjestämistä:

KUVIO 3. Projektioorganisaatio.

Vallon ja Häyrisen (2012, 224) mukaan projektipäällikkö on henkilö, johon tapahtuman onnistuminen kulminoituu. Projektipäälliköllä tulee olla riittävä määrä valtaa ja kyky tehdä päätöksiä tapahtuman eteen. Lisäksi projektipäällikön tulee olla täydellisen sitoutunut hänelle annettuun tehtävään. Projektipäällikkö johtaa koko projektia, vastaa suunnittelusta, budjetoinnista, yhteistyökumppaneista, toteutuksesta ja seurannasta. Toimeksiantajani antoi minulle täydet valtuudet ja päätösvalan tapahtuman suhteen. Ainoat vaatimukset toimeksiantajan puolelta olivat tapahtuman ajankohta, budjettiin varattu rahasumma, tapahtuman turvallisuus sekä annettuihin tutkimuskysymyksiin vastaaminen tapahtuman pohjalta.

Muodostin projektipäällikön ominaisuudessa itselleni kolme projektiryhmää välittömästi huhtikuun aikana, kun sain tietää, ketkä henkilöt saan tapahtumaan käyttöön. Kuten Vallo ja Häyrinen (2012, 228-229) kirjassaan mainitsevat, voi projektiryhmiin kuuluvat henkilöt

olla ihmisiä samasta organisaatiosta, kuten kaikki muodostamani projektiryhmät olivat. Jaoin projektiryhmät 1-3 sen takia, että ensimmäisessä projektiryhmässä ovat tärkeimmät ja läheisimmät ryhmäläiseni, joihin tukeudun ja joille pystyn jakamaan tehtäviä täydellä luottamuksella. Toinen projektiryhmä on muodostettu tapahtumaa tukevien varastojen ja yksiköiden ympärille. Kyseinen ryhmä on niin suunnittelu- kuin toteutusvaiheenkin aikana hieman taka-alalla, sillä ryhmä tarjoaa varusteet ja puitteet tapahtuman elävöittämiseen. Vaikka toinen projektiryhmä onkin hieman ”näkyvämpi”, niin silti sen antama tuki tapahtumalleni on korvaamattoman arvokkaassa asemassa. Kolmas projektiryhmä on myös tärkeä tapahtumani kannalta. Kolmanteen ryhmään kuuluvat varusmiehet, joiden tehtävänä on pakata ja huoltaa tapahtuman varusteita ja kalustoa, kuljettaa rastitarvikkeet ja majoitusvälineet projektipäällikön käskemään paikkaan, sekä tarpeen vaatiessa valmistautua pitämään rasteja eri käskyjen mukaan. Vallon ja Häyrisen (2012, 228) näkemys tukee minua siinä, että näin suuressa projektissa kannattaa jakaa vastuuta projektiryhmille.

7.4.3 Tapahtumabrief

Vanha sanonta ”*hyvin suunniteltu on puoliksi tehty*”- kuvaa hyvin projektini etenemistä. Loin itselleni projektiorganisaation jo huhtikuun 2016 aikana. Vallon ja Häyrisen (2012, 158) mukaan tapahtuman suunnitteluun kannattaa ottaa mukaan kaikki mahdolliset henkilöt, joiden työpanos on vähänkään merkittävässä roolissa. Yhdessä suunnittelu mahdollistaa erilaisten näkökulmien muodostumisen ja lisäksi tapahtumabrief sitoo mukana olevia henkilöitä tapahtumaan. Samalla tapahtuman onnistumisen edellytykset ja todennäköisyys kasvavat. Tapahtumabriefin tarkoitus on koota yhteen kaikki reunaehdot, joiden mukaan tapahtumaa ruvetaan suunnittelemaan. Tapahtumabriefissä kerrotaan kaikki olennainen tieto omalle organisaatiolle, kuten esimerkiksi syy tapahtuman järjestämiselle, tapahtuman tavoite, kohderyhmä, kenelle tapahtuma on suunnattu ja niin edelleen. (Vallo & Häyrinen 2012, 158-159.)

Ensimmäisessä tapahtumabriefissä mukanani oli ensimmäinen projektiryhmä. Palaverissa kerroin projektiryhmälleni projektin tavoitteen, kohderyhmän ja karkeat reunaehdot, kuten esimerkiksi, että tapahtuma sisältää erilaisia elämykseen ja ryhmäytymiseen sisältyviä aktiviteetteja. Kyselin samalla projektiryhmältäni, tuleeko heille mieleen hyviä tehtäviä ja leikkejä toteuttaa edellä mainitut ehdot. Ideoita rasteille alkoikin syntyä projektiryhmän toimesta paljon, mikä oli mielestäni positiivinen yllätys. Aloitimme suunnittelun

yhteistoiminnassa. Voin todeta Vallon ja Häyrisen (2012, 158) olleen täysin oikeassa kirjoittaessaan, että alkuvaiheen yhdessä suunnittelu sitoo ryhmää yhteen positiivisella tavalla.

7.4.4 Budjetti ja yhteistyökumppaneiden sponsorointi

Tapahtuman budjetti olisi hyvä määritellä etukäteen edes pienissäkin määrin, jotta tapahtuman järjestäjä pystyy arvioimaan tapahtuman tulot ja menot. Tapahtuma voidaan suorittaa edullisesti käyttämällä omaa henkilökuntaa, niin sanottua talkooväkeä tai mikäli rahaa on paljon käytettävissä, voi tapahtuman suunnittelussa tukeutua tapahtumatoimiston apuun. (Vallo & Häyrinen 2012, 147.) Oma periaatteeni oli koko projektin ajan se, että tapahtumaani osallistuminen olisi kohderyhmälle mahdollisimman edullista. Korostan, että tapahtumani tarkoituksena ei ollut tuottaa taloudellisesti voittoa missään vaiheessa, toimeksiantajan asettamat tavoitteet ohjasivat toimintaani tapahtuman suhteen.

Elämyksellisen ryhmäytymistapahtuman toteuttaminen mahdollisimman edullisesti tapahtuman järjestäjälle ja kohderyhmälle vaati lukuisia yhteydenottoja erilaisiin paikallisiin liikkeisiin, jotka kaikki lähtivät mukaan sponsoroimaan tapahtumaani (taulukko 1). Sponsorointi on Vallon ja Häyrisen (2012, 77) mukaan erittäin laajasti käytetty markkinoinnin väline. Sponsorointi on oikein tehty silloin, kun sponsoroitavan ja sponsorin välinen yhteistyö tuottaa niin sanotun win-win-tilanteen, jossa molemmat osapuolet hyötävät tilanteesta. tapahtumani osalta sponsorointi oli tapahtuman tukemista, jota ilman tapahtumani toteuttaminen ei olisi ollut näin suuressa mittakaavassa mitenkään mahdollista. Vastineeksi yhteistyökumppanit saivat itselleen mainosta paikallislehdessä ja lisäksi tapahtuman aikana kohderyhmälle esiteltiin yhteistyökumppanit. (Vallo & Häyrinen 2012, 77-78.)

TAULUKKO 1. Tapahtuman yhteistyökumppanit / sponsorit.

YHTEISTYÖKUMPPANI / SPONSORI	SPONSOROI / TUKEE
Puolustusvoimat / Kainuun prikaati	Luvat, henkilökunta, varusmiehet, kalusto, ajoneuvot, polttoaineet, västeet, kartat, kompassit, lääkintähenkilöstö, harjoitusalueet, esterata, urheilukenttä
Kajaanin ammattikorkeakoulu	Ruokaraha 200 euroa, markkinointi, ohjeistuksen välittäminen
K-market Lohtaja	Ruoat
K-market Reissumies	Ruoat
S-market Lehtikangas	Ruoat
S-market Laajankangas	Ruoat
Tokmanni Kajaani	Kertakäyttövälineet
Puuvilo Kajaani	Rastimateriaali
Kajaanin kaupunki / Ruuhijärven kalastusalue	Veneet + sirot
Kajaanin kaupunki / liikuntasektori	Pelastusliivit
Kainuun Sanomat	Markkinointi ja tapahtuman mainonta
Kajaanin kierrätyskeskus Entrinki	Rastimateriaali

7.4.5 Tapahtumamarkkinointi

Vallo ja Häyrinen (2003, 24) kuvaavat tapahtumamarkkinoinnin olevan markkinoinnin ja tapahtuman yhdistämistä. Markkinointia voidaan kuvailla tavoitteelliseksi toiminnaksi, jonka avulla pyritään saavuttamaan kohderyhmä välittämällä heille ennalta suunniteltu, haluttu viesti. Tapahtumamarkkinointi yhdistää jo ennen tapahtumaa organisaation ja kohderyhmän yhteiseen teemaan.

Markkinoinnilla pyrin herättämään ennen kaikkea kohderyhmän kiinnostuksen tapahtumaa kohtaan, mutta myös tapahtuman ulkopuolistenkin ihmisten mielenkiinnon herääminen on aina positiivinen asia. Kiinnostuksen herättäminen oli tarkoitus suorittaa neljällä erilaisella keinolla: Kainuun Sanomien haastattelulla, tapahtuman ohjeistuskirjeellä, Facebook-mainonnalla sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun näyttötauluihin laitetuilla mainoksilla. Onnistuneen ja mielenkiintoisen alkumainonnan pohjalta pyrin aloittamaan jo alkuvaiheessa tapahtumani toissijaisen tavoitteen, elämyksellisyyden rakentamisen kohderyhmälle. Kuten luvussa 5 kerrotaan, niin elämyksen syntyyn voi vaikuttaa jo hyvin yksinkertaisillakin tavoilla. Onnistunut mainonta on omiaan lisäämään kohderyhmän kokemuksen syntymistä. Kainuun Sanomien haastattelu pidettiin elokuun puolivälin aikana. Lehtiartikkeli ilmestyi viikonvaihteen lehteen elokuun lopulla, jolloin tapahtumani sai laajaa näkyvyyttä koko Kainuun alueella. Lehtiartikkelissa perehdyttiin ajankohtaiseen ongelmaan, eli korkeakouluopiskelijoiden jaksamiseen ja hyvinvointiin. Liitteessä 3 ovat kuvat eräliikuntaseikkailun mainostamisesta Facebookissa sekä Kainuun Sanomien lehdessä.

7.4.6 Projektin toteutusvaiheiden aikataulu

TAULUKKO 2. Projektin toteutusvaiheet.

AIKA	TEHTÄVÄ	YHTEISTYÖHENKILÖ/T
Helmikuu 2016	Aiheen valinta & toimeksianto	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Helmikuu 2016	Aiheen rajaaminen, tavoitteet & aikataulu	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Helmikuu 2016	Aiheanalyysin hyväksyminen & opinnäytetyösopimuksen tekeminen	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Maaliskuu 2016	Lupahakemusten anominen suullisesti	1. jääkärikomppanian päällikkö, Kainuun jääkäripataljoonan komentaja, Kainuun prikaatin komentaja

Maaliskuu 2016	Lupahakemus kirjallisesti	Kainuun prikaatin komentaja
Maaliskuu 2016	Aluevaraukset	1.JK saapumiserän johtaja
Maaliskuu 2016	Kalustovaraukset	1.JK:n henkilökunta, taisteluvälinevaraston henkilökunta, talousvaraston henkilökunta, teknillisen pioneerikomppanian henkilökunta, Kainuun jääkäripataljoonan kuljetusaliupseerit, kenttäsairaanhoitajat
Huhtikuu 2016	Turvallisuussuunnitelman laajuuden selvittäminen	Kainuun prikaatin turvallisuusupseeri
Huhtikuu 2016	Projektiorganisaation luominen. Ensimmäinen tapahtumabrief 1.projektiryhmän kanssa	1.jääkärikomppanian henkilökunta, 2.jääkärikomppanian henkilökunta, 3.jääkärikomppanian henkilökunta
Toukokuu 2016	Ohjeistuksen suunnittelu	Kaisa Merilahti
Toukokuu 2016	Ruokaraha tapahtumaan	Yliopettaja Takala
Kesäkuu – heinäkuu 2016	Tapahtuman suunnittelu	-
Heinäkuu 2016	2. Tapahtumabrief 1. ja 3. projektiryhmän kanssa	1.jääkärikomppanian henkilökunta, 2.jääkärikomppanian henkilökunta, 3.jääkärikomppanian henkilökunta
Heinäkuu 2016	Kohderyhmän nimet ja henkilötiedot	Lehtori Karhu, Kainuun prikaatin vartiosto
Heinäkuu 2016	Alueiden maastontiedustelu	Tapahtuman henkilökunta
Heinäkuu 2016	Veneiden varaaminen	Kajaanin vapaa-ajan kalastajat
Heinäkuu 2016	Yhteistyökumppaneiden hankkiminen	K-market Lohtaja, K-market Reissumies, S-market Lehtikangas, S-market Laajan-kangas, Tokmanni Kajaani, Puuilo Kajaani, Kajaanin kaupunki / Ruuhijärven kalastusalue, Kajaanin kaupunki / liikuntasektori, Kainuun Sanomat
Elokuu 2016	Turvallisuussuunnitelman tekeminen	Kainuun prikaatin pelastusupseeri
Elokuu 2016	Palaveri työryhmän kanssa	Tapahtuman henkilökunta
Elokuu 2016	Ohjeistuksen lähettäminen oppilaille	Merilahti (Kajaanin ammattikorkeakoulu)
Elokuu 2016	Tapahtuman markkinointi	Kainuun Sanomat, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Syyskuu 2016	3. Tapahtumabrief työryhmille	Tapahtuman henkilökunta
Syyskuu 2016	Kaluston hankkiminen	Varastot
Syyskuu 2016	Ruoka-aineallergioiden ja vaatteiden soveltaminen	Tapahtumaan osallistuvat korkeakouluopiskelijat

Syyskuu 2016	Vaatteiden ja ruokien nouto + pakkaaminen	Varusmiehet
Syyskuu 2016	Tapahtuman toteutus	Tapahtumaan osallistuvat korkeakouluopiskelijat, tapahtuman henkilökunta ja yhteistyökumppanit

7.4.7 Toukokuu - heinäkuu

Kesä meni pitkälti tapahtuman sisällön suunnittelussa. Hyvissä ajoin aloitettu lupien antaminen ja tapahtuman valmistelu mahdollistivat minulle sen, että pystyin keskittymään vain ja ainoastaan itse tapahtumaan, ilman minkäänlaisia ongelmia tai kiirettä. Kuten projektin toteutusvaiheesta (taulukko 2) voi todeta, pidin myöskin toisen tapahtumabriefin siten, että olin ottanut mukaan ensimmäisen ja kolmannen projektiryhmän. Toista projektiryhmää en tapahtumabriefiin tarvitse, sillä he tukevat minua taustalta, tietäen oman roolinsa ja merkityksensä tapahtumaan. Tapahtumabriefissä katsoimme, mikä oli tapahtuman suunnittelun vaihe ja jaoin samalla vastuuta ryhmilleni. Annoin vaatimuksia valmistella rastikortteja, noutaa kalustoa rasteille sekä pitää minut tietoisena omien vastuualueiden etenemisestä.

Sain kesän aikana tapahtumaani mukaan sponsoriksi Kajaanin kierrätyskeskus Entringin. Sain ottaa Entringiltä niin paljon vaatteita kuin vain tarvitsin. Tarkoitukseni oli käyttää Entringiltä saamia vaatteita yhdessä tapahtuman tehtäväraastissa. Noudin samalla Kajaanin Puuilolta materiaalitavvikkeita ja Kajaanin Tokmannilta kertakäyttövälineet valmiiksi varastoon.

7.4.8 Turvallisuussuunnitelma

Elokuun aikana sain valmiiksi tapahtuman turvallisuussuunnitelman. Turvallisuussuunnitelman sisältö määräytyy sen mukaisesti, millainen tapahtuma on kyseessä. Tapahtuman turvallisuussuunnitelman laadintaan toi lisähaasteen se, että Kainuun prikaati käyttää omia turvallisuusnormejaan ja "siviilit" omiaan. Päädyin tekemään turvallisuussuunnitelman Kainuun prikaatin sääntöjen mukaan, koska käytännössä kaikki, mitä tapahtuma sisälsi ja missä liikuimme, kuuluivat Kainuun prikaatin vaikutuspiiriin.

Turvallisuussuunnitelman laatimiseen ja sisältöön kysyin ohjeita Kainuun prikaatin turvallisuusupseerilta, joka antoi minulle alla olevat vaatimukset, mitä turvallisuussuunnitelmani tulee sisältää. Turvallisuuksuunnitelmani (liite 4) pohjautuu pelastuslakiin:

- Tapahtuman kuvaus
- Ohjelma
- Riskianalyysi
- Turvallisuuustoiminta
- Henkilöstö ja puhelinnumerot
- Onnettomuuskohtaiset toimenpiteet
- Pelastuspalvelupisteet
- Lisäksi tapahtumaan osallistuvien henkilötiedot on lähetettävä turvallisuussektorille vähintään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

7.4.9 Tapahtumakutsun lähettäminen kohderyhmälle

Tapahtumakutsun tarkoitus on esitellä tapahtuma lyhykäisesti. Tapahtumakutsun vastaanottaja rupeaa rakentamaan välittömästi kutsun luettuaan odotuksia tapahtuman sisällöstä. Oikein tehty kutsu luo mielikuvia ja lisää vastaanottajan tunnelmaa. On kuitenkin tärkeää muistaa, että kutsu ei saa luvata tapahtumalta liikoja, esimerkiksi se ei voi luvata liikoja odotuksia, joita tapahtuma ei voi täyttää. (Vallo & Häyrinen 2012, 127.)

Tein tiiviisti yhteistyötä kutsujen suhteen Kajaanin ammattikorkeakoululla työskentelevän Merilahden kanssa. Merilahti auttoi minua hankkimaan kohderyhmän henkilötiedot, joiden pohjalta loin ryhmäjaot seikkailuun. Sain lähetettyä kohderyhmän henkilötiedot Kainuun prikaatin turvallisuussektorille tarkastettavaksi. Merilahti toimi lisäksi minun ja kohderyhmän välisenä yhteyshenkilönä ennen tapahtumaa. Merilahti lähetti elokuun alkupuolella (liite 5) tapahtumakutsun kohderyhmälle. Pysin tekemään kutsun siten, että se herättäisi aiemmin mainitun elämyskolmio-mallin pohjan rakentumisen. Annoin mielestäni riittävästi tietoa tapahtumakutsussa, mutta kuitenkin siten, että itse tapahtuman ympärille jäi varmasti paljon kutkuttavia kysymyksiä.

7.4.10 Viimeisten kahden viikon valmistelut

Valmistelut olivat sujuneet suunnitelman mukaisesti. Viimeiset kaksi viikkoa on tarkoitettu tapahtuman suunnittelun viimeistelemiseen. Viimeistelyjä olivat esimerkiksi vaatteiden sovittaminen ja ruoka-aineallergioiden selvittäminen kohderyhmältä, rastien valmistelu ja testaaminen, maastontiedustelu, projektiorganisaation viimeinen tapahtumabrief, vaatteiden ja ruokien noutaminen, pakkaaminen listojen mukaan sekä muut pienet viimeistelyyn liittyvät tehtävät.

Olin sopinut vaatteiden sovittamisen ja ruoka-aineallergioiden keräämisen ajankohdan 1.9.2016. Liikunta-alan opiskelijoiden yhteistyöhenkilönä toimi lehtori Loikkanen, ja vastaavasti matkailualan opiskelijoiden yhteistyöhenkilönä lehtori Vainikka. Sovituspaikkana toimi Kajaanin ammattikorkeakoulun musiikkiliikuntatila, johon suuret materiaalmäärät mahtuivat levitettäväksi. Olin hakenut sovitettavat vaatteet jo etukäteen Kainuun prikaatin varusvarastolta. Sovittamisen aikana annoin hieman lisää tietoa tapahtumasta, kuten esimerkiksi lähtöpaikan ja -ajan. Sovittamisen aikana opiskelijan omalla vastuulla oli huolehtia siitä, että hänen vaatekokonsa tulee hänen omasta toimestaan merkattua valmiiseen listaan, jossa on kaikkien opiskelijoiden nimet. Lisäksi opiskelijan tuli merkata itse listaan mahdolliset ruoka-aineallergiansa. Samassa tapahtumassa jaoin opiskelijoille trangiat ja lusikkahaarukat kotiin vietäviksi. Ajatuksena trangian ja lusikkahaarukan antamisella etukäteen oli se, että opiskelijat voivat varmuuden vuoksi pestä trangiat ja lusikkahaarukat kotonaan, jolloin ne ovat varmasti valmiiksi puhtaat tapahtumaan tultaessa, jolloin mahdollinen ruokamyrkytyksen riski pienenee.

Kun itse olin kiinni vaatteiden sovittamisessa ja ruokien tilaamisessa, ensimmäisen projektiryhmä työskenteli samaan aikaan rastikorttien parissa. Kun projektiryhmä sai rastikortit valmiiksi, he testasivat samalla rastien toimivuuden ja aikauttivat niiden kestoajan, jolloin päiväohjelman suunnittelu mahdollistui entistä tarkemmaksi.

Palatessani 1.9.2016 takaisin Kainuun prikaatille vaatteiden sovittamisesta, aloitin välittömästi kolmannen projektiryhmän kanssa vaatteiden ja muiden varusteiden noutamisen varastoilta. Työtä oli melkoinen määrä. Käytössäni oli 20 varusmiestä, mutta työtä riitti silti paljon jokaiselle ryhmäläiselle. Otimme vaatteita ja varusteita 80 opiskelijalle. Pelkästään vaatteita otin omalle henkilökohtaiselle kuitilleni yli 60 000 euron edestä.

Varustenoudon jälkeen menimme 1. jääkärikomppanian tykkihalliin, jossa jaoin vastuun vaatteiden pakkaamisesta kolmannelle projektiryhmälle. Ryhmä rupesi pakkaamaan kerrallaan aina neljän opiskelijan vaatetuksen valmiiksi. Taulukossa 3 on esitetty opiskelijoille jaettu materiaali vaatteiden ja varusteiden osalta.

TAULUKKO 3. Opiskelijoille jaettu materiaali.

Jätesäkki + ruoat	Pakkashousut
Kumisaappaat	Pakkastakki
Kypärän naamiosuojus	Palveluskäsineet
Lippalakki	Poolopaita
Lusikkahaarukka / yhdistelmä	Päiväreppu
Maastohousut	Retkikeitin + polttoneste
Maastotakki	Sadeasun housut
Makuualusta	Sadeasun takki
Makuupussi	Taistelijan komposiittikypäri
Marssikompassi	Varsikengät
Nahkavyö	Villamyssy

1.9.2016 ilta meni itselläni kauppoja kierrellessä. Olimme jo kesän aikana sopineet kauppojen kanssa alustavan ruokatilauslistan, jonka olin muodostanut etukäteen siten, että olin pyrkinyt tilaamaan kaiken ruoan laktoosittomana ja ruokien vaihdellen aina siten, että esimerkiksi lounas ja aamupala ovat eri ruokia. Ruoka oli kylmävapaata ruokaa, eli ruoka ei tarvinnut kylmää säilykseen syömäkelpoisena. Lisäksi olin laskenut kalorimäärät siten, että ruokamäärä riittää varmasti jokaiselle opiskelijalle. Sain hankittua yhteistyökumppaneilta 7.9.2016 lounaan, päivällisen, iltapalan sekä 8.9.2016 aamupalan, lounaan, päivällisen ja iltapalan.

Ruokien tilaus oli määrällisesti kunnossa jo ennen opiskelijoiden ruoka-aineallergioiden keräämistä. Olin sopinut jo kesällä yhteistyökumppaneiden kanssa alustavasta tilauksesta ruokamääriin ja laatuihin. Jätin jokaiseen kauppaan sopimuksen siitä, että saatuani tietää kohderyhmän ruoka-aineallergiat, tulen takaisin kauppaan ja teemme tarvittavat muutokset edellä mainittujen ruokien suhteen. Pienet muutokset eivät vaikuta kauppojen ruokien tilausmääriin. Kauppakierroksien tarkoituksena olikin lähinnä varmistaa ruoan nouto-aika tapahtumaviikolle ja tehdä tarvittavat muutokset allergioiden suhteen.

Ruoka-aineallergiat olivat ensimmäinen ongelma projektini aikana. Oli todella aikaa vievää miettiä, millaisia ruokia pystyn ottamaan esimerkiksi henkilölle, joka on allerginen kymmenille erilaisille raaka-aineille. Joukossa oli myös paljon esimerkiksi gluteenittomia,

maitoproteiinille allergisia (jolloin edes laktoositon ruoka ei sovi) ja muita haastavia allergikkoja. Minulla meni vielä 2.9.2016 päivä kauppoja kierrellessä.

2.9.2016 päivä meni kauppareissun lisäksi valmisteluita tehdessä. Vaatteet ja varusteet oli jo valmiiksi pakattu. Ensimmäinen ja toinen projektiryhmä valmistelivat rasteja ja teknillinen pioneerikomppania toimitti minulle puutavaraa rastia varten sovittuun paikkaan. Kolmas projektiryhmä nouti palomiehen varusteet ja pintapelastajan puvun tehtävärasteja varten. Tulostin päivän aikana turvallisuussuunnitelman ja palkintostipendit valmiiksi tapahtumaa varten. Suoritimme myös maastontiedustelun ensimmäisen projektiryhmän kanssa ja löimme lukkoon rastipaikat kartalle. Valmistelin vielä saman päivän aikana kartat valmiiksi.

4.9.2016 valmistelin aloitusoppituntia ja varmistin ajoneuvojen saamisen käyttöni opiskelijoiden noutamista varten. Tulostin valmiiksi alku- ja loppukyselylomakkeet ja olin luotavaisin mielin tulevaa tapahtumaa ajatellen, kaikki mahdollinen tapahtuman toteuttamiseksi saatiin tehtyä lähes valmiiksi.

5.9.2016 pidin viimeisen tapahtumabriefin. Varmistin, että jokainen organisaation jäsen tietää tehtävänsä, kun tapahtuman toiminnallinen osuus alkaa. Siivosimme projektiryhmien kanssa luokkahuoneet siistiksi ja toimme ajoneuvot valmiiksi lähtöpaikalle. Nostimme kaluston varastosta ajoneuvojen kyytiin valmiiksi. Desinfiioimme juomavesiastiat ja katsoimme ryhmäjaot valmiiksi. Noudimme ruoat kaupoista ja pakkasimme ne allergialistojen mukaisesti. Kolmas projektiryhmä haki Ruuhijärven kalastusalueelta veneet ja aivot. Hain itse Kajaanin kaupungilta pelastusliivit. Tiedotin Kainuun prikaatin päälliköitä alueella liikkuvista opiskelijoista ja pyysin heitä välittämään viestin oman yksikkönsä henkilökunnalle ja varusmiehille. Samalla toimitin opiskelijoiden ja opettajien tiedot päävartiostoon. Kaikki oli valmista eräliikuntaseikkailuun!

TAULUKKO 4. Tapahtumaan varattu majoitusmateriaali.

Majoitusmateriaali
6 kpl Puolijoukkueteltoa
6 kpl Telttasalkosarja
6 kpl Kiilasarja
6 kpl Kamiina
6 kpl Lyhtylaatikko
6 kpl Rautalapio
6 kpl Kirves
6 kpl Saha
6 kpl Rautakanki
6 kpl Juomavesiastia
6 kpl Sammutusvesiastia
12 kpl Telttapohja
2 kpl Voimakone
4 kpl 25m Sähkökela

TAULUKKO 5. Tapahtuman muu materiaali.

Muu materiaali
6 kpl Vene + 6 paria airot
40 kpl Pelastusliivi
6 kpl Juomakori
6 kpl Kynttilä
4 kpl Jumppapallo
4 kpl Jalkapallo
Teippiä
Narua
Nauloja
Vasara
Lankkua / puuta rasteja varten
Karttoja + suojakelmua
Tehtävärastit
Pisteytyskortit
Emit-leimasit suunnistusta varten
Pintapelastajan puku
Vaatteet rasteille
Pelastusrengas
Polttopuut
Stipendit
Turvallisuussuunnitelma (kaikille)
Evakuointipaarit
Kiristysiteet
Nimilista opiskelijoista
Pressuja / suojapeitteitä
Valopetroli

7.5 Tapahtuman toteutus

Kauan odotettu Elämyksellinen ryhmäytymistapahtuma Kainuun prikaatin alueella käynnistyi viimein 7.9.2016 aamusta. Kuten Vallo ja Häyrinen (2012, 163) mainitsevat, tapahtuman toteutusvaihe on hetki, jossa kaikki suunnitelmat käyvät toteen. Projektiorganisaationi oli mielestäni perehdytetty niin hyvin tehtäviinsä sisälle kuin vain suinkin pystyin heitä ohjaamaan. Vallo ja häyrinen (2012, 163) toteavatkin, että viimeistään toteutusvaiheessa jokaisen tapahtumassa työskentelevällä on oltava tiedossa oma osuutensa ja roolinsa kokonaisuuteen nähden.

Jokaiselle ohjaajalle jaettiin tapahtuman läpivientisuunnitelma, joka antoi suuntaviivat tapahtuman sisällölle. On hyvä kuitenkin muistaa, että lähes jokainen tapahtuma muuttuu matkan varrella, koska kaikki osallistujat eivät välttämättä toimikaan suunnitelman mukaan (Vallo & Häyrinen 2012, 162). Pysin suunnittelemaan tapahtuman sisällön siten, että tapahtuman aikataulua voi tarpeen vaatiessa joustaa ja tilanteen niin vaatiessa on mahdollisuus jättää aktiviteetteja väliin.

Tapahtuman aloituspaikkana toimi Kajaanin ammattikorkeakoulun takana oleva hiekkakenttä. Lähdimme noutamaan opiskelijoita kahdella panssaroidulla kuljetusajoneuvolla ja neljällä telakuorma-autolla. Aloituspaikalle olivat kokoontuneet tapahtuman kohderyhmä eli opiskelijat ja opinnäytetyöni toinen ohjaaja, lehtori Nyström.

Aloituspaiikalla suoritin nimenhuudon ja varmistin, että kaikki tapahtumaan osallistuvat olivat paikalla. Muutama opiskelija oli hieman myöhässä, mutta kaikki ehtivät onneksi mukaan ajoneuvoihin. Ennen liikkeelle lähtöä pidimme nopean turvallisuusopetuksen liittyen ajoneuvoissa käyttäytymiseen. Annoimme ohjeet kuulonsuojaamisesta ja kerroimme, kuinka tulee toimia, jos esimerkiksi jollakin tulee jonkinlainen hätätilanne vaikkapa telakuorma-auton takavaunussa. Siirryimme ajoneuvoilla 1. jääkärikomppanian takapihalle. Puolustusvoimien ajoneuvojen käyttö teki selvästi vaikutuksen opiskelijoihin, mikä olikin tarkoituksena. Pyrin vahvistamaan elämyskolmio-mallin (Tarssanen 2009, 11-12) mukaista pohjaa ja sitä myöten kokemuksen rakentumisen heti alkuhetkistä lähtien.

Siirryimme 2. jääkärikomppanian luokkaan, jossa pidin tapahtuman aloituksen ja turvallisuusoppitunnin. Tapahtuman aloituksen tulisi olla Vallon ja Häyrisen (2012, 166) mukaan mahdollisimman vahva ja lisäksi aloituksen sisältö tulee suunnitella osallistujamäärän mukaan.

Aloitussoppitunnilla esittelin opinnäytetyöni tavoitteet ja tarkoituksen. Lisäksi pidin turvallisuusoppitunnin ja tapahtuman turvallisuuteen liittyen jokaiselle opiskelijalle jaettiin tapahtuman turvallisuussuunnitelma. Oppitunnilla näytettiin myös ryhmäjako. Ryhmäjako oli tehty siten, että liikunta- ja matkailualan opiskelijat olivat alakohtaisesti omissa pienryhmissään. Ryhmänjäsenten määrä vaihteli viiden ja kuuden ryhmänjäsenen välillä, ryhmien lukumäärän ollessa yhteensä 13.

Päädyin jakamaan opiskelijat pienryhmiin. Pienryhmissä kaikki ryhmänjäsenet voivat olla toistensa kanssa vuorovaikutuksessa, jolloin ryhmä kiinteytyy todennäköisemmin ja ryhmäytymisprosessi lähtee esimerkiksi suurryhmään verrattuna tehokkaammin käyntiin. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 17; Kataja ym. 2011, 15.) Lisäksi ryhmä sai päättää itselleen nimen ja aloittavan ryhmänjohtajan. Ryhmänjohtaja vaihtui koko tapahtuman ajan aina kahden tunnin välein (paitsi yöllä).

Ryhmäjaon jälkeen esittelin ohjaajat ryhmille. Ensimmäinen päivä on suunniteltu etenevän pitkälti siten, että ryhmäläiset voivat tukeutua ryhmänsä ohjaajaan. Ryhmänohjaaja luo samalla pelisäännöt ja ryhmä on näin riippuvainen ryhmänohjaajasta. (Kaukkila & Lehtonen 2008, 24.) Alla on kuva esityksestäni, jossa on määritelty ryhmien ohjaajat 7.9.2016:

Ryhmien ohjaajat 7.9.2016

- Ryhmät 1 - 3: Kersantti Markus Mäkelä
- Ryhmät 4 - 6: Luutnantti Aapo Hänninen
- Ryhmät 7 ja 8: Kersantti Perttu Moilanen
- Ryhmät 9 ja 10: Vänrkki Niklas Baarman
- Ryhmät 11 - 13: Ylikersantti Henri Heikkinen
- Ylikersantti Jyri Hämäläinen: valokuvaa ja kiertelee rasteja (pl. suunnistusoppitunti)
- Luutnantti Riku Nuppola: torstain rasteissa ohjaajana
- Luutnantti Tapani Tolonen → osallistuu, mikäli ehtii tervehtyä

KUVA 1. Ryhmien ohjaajat.

Ryhmäjaon jälkeen opiskelijoiden omissa pienryhmissä alkoi selvästi rakentumaan muodostumisvaihe. Samalla ryhmäläiset rupesivat miettimään ryhmänsä perustehtävää, oheistehtävän tapahtuessa kuin itsestään. (Kopakkala 2005, 18.)

Suoritin opiskelijoille luokassa ryhmäytymiseen liittyen alkukyselyn (liite 6). Alkukyselyn tarkoituksena oli kartoittaa lähtötilanne ryhmien tuntemusten suhteen. Elämyksellisyyttä alkukyselyssä ei ollut vielä järkevää kysyä, koska tapahtuma oli vasta alkamaisillaan.

Alkukyselyn jälkeen siirryimme ryhmänohjaajien johtamana 1. jääkärikomppanian tykkihalliin, jossa aloitimme opiskelijoiden varustamisen. Kuten aiemmin on jo mainittu, oli jokaiselle opiskelijalle pakattu ja nimetty jo etukäteen valmiiksi oma reppu ja ruoat, mikä nopeutti opiskelijoiden varustamista ja vaatteiden vaihtoa. Opiskelijoiden varustaminen sujui yllättävän kivuttomasti. Muutamia vaatekappaleita oli mennyt pakkaamisen aikana väärin reppuihin. Olin varautunut tällaiseen tilanteeseen varaamalla etukäteen ajan varusvarastolta vaihtaa väärät artikkelit oikeisiin. Laitoin vänrkki Baarmanin vaihtamaan puutteelliset artikkelit. Varustamisen jälkeen siirryimme takaisin luokahuoneeseen. Varusteet pakattiin reppuun ohjaajien ohjaamana siten, että tavarat lajiteltiin kokonaisuuksiin, jolloin esimerkiksi ruoat olivat yhdessä pussissa ja vaatteet toisessa. Oikein pakatut tavarat mahdollistavat varusteiden löytymisen helpommin. (Aulio 2001, 92.)

Luokassa tarkoitukseni oli pitää noin tunnin mittainen oppitunti opiskelijoille suunnistuksesta. Suunnistus valikoitui aiheeksi sen takia, koska se on tärkeä yleistaito metsässä kulkiessa. Lisäksi tapahtuman toisena päivänä ryhmät tarvitsevat suunnistustaitoja suunnistaessaan rastilta toiselle. Suunnistusoppitunnilla opetin kohderyhmälle esimerkiksi karttaselitteet, käytettävät karttamallit, kartan lukemisen, kompassin käytön ja suunnan ottamisen kartalta sekä suunnassa etenemisen perusteet suullisesti (Hatting 2004, 101 – 106). Suunnistuksen perusteiden opettaminen oli mielestäni paikallaan, sillä kun kysyin opiskelijoilta, milloin he olivat viimeksi suunnistaneet, oli väli pääsääntöisesti edelliseen suunnistuskertaan pitkä ja suunnistustaidot olivat valtaosalla joko heikko tai välttävä.

Suunnistusoppitunnin jälkeen veimme opiskelijoiden mukanaan tuomat omat reput ennalta määriteltyihin telakuorma-autoihin, ja sitten olikin ensimmäisen ruokailun, tässä tapauksessa lounaan vuoro. Lounas valmistettiin ja syötiin Kainuun jääkäripataljoonan takana olevassa metsässä. Ryhmänohjaajat opettivat trangian kokoamisen, polttonesteen lisäämisen ja sytyttämisen, ruoan laitton sekä polttimen sammuttamisen ja trangian putsaamisen ruokamyrkytyksen minimoimiseksi (Bursell 2002, 79-80). Ruokailu maastossa trangialla valmistettuna oli valtaosalle opiskelijoista ensimmäinen kerta ja omanlaisensa elämys.

Ruokailun jälkeen siirryimme Kainuun prikaatin urheilukentälle, jossa jaoimme ohjaajien kanssa kaikki 13 ryhmää puoliksi siten, että kuusi ryhmää meni esteradalle ja loput seitsemän ryhmää jäivät urheilukentän reunalle ensiapurastille. Ennen rastien aloittamista ryhmänohjaajat pitivät kevyen alkulämmittelyn ja venyttelyn opiskelijoille. Alkulämmittelyn tarkoituksena oli valmistaa opiskelijoiden elimistö tulevaan koitokseen.

Opetustarkoituksena esteradalla oli opettaa ja kehittää opiskelijoiden fyysisiä ja motorisia taitoja. Esteradan esteiden etenemistekniikat opetettiin este kerrallaan ohjaajan opettamana. Vasta ohjaajan mallisuorituksen ja suoritustekniikan selittämisen jälkeen opiskelijat saivat kokeilla esteitä. Esteitä ei ollut pakko koettaa, mutta pyrimme ohjaajien kanssa kannustamaan opiskelijoita haastamaan itseään. Pääsääntöisesti opiskelijat olivatkin erittäin aktiivisesti mukana. Esteradalla oli tosin muutama vaativampi este, joista kaikki opiskelijat eivät päässeet ylitse. Osalla opiskelijoista korkean paikan kammo esti esteeltä alas hyppäämisen.

Samaan aikaan esteradan kanssa vähän matkan päässä kentän laidalla oli käynnissä ensiapurasti. Ensiapurastin sisältöä opetti lääkintäaliupseeri Saari, apureinaan kaksi lääkintämiestä. Ensiapurastin ensisijaisena tarkoituksena oli opettaa opiskelijoille hauskan

tekemisen merkeissä painesiteen asettaminen loukkaantuneelle, jolloin saadaan mahdollisesti pelastettua jopa ihmishenkiä. Maastossa ollessa vakavamman tapaturman sattuessa ihmisen tulee osata toimia oikein. Ensiapurastin toissijaisena tarkoituksena oli oppia asettamaan loukkaantunut evakuointialustoille oikein lämpöpussia hyväksikäyttäen. Hypotermia on suuri uhka loukkaantuneelle henkilölle, jolloin hänet tulee osata eristää kylmältä oikein (Tilton 2010, 116-119).

Molemmat rastit käynnistyivät sujuvasti. Ajan kuluessa tapahtuman ensimmäinen odottamaton ja valitettava tapaturma sattui esteradalla, jossa olin henkilökohtaisesti opettamassa ratatekniikkaa opiskelijoille. Kaksi opiskelijaa olivat kiivenneet köysiä pitkin esteen päälle, josta oli tarkoitus hypätä alas oikealla tekniikalla pehmeään hiekkaan. Olin näyttänyt oikean suorituksen ja selittänyt tekniikan. Esteen päällä ollessaan molemmat opiskelijat rupesivat jännittämään alastuloa. Kehotin molempia opiskelijoita laskeutumaan köyttä pitkin alas tapaturman välttämiseksi. Molemmat opiskelijat kuitenkin halusivat hypätä esteeltä alas. Hypätessään alas toinen opiskelijoista laskeutui hiekalle oikein, mutta toisella opiskelijalla vääntyi oikean jalan nilkka. Lääkintämies toi minulle välittömästi jääpussin, jonka laitoin ohuen vaatekappaleen sisään paleltuman välttämiseksi. Asetin jalan koholle ja painoin kylmäpussia nilkkaan. Oletin, että nilkka vain venähti, mutta kivun pahennettua päätin lähteä viemään opiskelijan Kainuun keskussairaalaan tarkastettavaksi. Loukkaantuneen opiskelijan seikkailu päättyi tapaturmaan. Muut ryhmänohjaajat jäivät pyörittämään rasteja normaalisti. Palatessani Kainuun keskussairaalaan alkoi vesisade. Vesisade ei tullut minulle yllätyksenä, mutta harmillisesti juuri esteratakoulutuksen ollessa käynnissä. Vesisade rajoittaa esteradan käyttöä, jolloin esterata saattaa muuttua jopa osin vaaralliseksi. Päätin keskeyttää esteradan. Jäimme odottamaan ensiapurastin päätymistä esteradalle olleiden opiskelijoiden kanssa.

Ensiapurastin päätyttyä opiskelijat lähtivät kiertämään Kainuun prikaatin sisälle rakennettua, yksinkertaisen suunnistusradan. Opiskelijoiden ollessa suunnistamassa, jäimme ohjaajien kanssa kertaamaan tulevaa iltaa. Katsoessamme illan tapahtumia, yhden ohjaajan työpuhelin soi, jonka jälkeen kolme ohjaajaa joutui poistumaan tapahtumastani loppupäiväksi äkkiseltään tulleen suunnittelupalaverin takia. Vaikka ohjaajien käyttö oli suunniteltu etukäteen käyttöni, ajaa Kainuun prikaatin etu opinnäytetyöni edelle, joten ohjaajien täytyi päästä suunnittelupalaveriin. Tilanne luonnollisesti harmitti minua, sillä tiesin, että olisin tarvinnut ohjaajien tukea ajamaan opiskelijat telakuorma-autoilla illan majoitusalueelle. Onneksi käyttöni jäi kuitenkin lisäksi kaksi ohjaajaa, joista toisella ei tosin ollut ajolupaa telakuorma-autoon. Olen tottunut töissäni siihen, että metsässä oltaessa ei ole ole-

massa päivääkään, etteikö jotain ennalta suunnitelmattomasti tapahtuisi. Tein nopean päätöksen muokata tapahtuman sisältöä siten, että opiskelijoiden saavuttua suunnistamasta puolet opiskelijoista jää syömään ja puolet opiskelijoista lähtee majoitusalueelle kahden kuljettajan voimin. Pyrin minimoimaan päätökselläni ylimääräisen odotusajan. Minä sekä luutnantti Hänninen lähdimme kuljettamaan opiskelijoita majoitusalueelle ja vänrikki Baarman jäi samaan aikaan vastaamaan loppujen opiskelijoiden ruokailusta.

Kuljetuksiin ja ruokailuihin meni aikaa kokonaisuudessaan kaksi tuntia. Kolmannen projektiryhmän henkilöstö oli toimittanut majoitusmateriaalit etukäteen majoitusalueelle. Majoitusalue oli valittu tarkoin. Majoitusalueen valintaan vaikutti ympäröivä maasto, joka osaltaan omalla karuudellaan oli kaunis paikka yöpyä. Lisäksi yöpymispaikka oli tasainen ja vesisateen uhatessa paikka oli valittu mäen päälle, jolloin vesi ei pääse tulvimaan teltan sisään (Laaksonen 2008, 114-115). Majoitusalueella otin ryhmänjohtajat kokoon. Annoin ryhmänjohtajille ohjeet puolijoukkueteltojen pystyttämistä. Ohjeidenannon jälkeen suoritimme maastontiedustelun liittyen telttojen paikkoihin. Puolijoukkueteltoja mahtuu noin 15 henkilöä, joten päätin laittaa yhteen telttansa aina kaksi ryhmää. Yhdistin jokaiseen telttansa yhden liikunnan- ja yhden matkailualan ryhmän. Päädyin tällaiseen telttajakoon sen takia, koska liikunta-alan ryhmissä oli enemmän miehiä ja jotka olivat käyneet varusmiespalveluksen. Varusmiespalveluksen käyneet opiskelijat pystyivät opettamaan enemmän metsässä olleina kokemattomampia opiskelijoita esimerkiksi teltan pystyttämisessä sekä telttaturvallisuudessa. Ryhmät pystyttivät teltat omatoimisesti, ohjaajien valmistellessa nuotiota iltaa varten. Ohjaajat seurasivat samalla ryhmien toimintaa.

Telttojen ollessa pystyssä opinnäytetyöni toinen ohjaaja, lehtori Huotari saapui alueelle ja piti opiskelijoille toiminnallisia leikkejä noin tunnin ajan. Huotarinsa osuus liittyi opiskelijoiden vuorovaikutuskurssiin, joka oli osaltaan sisällytetty toiminnalliseen osuuteeni. Huotarinsa osuus oli hauska ja piristävä osuus, joka osaltaan rentoutti ilmapiiriä.

Kellon ollessa kahdeksan illalla, istuimme opiskelijoiden kanssa nuotiolla ja keskustelimme päivän kulusta. Alueelle saapui sotilaskotiauto. Tapahtuman toimeksiantaja tarjosi sotilaskotiautolla jokaiselle opiskelijalle kahvin ja munkin. Opiskelijat saivat lisäksi ostaa omalla rahallaan, mitä halusivat. Kaikkien opiskelijoiden käytyä sotilaskotiautolla, oli vänrikki Baarman hakenut paikalle kolmesta varusmiehestä kootun akustisen bändin, jotka soittivat neljä kappaletta nuotion valaistessa pimeää syysiltaa. Varusmiesten iltaesitys oli omiaan luomaan rentoa ilmapiiriä ja rakentamaan yhteisöllisyyden tunnetta sekä elämyksellisyyttä. Kuten Vallo ja Häyrinen (2012, 170) toteavat, elävä musiikki on aina huomattavasti parempi vaihtoehto kuin levyiltä soitettu musiikki. Elävä musiikki soveltuu tapahtu-

miin erinomaisesti. Jo pienikin musiikki saattaa tehdä tapahtumasta tavallista viihtyisämmän, tosin musiikkia valitessa tulee muistaa, että sen tulee sopia teeman sisältöön. Olin etukäteen kysynyt vapaaehtoisia varusmiehiä yksiköstäni soittamaan iltamusiikkia tapahtumaani, joten he olivat ehtineet harjoitella muutaman kerran esiintymistään.

Kun live-esitys oli päättynyt, annoin opiskelijoille luvan mennä tekemään kipinävartiolistat ja lepäämään. Osa opiskelijoista jäi vielä nuotiolle muistelemaan päivää ja keskustelemaan kanssani, mutta suurin osa opiskelijoista oli jo niin väsyneitä, että uni alkoi varmasti maistua. Kello oli opiskelijoiden mennessä nukkumaan noin kymmenen illalla. Ryhmän-ohjaajista sain yöksi kaverikseni vänrikki Baarmanin, jonka kanssa kiersimme jokaisen teltan ja opetimme samalla opiskelijoille telttaturvallisuuden ja kipinävartiomiehen tehtävät. Kierroksen jälkeen yö meni Baarmanin kanssa siten, että toinen meistä nukkui ja toinen kiersi puolen tunnin välein kaikki seitsemän telttaa ja varmisti, että kipinävartiomiehet olivat hereillä ja telttaturvallisuus oli kunnossa.

7.6 Tapahtuman toinen päivä

Elämyksellisen ryhmäytymistapahtuman toinen päivä alkoi 8.9.2016 kello 06.00 aamulla. Opiskelijat heräsivät aamuvarhaisella, söivät aamupalan ja purkivat teltat. Suoritimme ryhmittäin kalustolaskun. Kolmas projektiryhmä nosti majoituskaluston ajoneuvojen kyttiin tuoden samalla juomavettä lisää opiskelijoiden käyttöön. Opiskelijoiden valmistautuessa päivän koitokseen, olivat kaikki ryhmänohjaajani saapuneet alueelle valmistelemaan omat rastinsa valmiiksi. Olin piirtänyt ja ohjeistanut rastipaikat ohjaajille etukäteen siten, että heidän oli helppo valmistella rastit.

Toisen päivän tarkoituksena oli järjestää opiskelijoille leikkimielinen kilpailu, jossa ryhmät etenivät omissa pienryhmissään suorittaen erilaisia tehtävärasteja. Jokainen rasti oli suunniteltu ryhmäytymisprosessia hyödyntäen siten, että esimerkiksi ensimmäiset rastit päivän aikana soveltuivat tapahtuman aloittamiseen, edeten aina astetta vaikeammaksi, jolloin ryhmältä ja sen jäseniltä vaadittiin enemmän yhteistyötä. Toisen päivän kilpailussa yhdisteltiin lisäksi jo aiemmin seikkailun aikana opittuja asioita, kuten esimerkiksi suunnistusta, ruoan laittoja, evakuoitinta ja niin edelleen. Opiskelijat suunnistivat rastilta toiselle omatoimisesti. Opiskelijoita odotti rastilla aina ohjaaja, joka kertoi rastin tarinan ja tehtävän. Liitteestä 7 tulee ilmi kaikkien rastien sisältö, tarkoitus ja pisteytys. Olen ottanut rastikorttien suunnittelun pohjan Katajan ym. (2011) kirjasta.

Itse kilpailu käynnistyi kello 08.00 majoitusalueen vierestä, jossa otin kuvan koko opiskelijaporukasta. Opiskelijat etenivät lähdön jälkeen rastilta toiselle. Rasteilla naurettiin, tuskailtiin, mietittiin ja suoritettiin annettuja tehtäviä. Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen korostuivat. Ryhmät eivät olleet toisena päivänä riippuvaisia juurikaan ohjaajista, kuten tarkoitus olikin. Päivän edetessä seurasin rastien toimintaa ja kannustin muiden ohjaajien kanssa opiskelijoita jaksamaan seikkailun loppuun asti. Toiminnallinen osuus oli luotu fyysisesti raskaaksi, mutta kuitenkin siten, että kaikki jaksaisivat sen alusta loppuun.

Olin suunnitellut päivälle 16 erilaista rastia. Rastien sisältö vaihteli aina fyysisestä tekemisestä malttia ja ajattelua vaativiin tehtäviin. 16 rastia on määrällisesti kohtalaisen paljon, mutta koska en tiennyt täysin opiskelijoiden taustasta, otin varmuuden vuoksi muutaman ”ylimääräisen” rastin, joita nopeimmat joukkueet voivat tehdä tarvittaessa turhan odottelun sijaan. Päivä oli kuitenkin kohtuullisen raskas ryhmäläisille, joten totesin noin kello 16.00 maissa, että on parempi jättää suosiolla joitain rasteja pois, kuin vetää täysin fyysisesti loppuun osa opiskelijoista. Liiankaan vaativa tapahtuma ei enää aja asiaansa. Jätin neljä rastia välistä pois, jotka olivat Lämmintä hajamieliselle, livarin pikasilta, Esterataviesti sekä Haavoittuneen evakuointiviesti.

Rastien eteneminen oli suunniteltu ryhmäytymistä ja elämyskokemuksen rakentumista silmällä pitäen. Alkuvaiheessa ryhmät suorittivat tehtäviä pelkästään ryhmänsä kesken, puolivälissä kilpailua ryhmät alkoivat suorittaa tehtäviä enemmän yhdessä, kilpaillen samaan aikaan toisiaan vastaan ja aivan loppuun kaikki ryhmät osallistuivat yhtä aikaa rastien suorittamiseen. Jätin köydenvedon sekä puunkaadon aivan viimeisiksi rasteiksi, koska niissä on lähes poikkeuksetta hauska tekemisen meininki, joihin kaikki ryhmät voivat osallistua yhtä aikaa.

Viimeisten rastien jälkeen siirryimme 2. jääkärikomppanian luokkaan, jossa pidin tapahtuman lopettamisvaiheen. Luokassa kiitin kaikkia tapahtumaan osallistuvia. Luokassa pidimme myös tapahtuman loppukyselyn (liite 8), muistelimme tapahtumaa ja keskustelimme tapahtuman sisällöstä ja onnistumisesta. Lopuksi palkitsin kaikki tapahtumaan osallistujat itse tekemälläni stipendillä (liite 9), joka toivon mukaan jää loppuikäiseksi muistoksi jokaiselle opiskelijalle. Tapahtuma päättyi stipendien jakamisen jälkeen siihen, että opiskelijat palauttivat kaiken materiaalin kolmannelle projektiryhmälle. Kolmas projektiryhmä keräsi ja merkitsi listaan kaikki palautetut materiaalit. Puutteita ei materiaalin suhteen ollut yhtään.

7.7 Tapahtuman jälkimarkkinointi

Kun tapahtuma on ohi, alkaa tapahtuman jälkimarkkinointi. Yksinkertainen esimerkki jälkimarkkinoinnista voi olla esimerkiksi materiaalin tai kiitoskortin toimittaminen kohde-ryhmälle. Jälkimarkkinoinnilla pyritään osoittamaan tapahtumanjärjestäjän toimesta arvostuksen välittäminen ja näyttäminen tapahtumaan osallistuneille. (Vallo & Häyrinen, 2016, 220.) Toteutin jälkimarkkinointia kiittämällä opiskelijoita henkilökohtaisesti tapahtumaani osallistumisesta, antamalla jokaiselle stipendin ja toimitin myös kaikille halukkaille valokuvat tapahtumasta.

Vallon ja Häyrisen (2016, 220-221) mukaan jälkimarkkinointiin kuuluu myös palautteen kerääminen niin omalta organisaatiolta kuin osallistujiltakin. Kerätty palaute kootaan yhteenvedoksi ja sen pohjalta tapahtumanjärjestäjä pyrkii oppimaan ja kehittämään toimintaansa. Keräsin opiskelijoilta palautteen alku- ja loppukyselyn muodossa ja sain myös arvokasta palautetta omalta organisaatioltani.

8 ALKU- JA LOPPUKYSYMYSTEN TULOKSET

Kuten luvussa 7 on kerrottu, opiskelijoille järjestettiin juuri ennen tapahtumaa ja välittömästi tapahtuman jälkeen alku- ja loppukyselyt, joiden pohjalta analysoidaan tapahtuman onnistumista. Alkukyselyssä selvitettiin opiskelijoiden tuntemuksia ja samalla kartoitettiin pienryhmien lähtötilannetta. Välittömästi tapahtuman jälkeen opiskelijat vastasivat loppukyselyyn. Loppukyselyyn oli liitetty alkukyselyn lisäksi elämyksellisyyden selvittämiseen tarvittavat kysymykset sekä ryhmäytymisen osalta yksi kysymyssarja tarkentamaan ryhmäytymisprosessin onnistumista. Kyselylomakkeissa on käytetty määrällistä, eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää.

TAULUKKO 6. Liikunnanohjaajien ryhmäytymiskyselyn tulokset (n=29).

Tässä ryhmässä tunnen, että..	Alkukyselyn keskiarvo (1-5)	Loppukyselyn keskiarvo (1-5)	Muutos
Minua tuetaan.	3,7	4,4	+ 0,7
Minua kuunnellaan.	4,1	4,3	+ 0,2
Minua ymmärretään.	3,8	4,1	+ 0,3
Minua arvostetaan.	3,8	4,3	+ 0,5
Olen turvassa.	4,1	4,5	+ 0,4

Koen, että..	Alkukyselyn keskiarvo (1-5)	Loppukyselyn keskiarvo (1-5)	Muutos
Ryhmä on fyysisesti turvallinen.	4,4	4,6	+ 0,2
Voin luottaa muihin ryhmän jäseniin.	3,7	4,3	+ 0,6
Ryhmän muut jäsenet luottavat minuun.	3,6	4,3	+ 0,7
Ryhmässä kaikki ryhmän jäsenet hyväksytään.	3,5	4,7	+ 1,2
Tiedämme toistemme vahvuudet.	2,3	3,4	+ 1,1
Hyödynnämme toistemme vahvuuksia käytännön tasolla.	2,6	3,6	+ 1,0
Toimimme ryhmänä saavuttaen yhdessä tavoitteen.	3,0	4,4	+ 1,4

Meidän ryhmässä..	Kyselyn keskiarvo (1-5)
Oli yhteinen tavoite tiedossa.	4,3
Ilmaisoin mielipiteeni.	4,3
Kuuntelin muita.	4,6
Minua kuunneltiin.	4,4
Annoin palautetta.	3,8
Sain palautetta.	3,7
Neuvottelimme ja sovimme työtavoista.	4,4
Sovimme ryhmänjäsenten rooleista.	4,1

TAULUKKO 7. Restonomien ryhmäytymiskyselyn tulokset (alkukysely n=39, loppukysely n=37).

Tässä ryhmässä tunnen, että..	Alkukyselyn keskiarvo (1-5)	Loppukyselyn keskiarvo (1-5)	Muutos (+/-)
Minua tuetaan.	4	4,4	+ 0,4
Minua kuunnellaan.	4,1	4,4	+ 0,3
Minua ymmärretään.	3,8	4,1	+ 0,3
Minua arvostetaan.	3,9	4,3	+ 0,4
Olen turvassa.	4	4,4	+ 0,4

Koen, että..	Alkukyselyn keskiarvo (1-5)	Loppukyselyn keskiarvo (1-5)	Muutos
Ryhmä on fyysisesti turvallinen.	3,8	4,2	+ 0,4
Voin luottaa muihin ryhmän jäseniin.	3,8	4,4	+ 0,6
Ryhmän muut jäsenet luottavat minuun.	3,8	4,3	+ 0,5
Ryhmässä kaikki ryhmän jäsenet hyväksytään.	4,4	4,7	+ 0,3
Tiedämme toistemme vahvuudet.	2,3	3,8	+ 1,5
Hyödynnämme toistemme vahvuuksia käytännön tasolla.	3,3	3,9	+ 0,6
Toimimme ryhmänä saavuttaen yhdessä tavoitteen.	4	4,3	+ 0,3

Meidän ryhmässä..	Kyselyn keskiarvo (1-5)
Oli yhteinen tavoite tiedossa.	4,2
Ilmaisin mielipiteeni.	4,6
Kuuntelin muita.	4,7
Minua kuunneltiin.	4,4
Annoin palautetta.	4,1
Sain palautetta.	3,6
Neuvottelimme ja sovimme työtavoista.	3,9
Sovimme ryhmänjäsenten rooleista.	3,8

TAULUKKO 8. Liikunnanohjaajien elämyskyselyn tulokset (n=29).

Mielestäni..	Kyselyn keskiarvo (1-5)
Samanlaista tuotetta ei saa muualta.	4,1
Seikkailu oli uskottava ja aito.	4
Seikkailun tapahtuma ja teema olivat yhtenäiset ja ne lisäsivät tapahtuman uskottavuutta.	4,1
Koin seikkailussa useita eri aisteja ja pääsin sitä kautta paremmin mukaan seikkailun teemaan.	4
Koin kokemuksia, jotka erottivat minut normaalista kokemuspieristä (arki).	4,7
Koin seikkailun aikana positiivista vuorovaikutusta muiden seikkailun kokijoiden kanssa.	4,6
Mielestäni / minusta / minä / minulla..	Kyselyn keskiarvo (1-5)
Heräsi mielenkiinto seikkailua kohtaan ja minulla oli odotuksia seikkailua kohtaan.	3,8
Aistin, otin vastaan, koin, tunsin ja tiedostin tuotteen fyysisesti turvalliseksi ja miellyttäväksi.	4,1
Olen tyytyväinen seikkailuun kokonaisuutena.	3,9
Seikkailu oli itselleni merkityksellinen ja koin voimakkaita positiivisia tunteita / elämyksiä, joiden uskon pysyvän mielessäni pitkään.	3,7
Tuntuu, että koin kehittyneeni, muuttuneeni tai omaksuneeni jotain uutta persoonassani tai maailmankuvassani (opin jotain uutta).	3,5
Voisin suositella vastaavaa seikkailua muillekin.	4,1

TAULUKKO 9. Restonomien elämyskyselyn tulokset (n=37).

Mielestäni..	Kyselyn keskiarvo (1-5)
Samanlaista tuotetta ei saa muualta.	4,8
Seikkailu oli uskottava ja aito.	4,6
Seikkailun tapahtuma ja teema olivat yhtenäiset ja ne lisäsivät tapahtuman uskottavuutta.	4,7
Koin seikkailussa useita eri aisteja ja pääsin sitä kautta paremmin mukaan seikkailun teemaan.	4,6
Koin kokemuksia, jotka erottivat minut normaalista kokemuspieristä (arki).	4,9
Koin seikkailun aikana positiivista vuorovaikutusta muiden seikkailun kokijoiden kanssa.	4,7
Mielestäni / minusta / minä / minulla..	Kyselyn keskiarvo (1-5)
Heräsi mielenkiinto seikkailua kohtaan ja minulla oli odotuksia seikkailua kohtaan.	4,4
Aistin, otin vastaan, koin, tunsin ja tiedostin tuotteen fyysisesti turvalliseksi ja miellyttäväksi.	4,3
Olen tyytyväinen seikkailuun kokonaisuutena.	4,4
Seikkailu oli itselleni merkityksellinen ja koin voimakkaita positiivisia tunteita / elämyksiä, joiden uskon pysyvän mielessäni pitkään.	4,5
Tuntuu, että koin kehittyneeni, muuttuneeni tai omaksuneeni jotain uutta persoonassani tai maailmankuvassani (opin jotain uutta).	4,2
Voisin suositella vastaavaa seikkailua muillekin.	4,6

9 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tarkastelu- eli pohdintaosuudessa työn tulokset suhteutetaan mahdollisimman selvästi taustatutkimukseen ja sen pohjalta laadittuihin kehittämistehtäviin. Pohdintaosiossa arvioidaan työn onnistuneisuutta ja miten työstä saatuja tuloksia voitaisiin jatkossa hyödyntää. Pohdinnassa tulee myöskin rehellisesti eritellä työtään siten, mitä olisi voinut tehdä työssään toisin. (Hirsijärvi ym. 2013, 264-265.)

Tässä luvussa arvioin, kuinka toimeksiantajaltani saadut tavoitteet onnistuivat ja saatiinko tutkimuskysymyksiin vastaukset tapahtuman pohjalta. Käytän tarkastelussani tutkimustyötä ennen tapahtumaa sekä lopputuotoksena tapahtumasta saadut havainnot. Vastaan myös tutkimuskysymyksiin. Sisällytän myöskin oman oppimiseni arvioinnin tähän lukuun. Prosessin eteneminen on kuvattu luvussa 7.

9.1 Tapahtuman onnistumisen arviointi

Opinnäytetyössäni oli neljä tutkimuskysymystä, joihin kaikkiin sain vastaukset tapahtuman pohjalta. Ennen toiminnallisen osuuden sisällön suunnittelua selvitin jo tehdyistä tutkimuksista ja kirjallisuudesta ryhmäytymisprosessin erityispiirteet, elämyspedagogiikan opetusmuotona sekä elämyksellisyyden rakentumisen. Pyrin käyttämään tietoa hankkiesani mahdollisimman tuoreita ja kattavia lähteitä. Elämyksellisyyden ja elämyspedagogiikan osalta saadut lähteet olivat tuoreita. Ryhmäytymisen ja ryhmäytymisprosessin osalta lähteet olivat joko tuoreita tai kohtalaisen tuoreita. Ongelma ryhmäytymiseen liittyvissä lähteissä oli lähinnä se, että tarjolla oli vain muutama kirja, joissa oltiin käsitelty erittäin kattavasti ryhmäytymisprosessin vaiheet. Lisäsin kirjallisen osuuden uskottavuutta hankkimalla mahdollisimman monta lähdettä ja tutkimusta tukemaan toisiaan.

Tutkimuslähteiden ja kirjallisuuden pohjalta loin toiminnallisen osuuden tapahtumasisällön, jossa pyrin yhdistämään elämyskokemuksen rakentumisen ja ryhmäytymisprosessin vaiheet toisiinsa siten, että ne kasvaisivat tapahtuman edetessä loogisesti positiiviseen, vahvempaan suuntaan. Seuraavaksi esittelen vastaukset toimeksiantajan asettamiin tutkimuskysymyksiin sekä arvioin ohjaajana onnistumistani:

1. Miten suunnittelen elämystä ja ryhmäytymistä tukevan tapahtuman?

Mielestäni tärkein lähtökohta näinkin laajan tapahtuman suunnittelulle on ohjaajan oma kiinnostus ja aito halu tehdä oman näköisensä tapahtuma. Tunnen olevani etuoikeutettu siitä, että sain yhdistää opinnäytetyössäni itseäni kiinnostavia osa-alueita, kuten esimerkiksi luonto, elämykset ja korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointi. Tarkat suunnitteluvaiheet tapahtumastani löytyvät luvusta 7. Tiivistettynä voin todeta, että Elämyksellistä ryhmäytymistapahtumaa vastaavan tapahtuman suunnittelu vaatii ensimmäiseksi taustatutkimuksien ja lähteiden selvittämisen ohjaajalle itselleen niin, että teorian pohjalta on kohtalaisen helppo suunnitella tapahtuman sisältö. Toimeksiantajan antamat tavoitteet ohjaavat tapahtuman sisällön suunnittelua. Teorian hankkimisen jälkeen kannattaa hankkia tarvittavat lupahakemukset kuntoon, jotta turhilta, negatiivisilta yllätyksiltä vältyttäisiin.

Kun tapahtuman sisältö ja lupa-asiat ovat kunnossa, on tapahtuman sisällön yksityisemmän sisällön suunnittelu paineetonta ja kohtalaisen helppoa. Suunnittelussa ei kannata miettiä kerralla liian laajoja kokonaisuuksia, vaan kannattaa suunnitella vaiheet asia tai vaihe kerrallaan. Projektiryhmien tiedottaminen ja vastuun jakaminen helpottavat niin ohjaajan työmäärää kuin myöskin suunnittelua, sillä projektiryhmiltä saa laajempaa näkökulmaa oman työnsä suunnitteluun. Lisäksi projektiryhmä sitoutuu paremmin työhön, kun he tiedostavat olevansa aidosti läsnä tapahtumassa. Tapahtuman markkinointiin kannattaa myös panostaa. Elämyksen ollessa kyseessä, kohderyhmälle tulisi tiedottaa vain tarvittava määrä tietoa, jotta heille jäisi poltteleva ja jännittävä tunne tulevasta tapahtumasta. Elämyskokemuksen synty alkaa jo tapahtuman markkinoinnista.

Tapahtuman suunnittelussa kannattaa miettiä myös kohderyhmän erilaisia ominaisuuksia. Esimerkiksi tapahtuman fyysisyyttä tulee miettiä tarkkaan, sillä fyysisesti kevyt seikkailu ei tunnu välttämättä oikeanlaiselta seikkailulta, toisaalta liian raskas sisältö tapahtumassa aiheuttaa sen, että asiakas saattaa kokea tapahtuman vastenmielisenä selviytymiskamppailua. Tulee kuitenkin muistaa, että tapahtumasta tulisi kuitenkin nauttia.

Tapahtuman turvallisuuteen tulee myöskin panostaa. Elämyksellisessä ryhmäytymistapahtumassa turvallisuus varmistettiin monella eri tavalla, kuten turvallisuussuunnitelmalla, alueiden maastontiedustelulla, turvallisuusoppitunnilla, turvallisuusohjeiden jakamisena ja niin edelleen. Tilanteiden muutoksiin ja yllättäviin tilanteisiin tulee aina varautua jo tapahtuman suunnittelussa. Olisi ollut suoranaisten ihme, jos tapahtumassani ei olisi tullut jotain yllättävää tilannetta. Yllättäviä tilanteita tapahtumassani olivat esimerkiksi ohjaajien poistuminen palaveriin kesken opinnäytetyöni toiminnallisen osuuden ja yhden opiskelijan valitettava loukkaantuminen. Yllättävissä tilanteissa ohjaaja ei saa mennä ”lukkoon” tai

jähmettyä, sillä silloin kohderyhmä huomaa, ettei ohjaaja ole varautunut tilanteiden muutokseen ja tällainen tilanne syö niin tapahtuman sisällön uskottavuutta, kohderyhmän tuntemaa turvallisuuden tunnetta tapahtumaa kohtaan kuin myöskin ohjaajan ammattitaidon kyseenalaistamista.

2. Miten korkeakouluopiskelijoiden ryhmäytymisprosessi eteni tapahtuman aikana? millainen oli lopputulos ja oliko ryhmäytymisprosessissa eroja restonomien ja liikunnanohjaajien välillä?

Saatujen tulosten perusteella ryhmäytymisprosessi kehittyi niin liikunnanohjaajilla kuin restonomeillakin. Alkukyselyn numeroarvioinnit olivat jo lähtötilanteessa korkeat, mikä syö mielestäni jonkin verran alkukyselyn luotettavuutta. Opiskelijat olivat olleet koulussa vasta vajaan viikon ennen tapahtumaa, joten alkukyselyn keskiarvon ollessa esimerkiksi yli 4- on mielestäni korkea. Kaikesta huolimatta keskiarvot olivat loppukyselyssä parempia kuin alkukyselyssä annetut korkeat numerot, mikä on mielestäni hyvä saavutus ryhmäytymisprosessin osalta.

Suurimmat erot alku- ja loppukyselyissä ryhmäytymisprosessin osalta tulivat hyväksymisen tuntemisessa, luottamuksessa, toisten vahvuuksien tuntemisessa, vahvuuksien hyödyntämisessä sekä yhteisen tavoitteen saavuttamisessa, joissa kaikissa osa-alueissa parannus oli positiivinen. Lisäksi muutkin ryhmäytymiseen kysytyt osa-alueet kehittyivät vähintään hyvin.

Yhdistäessäni alku- ja loppukyselyn tulokset saatuun vapaamuotoiseen kirjalliseen palautteeseen sekä ryhmänohjaajien antamaan palautteeseen, voin todeta, että ryhmäytymisprosessi oli kahta pienryhmää lukuun ottamatta vahvasti etenevä ja positiivinen kokonaisuus. Näissä 11 hyvin kehittyneessä pienryhmässä ryhmäytymisprosessi eteni vähintäänkin yhdenmukaisuusvaiheeseen, joissakin ryhmissä jopa toimivan työskentelyn vaiheeseen, tai ainakin lähelle sitä. Kahden pienryhmän osalta ryhmäytymisprosessi näytti jäävän kuohuntavaiheeseen.

Ryhmät ovat erilaisia ja toimivat eri lailla, joten on täysin luonnollista, etteivät kaikki ryhmät etene samalla tavalla tai vauhdilla. Toisaalta, saatujen havaintojen perusteella näiden kahden heikommin ryhmäytyneen pienryhmän osalta on ensiarvoisen tärkeää, että ohjaaja pystyy tarvittaessa tukemaan ja ohjaamaan ryhmää oikeaan suuntaan.

Kahden päivän ajalta sain arvokasta havaintoa siitä, mitkä ryhmät toimivat ja mitkä eivät. Kaksi päivää on kuitenkin mielestäni liian lyhyt aika tehdä tarkkoja johtopäätöksiä sen

suhteen, tarvitseeko heikommin toimivia ryhmiä muokata tai jopa hajottaa, koska en osannut vielä sanoa, kuuluivatko kahden heikommin kehittyneen ryhmän erimielisyydet normaaliin kuohuntavaiheeseen vai olisivatko erimielisyydet olleet tapahtuman jatkuessa ylitsenäisempiä, jolloin muutosten tarve olisi ollut välttämätön. Näitä kahta ryhmää kuitenkin havainnoitiin ja seurattiin tarkemmin ohjaajien toimesta.

Jokainen ryhmä rupesi rakentamaan omaa perustehtäväänsä välittömästi ryhmien muodostumisen jälkeen. Perustehtävänä voitiin ajatella ensisijaisesti selviytyä ryhmänä tapahtumasta. Toissijainen tehtävä oli huomaamaton, mutta äärimmäisen tärkeä: ihmissuhteiden rakentaminen suoritettaessa seikkailua. Vaikka opiskelijat tiesivätkin, että ryhmäytyminen on tapahtuman tärkein tavoite, pyrin rakentamaan ryhmäytymisprosessin sisällön siten, että ryhmäytymisprosessi tapahtuisi tapahtuman aikana mahdollisimman luonnollisesti ja huomaamattomasti, tässä tapauksessa seikkailun ohessa yhteistyötä tehden, jolloin sosiaaliset suhteet rakentuvat kuin itsessään. Mielestäni väkisin tehdyt harjoitteet eivät palvele tarkoitustaan.

Ryhmän koheesio eli kiinteys kulki käsi kädessä sen kanssa, kuinka tiiviitä ja läheisiä ryhmistä muodostui. Mitä tiiviimpi ja yhteistyökykyisempi ryhmä oli, sitä parempi oli myös ryhmän koheesio. Koheesio esiintyi voimakkaana valtaosasta ryhmissä. Koheesio ilmeni luottamuksena, yhdessä tekemisenä, toisten auttamisena, tunteiden esittämisenä ja mehenkenä.

Jokaisen opiskelijan kokemaan rooliin ja oman roolin löytymiseen on hankala sanoa tarkkaa vastausta. Jokainen opiskelija pääsi toimimaan omassa pienryhmässään ryhmänjohtajana, jolloin hän sai kokeilla johtamista ja vastuun jakamista. Jollekin ryhmän johtaminen oli varmasti epämieluisuus, mutta toisaalta johtajana toimimisesta joku saattoi saada uusia kokemuksia ja löytää itsestään uusia puolia. Ryhmänjohtajana toimimisen kynnys oli suunniteltu pieneksi. Uskon, että jokainen ryhmän jäsen löysi oman roolinsa ryhmästä, oli se sitten esimerkiksi johtaja, takaja tai diplomaatti.

Ryhmäytymisen erot liikunnanohjaajilla ja restonomien välillä olivat pienehköt, joskin liikunnanohjaajilla ryhmäytymisprosessi oli suhteessa hieman voimakkaampaa. Uskon, että liikunnanohjaajien ryhmäytymisprosessia on edesauttanut ja kehittänyt lehtori Huotarin liikunnanohjaajille pitämä vuorovaikutuskurssi, joka alkoi liikunnanohjaajaopiskelijoiden osalta jo opiskelun aloittamisen ensimmäisenä viikkona. Lisäksi Huotari tuli jatkamaan vuorovaikutuskurssia opiskelijoille 7.9.2016 iltana pitämällä kohderyhmälle fyysisiä, vuorovaikutukseen perustuvia aktiviteetteja noin tunnin ajan.

3. Miten tapahtuman elämyksellisyys koettiin?

Kuten luvussa 8 on nähtävissä ja kohderyhmän antamista palautteista käy ilmi, myös tapahtuman elämyksellisyys onnistui hyvin. Varsinkin restonomit kokivat elämyksellisyyden onnistumisen vahvana. Suurin ero elämyksellisyyden kokemiselle olivat palautteen mukaan se, että restonomeissa valtaosa oli naisia, jotka eivät olleet käyneet varusmiespalvelusta. Aiemmin varusmiespalveluksen käyneet opiskelijat eivät tunteneet elämyksellisyyttä niin voimakkaana, koska he olivat jo osaltaan tottuneet telttailuun, ulkona ruokailemiseen sekä suunnistamiseen. Lisäksi varsinkin liikunnanohjaajaopiskelijat toivoivat tapahtumalle hieman fyysisyyttä lisää, jolloin he olisivat toden teolla voineet haastaa itseään ja ryhmäänsä. Toisaalta, restonomeilta saatu palaute oli pääosin sellaista, että tapahtuma oli fyysisesti raskas, mutta kuitenkin siten, että he saivat haastaa itseään ja jokainen selvisi seikkailun loppuun asti. Koska tapahtuman koettu fyysisyys jakoi mielipiteet, mutta vain lievästi, olen sitä mieltä, että osasin valita tapahtuman sisällön sopivan fyysiseksi. Jos olisin suunnitellut tapahtuman enemmän fyysiseksi kuin se nyt tapahtumassa oli, eivät kaikki opiskelijat olisi selvinneet tapahtumaa loppuun saakka. Toisaalta, jos olisin suunnitellut seikkailun fyysisesti helpommaksi, olisi fyysisyyden puuttuminen näkynyt negatiivisesti loppupalautteessa.

Yksi mielenkiintoinen havainto on, että 11 positiivisesti ryhmäytyntä pienryhmää vastasivat myös tapahtuman elämyksellisyyteen positiivisemmin verrattaessa heikommin ryhmäytyneisiin kahteen ryhmään. Mitä paremmin ryhmä tuli toimeen, sitä vahvemmalta myös elämyksen kokeminen tuntui. Henkilöt, joilla ryhmäkoheesio ei ollut voimakasta, myöskään elämyksellisyyttä ei koettu niin voimakkaana.

Mielestäni Huotar in pitämä vuorovaikutuskurssin hyödyllisyys ryhmäytymiselle näkyy todennäköisesti tässäkin arviointikohdassa, sillä jos liikunnanohjaajaopiskelijat eivät kokeneet elämyksellisyyttä aivan niin vahvana kuin restonomit, niin miksi heillä sitten oli parempi ryhmäytymisprosessi, koska tuloksia analysoidessani ryhmäytymisen onnistuminen kulki yhdessä koetun elämyksellisyyden kanssa?

Elämyksellinen ryhmäytymistapahtuma tarjosi suurimmalle osalle opiskelijoista ainutlaatuisia ja unohtumattomia kokemuksia ja elämyksiä, joiden toivon jäävän opiskelijoiden mieleen loppuelämäksi. Tapahtuma koettiin valtaosin aitona ja yksilöllisenä, teeman kantaessa tapahtumaa eteenpäin. Elämyskolmio-mallin pohja oli onnistuttu rakentamaan tukevaksi, jolloin yksilöiden oli helpompi samaistua tapahtuman sisältöön ja saada siten omat elämyksensä. Täytyy kuitenkin muistaa, että joukossa oli myös opiskelijoita, jotka eivät saaneet elämyksiä, mutta tällaiset opiskelijat olivat kokonaisuutta ajatellen vähissä.

4. Miten elämyspedagogiikka soveltui tapahtumaan opetusmenetelmänä?

Elämyspedagogiikka on suomessa kohtalaisen uusi käsite, joten elämyspedagogiikan määrittely ei ollut yksiselitteinen missään lähteessä. Elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen erot ovat pienet, joten moni ihminen mieltää ne synonyymeiksi keskenään. Karpisen (2005, 26) kuvaus siitä, mitä elämyspedagogiikka on, oli mielestäni selkeä ja se soveltui omaan työhöni erittäin hyvin. Karppisen tutkimuksen pohjalta valitsin elämyspedagogiikan opetusmuodoksi toiminnalliseen osuuteeni. Karppinen (2005, 26) kuvaa elämyspedagogiikkaa: *”Elämyspedagogiikka painottaa prosessia, mutta etusijalla ovat elämykset ja oppiminen niiden välityksellä. Se ymmärretään suppeassa merkityksessä koulun ulkopuoliseksi, koulun vaihtoehtoiseksi ja koulua tukevaksi, toiminnallisia menetelmiä käyttäväksi kasvatus- ja opetussuuntaukseksi, jossa ryhmäyhteisön avulla, epätavallisissa olosuhteissa ja tilanteissa omaksutaan uusia tietoja, arvoja ja asenteita”*.

Toiminnallinen osuuteni oli sisällöltään lähes täysin sitä, miten Karppinen (2005, 26) väitöskirjassaan määrittelee elämyspedagogiikan. Saatujen havaintojen ja palautteen perusteella elämyspedagogiikka on tehokas ja sopiva opetusmuoto opettaa opiskelijoille uusia asioita, kunhan tapahtuman sisältö vain suunnitellaan järjestäjän toimesta hyvin ja huolella. Uskon, että elämyspedagogiikkaa voi käyttää opetusmuotona moniin muihinkin tarkoituksiin, kuin pelkästään ryhmäytymiseen.

Miten onnistuin ohjaajana ja miten ohjaajana toimimista voisi kehittää?

Kokonaisuutta katseltaessa olen omaan ohjaukseeni tyytyväinen. Palautteita katsottaessa onnistuin mielestäni tässä vaativassa, isossa ohjaustyössä. Olin suunnitellut oman ohjaamiseni siten, että pyrin koko tapahtuman ajan olemaan mahdollisimman irti yksittäisistä rasteista, jolloin minulle olisi jäänyt enemmän aikaa kannustaa, keskustella ja havainnoida ryhmien kehitystä. Ensimmäisen päivän osalta en kuitenkaan valitettavasti täysin onnistunut tässä tavoitteessa. Kuten olen jo aiemmin maininnut, iso osa ohjaajista poistui kesken tapahtumani palaveriin, jolloin jouduin sitomaan itseni liiaksi rastien ylläpitämiseen ja kohderyhmän kuljettamisiin. Toisen päivän osalta onnistuin kuitenkin irrottamaan itseni täysin vapaaksi rasteista, sillä käytössäni oli riittävä määrä ohjaajia ja varusmiehiä. Olikin todella antoisaa ja hauskaa kiertää rastilta toiselle ja kannustaa ryhmiä entistä parempiin suorituksiin.

Käytin ohjaamisessani lähes täysin prosessikeskeistä ohjausmenetelmää. Koska tapahtuman päätavoite oli opiskelijoiden ryhmäytymisprosessin kehittäminen, ei tehtäväkeskeinen ohjausmenetelmä mielestäni aja asiaansa. Prosessikeskeinen ohjaaminen antoi

opiskelijoille oman toiminnanvapauden, jolloin opiskelijat myös pääsääntöisesti ryhmäytyivät luonnollisemmin. Ensimmäisen päivän aikana oli selvästi huomattavissa, että opiskelijat turvautuivat paljon minuun tai muihin ohjaajiin, mikä on aina luottamuksen osoitus tapahtuman järjestäjää kohtaan. Ohjaaja luo turvaa ja ohjaa ryhmäytymisen alkuvaiheessa ryhmät perustehtävän äärelle. Mielestäni minä ja kaikki muutkin ohjaajat olimme ammattitaitoisia. Osasimme ohjata ja opettaa kaiken tarvittavan noinkin suurelle kohde-ryhmälle. Pitkäjänteisyys, rauhallisuus, huumorintaju sekä kannustaminen olivat avainasemassa ohjaamisessa.

Ohjaajana huomasin, että tarvitsisin lisää kokemusta diplomaattisuuteen ja ryhmien kehitysvaiheiden havainnointiin. Esimerkkinä kaksi ryhmää, joiden ryhmäytyminen ei ollut niin tehokasta kuin muilla ryhmillä. Näiden kahden heikommin ryhmäytyneen ryhmän kehitysvaiheita oli hankala havainnoida, sillä en ollut täysin varma, kuuluivatko ryhmän sisäiset ristiriidat ryhmän normaaliin kehitysvaiheeseen, eli kuohuntavaiheeseen, vai olisiko ryhmän erimielisyyksiin pitänyt puuttua, jolloin ryhmän kemia olisi ehkä saatu parannettua tai ainakin ohjata oikeaan suuntaan. Mikäli olisin saanut tarkan vastauksen näiden kahden ryhmän vaiheista, olisin voinut kehittää ohjaajalta vaadittavia diplomaattisia taitoja, jotka nyt jäivät kehittämättä.

9.2 Työn eettisyys ja luotettavuus

Toiminnallisen opinnäytetyön tutkimuskäytäntöjä käytetään väljemmin kuin tutkimuksellisissa opinnäytetöissä, vaikka tietoa kerätään samalla tavalla. Toiminnallisessa opinnäytetyössä saatu tiedon laatu turvataan käyttämällä valmiita tutkimuskäytäntöjä perustasolla. (Vilkka & Airaksinen 2003, 57.) Kuulan (2006, 88) mukaan luottamuksellisuus tarkoittaa aineistonkäyttöön tehtyjä sopimuksia ja lupauksia, jotka on tutkittavien kanssa yhdessä sovittu.

Käytin kyselylomakkeisani määrällistä tutkimusmenetelmää (kvantitatiivinen). Kuten Kananen (2015, 73) kirjassaan mainitsee, kerätään määrällisen (kvantitatiivinen) tutkimuksen aineisto usein kyselyllä. Edellytyksenä määrälliselle aineistonkeruulle on, että henkilön joka selvittää asiaa, tulee tuntea ilmiö, joka on selvityksen alla. Tämä tarkoittaa, että selvitettävää ilmiötä tukee jo aiemmin ilmiötä selvittävä teoria, kuten esimerkiksi samasta aiheesta tehdyt aiemmat tutkimukset ja kirjallisuuslähteet.

Työni luotettavuutta parantavat useat uudet lähteet, joita olen käyttänyt työssäni. Olen suunnitellut tapahtuman sisällön pitkälti ryhmäytymisprosessin ja elämyksellisyyden pohjalta tehtyihin tutkimuksiin ja kirjallisuuteen sitoen. Mielestäni toiminnallisen osuuden sitominen jo tehtyihin tutkimuksiin ja kirjallisuuteen liittäen oli tehokas keino toteuttaa toiminnallinen osuus. Vaikka tapahtuman suunnitteluvaiheessa opinnäytetyöni taustatutkimusten selvittäminen vei paljon aikaa, oli tapahtuman sisältö kohtalaisen helppo suunnitella kattavan alkukartoituksen jälkeen.

Työni luotettavuutta parantavat myös kohderyhmän täyttämät alku- ja loppukysymykset, jotka tukevat työni laadun arviointia. Tapahtumaan osallistui kaikkiaan 69 opiskelijaa. Alkukyselyyn vastasi kaikki opiskelijat. Loppukyselyyn vastasi 67 opiskelijaa, eli 97.2% kohderyhmästä.

Tapahtumani luotettavuutta lisää myöskin ryhmäytymiseen käytetty alku- ja loppukyselylomake. Samaa kyselyä, jota käytin ryhmäytymiseen, on käytetty aiemmin Kajaanin Luokanopettajakoulutusyksikön luokanopettajaopiskelijoille, jotka suorittivat liikunnan sivuaineopinnot.

Vaikka kyselylomake oli laadittu huolella ja kysymykset oli valittu tarkoin, en pidä alkukyselyä siltikään täysin luotettavana. Syynä tähän on opiskelijoiden vastaamat korkeat arvioinnit. Esimerkiksi osa opiskelijoista oli vastannut ennen tapahtuman toteutusta kohtaan ”tuntemme toistemme vahvuudet”- numeroksi 5. Tulee kuitenkin muistaa, että opiskelijat aloittivat opiskelunsa vasta edeltävällä viikolla tapahtumastani ajankohdasta.

Vaikka alkukyselyn tulokset olivat numeraalisesti erittäin korkeat, olen silti tyytyväinen siitä, että loppukyselyn tulokset olivat kaikesta huolimatta jokaisella osa-alueella paremmat kuin lähtötilanteessa. Loppukyselyä pidän luotettavana, koska opiskelijat olivat kaksi päivää tiiviisti tekemisissä toistensa kanssa ja alkoivat jo tuntea oman pienryhmänsä. Tiedostin alkukyselyn niin sanotun riskin korkeiden vastausnumeroiden osalta, joten pyrin havainnollistamaan muutaman esimerkin luokassa ennen kyselyyn vastaamista. Jatkossa alkukysely kannatta avata kysymys kerrallaan, jolloin kaikki opiskelijat varmasti ymmärtäisivät, mitä kysymyksellä tarkoitetaan. Tällöin myös vastauksista tulee luotettavimpia. Olisin voinut lisäksi järjestää alkukyselyn ennen tapahtumaa Kajaanin ammattikorkeakoululla, jolloin opiskelijat olivat jännittyneitä ja epävarmoja tulevan tapahtuman suhteen, jolloin opiskelijat olivat aidoimmillaan. Veimme opiskelijat alkukyselyyn armeijan ajoneuvoilla, josta opiskelijoille jäi jopa liiankin positiivinen mieli. Luokassa seurailin opiskelijoiden vastaamista kyselyyn ja huomasin, että liian hyvä ja positiivinen olo vaikutti osaltaan vääristyneesti alkukyselyn tuloksiin, jolloin vastausnumerot olivat mielestäni liian korkeat.

Eettisyys työssäni varmistettiin siten, että jokainen opiskelija täytti ennen tapahtumaan osallistumista suostumuksen tutkimukseen osallistumisesta. Jokaisella opiskelijalla on ollut mahdollisuus kieltäytyä tutkimukseen osallistuminen ennen tapahtumaa tai jopa tapahtuman aikana. Eettisyyttä lisäsi myös alku- ja loppukyselyn anonymiteetti. Käytännössä sain tietää opiskelijan iän, sukupuolen ja koulutusalan, mikä oli riittävä tieto työni analysointiin. Lisäksi kohderyhmässä oli niin miehiä kuin naisiakin ja vieläpä eri koulutusaloilta, mikä oli myöskin omiaan parantamaan työni tasa-arvoa ja eettisyyttä.

9.3 Oma oppimisprosessi

Opinnäytetyöprosessini on ajankohtainen ja työelämälähtöinen. Pääsin työskentelemään prosessin aikana projektipäällikkönä ja sain prosessin edetessä harjoitella yhteistyötaitoja tapahtuman useiden eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Tärkeimpinä yhteistyökumppaneina projektissani olivat Kajaanin ammattikorkeakoulu sekä Kainuun prikaati. Toimeksiantajani antoi minulle tietoa, mistä löytää ajankohtaista ja tuoretta tutkimustyötä työni kirjalliseen osuuteen sekä tapahtuman sisällön suunnitteluun. Sain itselleni lähestulkoon vapaat kädet suunnitella ja toteuttaa tapahtuma. Otan toiminnan vapauden toimeksiantajan puolelta luottamuksen osoituksena siitä, että he luottivat koko prosessin ajan tekemiseeni. Toimeksiantaja oli koko prosessin ajan taustalla aktiivisesti mukana ja tiedotin toimeksiantajaani prosessin etenemisestä.

Prosessin aikana minun tuli huolehtia ja laatia useita eri lupa-anomuksia kuntoon ennen tapahtumani mahdollistumista. Aktiivinen yhteydenpito yhteistyökumppaneiden kanssa oli kitkatonta ja helpohkoa. Oma aktiivisuuteni ja projektiryhmien tiedottaminen prosessin aikana antoi minulle mahdollisuuden pitää prosessin kasassa ja helposti kontrolloitavissa. Otin projektiryhmät mukaan tapahtuman sisällön suunnitteluun ja jaoin heille paljon vastuuta.

Projektin aikana opin suunnittelemaan ja toteuttamaan vaativan kaksipäiväisen tapahtuman, jossa oli paljon liikkuvia osia. Ennakointi ja ennen kaikkea luottamuksen ja vastuun jakaminen projektiryhmille kehittivät itseäni henkilöstön johtamisessa.

Liikunta-alan työelämätavoitteiden näkökulmasta asetin itselleni tavoitteeksi oppia suunnittelemaan ja kehittämään tapahtuman, jossa kohderyhmä toteuttaa erilaisia fyysisiä aktiviteetteja vuorovaikutuksen ja ryhmäytymisprosessin tukiessa kokonaisuutta. Ihmisten

tunteminen ja käyttäytymisen tunnistaminen eri tilanteissa auttoi minua kehittämään huomattavasti omaa havainnointikykyäni. Liikunta-alalla ihmisten välinen vuorovaikutus ja tunteiden näyttäminen ovat joka päiväistä, joten kaikki oppi ja kokemus ovat tervetulleita.

Yhteiskuntaosaamisen näkökulmasta halusin kehittää korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia ja tukea siten opiskelijoiden koulunkäynnin aloittamista. Koin onnistuneeni myös yhteiskuntaosaamisen tavoitteissa. Tapahtumani herätti suurta mielenkiintoa ihmisissä jo ennen tapahtuman toteutusta ja keskustelut tapahtuman sisällöstä jatkuvat vieläkin, vaikka tapahtumasta on jo tovi aikaa. Toivon, että tietous ryhmäytymisen vaikutuksen merkityksestä leviäisi paremmin koulumaailmaan. Itsestä tuntuu, että ryhmäytymisen merkitys on jäänyt usein taka-alalle koulun aloittamisessa, vaikka ryhmäytymisen pitäisi olla prioriteettina ehdottoman korkealla opintojen ensimmäisten viikkojen aikana.

Olen ylpeä tapahtumastani ja tapahtuman pohjalta saadusta tiedosta liittyen ryhmäytymiseen ja elämyksellisyyteen. Kaikkiin opinnäytetyölleni asetettuihin tutkimuskysymyksiin saatiin vastaukset ja ne olivat lähes poikkeuksetta positiivisia. Kiitän toimeksiantajaani ja yhteistyökumppaneitani kaikesta saamastani tuesta, sillä ilman heidän panostaan ja tukeaan opinnäytetyöni ei olisi ollut sisällöltään sellainen, kuin se nyt oli.

9.4 Tapahtuman kehittämisideat ja jatkotoimenpiteet

Kuten tapahtumissa aina, myös omassani on parannettavaa. Suunnitteluprosessissa en välttämättä muuttaisi mitään, koska se meni kokonaisuudessaan kohtalaisen kivuttomasti ja helposti. Tapahtuman sisältöä muuttaisin jonkin verran kohderyhmältä saatujen palautteiden ja havaintojen perusteella. Varsinkin ensimmäisen päivän aikataulua voisi muuttaa hieman vapaammaksi iltapäivän suhteen. Esimerkkinä olisimme voineet pystyttää teltat aiemmin ja viettää yhteistä aikaa keskustellen nuotiolla hieman enemmän.

Kohderyhmältä saatu palaute oli laadukasta, hyvää ja kattavaa. Suurin negatiivinen palaute tuli ensimmäisen päivän osalta sen suhteen, että opiskelijoille tuli liikaa odottelua juuri ennen majoitusalueelle siirtymistä. Tiedostin asian jo itse tapahtuman aikana. Syy turhalle odottelulle johtui siitä, että minulle tapahtumaan varattu henkilöstö joutui lähtemään kesken tapahtuman Kainuun prikaatin esikunnan käskemään suunnittelupalaveriin, joka ajoi tärkeysjärjestyksessä opinnäytetyöni ohitse, jolloin käyttöni jäi vain kaksi telakuorma-autoa ja kyyditykset olivat automaattisesti myöhässä. Jatkoa ajatellen tapahtumaan tulisi ottaa mielellään henkilöitä, joilla ei ole riskiä poistua kesken opinnäytetyön.

Osa opiskelijoista antoi palautetta telttamajoituksesta. Olin jakanut opiskelijat puolijoukkueiteltoihin siten, että jokaisessa teltassa oli aina yksi liikunnanohjaajaryhmä sekä yksi restonomiryhmä. Suurin osa opiskelijoista olisi halunnut majoittua omien luokkakavereidensa kanssa. Telttajako oli minulta etukäteen tehty, tietoinen valinta. Päätin jakaa opiskelijat äsken kuvaamallani tavalla sen takia, että liikunnanohjaajaryhmissä oli suhteessa enemmän miehiä. Lähes kaikki miehet olivat käyneet varusmiespalveluksen, joten useampi mies ja muutama varusmiespalveluksen käynyt nainen pystyivät tukemaan minua teltan pystyttämisen opettamisessa sekä yöllä tapahtuneessa telttaturvallisuuudessa. Kipinävartiomiehen rooli yöllä on tärkeä, koska hän on vastuussa muista teltan jäsenistä. Jälkikäteen ajateltuna olisin tehnyt ryhmäjaot majoituksen suhteen siten, kuten suurin osa opiskelijoista olisi palautteen perusteella halunnut majoittua.

Tapahtuman sisältämä fyysisyys jakoi myös mielipiteitä. Yleistettynä restonomit olisivat halunneet hieman kevyemmän tapahtuman, mutta liikunnanohjaajat hieman fyysisemmän. Totesin, että saadun palautteen perusteella olin löytänyt niin sanotusti kultaisen keskitien, joka tyydytti molempia osapuolia. Kyseessä oli kuitenkin tapahtuma, jossa oli tarkoituksena fyysinen rasitus sopivassa määrin. Fyysinen tekeminen tuo ihmisen oikean luonteen esiin, jolloin ryhmäytymisprosessi voi tehostua entisestään. Fyysisesti toimiessa on hankala pitää eri roolia, kuin mitä aidosti itse on.

Jatkotoimenpiteenä toivon, että ryhmäytymisen merkitys leviäisi enemmän koulumaailmaan ja elämyspedagogiikan merkitys opetusmuotona korostuisi. Toivon lisäksi, että tapahtumani antaisi hyviä neuvoja ja rohkaisisi muitakin tapahtuman järjestämisestä kiinnostuneita opiskelijoita tarttumaan rohkeasti erilaisiin projekteihin kiinni. Täysin saman tyyppisen tapahtuman suunnittelu ja valmistelu Kainuun prikaatin alueella on toki mahdollista, mutta se vaatii Kainuun prikaatin ulkopuoliselta henkilöltä vieläkin aikaisempaa toimeenpanoa ja aktiivisuutta kuin mitä itselleni oli, koska työskentelen Kainuun prikaatilla. Tapahtumaa voikin soveltaa ja muokata jokainen omaan tyyliinsä sopivaksi.

Yksi mielenkiintoinen havainto tuli liikunnanohjaajien vuorovaikutuskurssista, joka heillä oli käynnissä ennen- ja jälkeen tapahtuman. Lukiessani ja purkaessani palautteita huomasin, että ryhmäytymisen vaikutus oli kiinnittynyt myös elämyksen kokemiseen. Mitä parempi ryhmäytyminen oli, niin pitkälti sitä parempi oli myös elämyksen kokeminen, varsinkin restonomeilla. Liikunnanohjaajilla elämyksen kokeminen ei ollut niin suurta kuin restonomeilla, mutta silti liikunnanohjaajien ryhmäytymisprosessi oli suhteessa aavistuksen parempi. Uskon, että vuorovaikutuskurssilla oli positiivista vaikutusta liikunnanohjaajien

ryhmytymiseen. Yksi jatkoehdotukseni onkin, että ryhmytymistapahtumien ohella voitaisiin ruveta tutkimaan enemmän sitä, miten vuorovaikutuskurssi voisi tukea ryhmytymisprosessia.

Tapahtumastani saadut tiedot olen analysoinut numeraalisesti keskiarvoihin sitoen. Tapahtumani sisältöä voi tarvittaessa hyödyntää tutkimuksissa ja tapahtumasta kerätyt palautteet voi analysoida tarkemmin esimerkiksi SPSS-ohjelmistolla.

Lopuksi haluan tuoda esiin Timo Rautiaisen ja Neljännen sektorin Vastatuuleen-kappaleen sanat, jotka kuvaavat muutamalla lauseella opinnäytetyötäni:

Matka ja vapaus tärkeämpänä kuin itse määränpää. Hän huutaa vastatuuleen, vaikka myötätuuleen pystyisi kuiskaamaan. Soutaa vastavirtaan veneensä vieden koskeen kuohuvaan

Matkani oli koko prosessin ajan vapaa toimeksiantajani puolesta, jolloin sain toteuttaa itseäni annettujen puitteiden ja tavoitteiden ohjaamana. Lisäksi matka oli unohtumaton ja elämyksellinen kokemus itselleni, jonka pohjalta sain arvokasta oppia onnistumisten sekä vaikeuksien kautta. Olisin voinut valita opinnäytetyöni aiheen huomattavasti helpommaksi, mutta en halunnut vain kuiskata myötätuuleen, vaan huutaa vastatuuleen ja ottaa vastaan kaikki haasteet samalla kokeillen omia rajojani. Kuohuvaan koskeen soutaminen kuvastaa ryhmytymisen tärkeyttä. Yksin ei ole turvallista mennä kuohuvaan koskeen, sinne on turvallisempi ja parempi mennä yhdessä, jolloin suunnallakaan ei ole enää merkitystä. Haasteet ja vaikeudet voitetaan yhdessä.

LÄHTEET

Aalto, M. 2000. Ryppäästä ryhmäksi. Tampere. Tammer-Paino Oy.

Aalto, M. 2002. Turvallinen ryhmä. Forssa. Aseman Lapset ry.

Aho, Seppo 2001. Matkailuelämys prosessina: elämysten synnyn ja kehityksen vaiheet teoksessa Matkailuelämykset tutkimuskohteina. Teoksessa Aho, S., Honkanen, A & Saarinen, J. (toim.) Lapin yliopiston matkailun julkaisuja B 6. Rovaniemi: Lapin yliopisto.

Aulio, O. 2001. Suuri retkeilykirja. Helsinki. Gummerrus.

Backman, S. 1974. Social psychology. Second edition. McGraw-Hill Inc.

Belbin, R. M. 2004. Management Teams. Why they Succeed or fail. Second edition. Oxford: Butterworth-Heinemann.

Bentley, Y. & Warwick, S. 2010. Students experience and perceptions of group assignments. The Higher Education Academy. Viitattu 21.5.2017: https://www.heacademy.ac.uk/system/files/gen_176_0.pdf

Burcell, J. 2002. Eräretkeilyopas. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Otava.

Forming effective groups. n.d. University of Technology Sydney. Viitattu 7.5.2017: <https://www.uts.edu.au/research-and-teaching/learning-and-teaching/enhancing/enhancing-experiences-group-work/forming>

Goldblatt, J. (1997). Special events, best practices in modern event management. Second edition. USA: International Thompson Publishing Company.

Hatting, G. 2004. Outdoor Survival. First published in 2004. London: New Holland Publishers Ltd.

Himberg, L. & Jauhiainen, R. 1998. 1.painos. Suhteita: Minä, me ja muut. Porvoo: WSOY.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Suomen Yliopistopaino Oy.

Karppinen, S. J. A. 2005. Seikkailullinen vuosi haastavassa luokassa. Etnografinen toimintatutkimus seikkailu- ja elämyspedagogiikasta. Oulu: Oulun yliopisto.

Karppinen, S. J. A. & Latomaa, T. 2007. Elämyksestä ja kokemuksesta teoriaa ja käytäntöä. Teoksessa Karppinen, S. J. A & Latomaa, T.(toim.) Seikkaillen elämyksiä. Seikkailukasvatuksen teoriaa ja käytäntöä. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.

Karppinen, S. J. A. & Latomaa, T. 2015. Seikkaillen elämyksiä 3. Suomalainen seikkailupedagogiikka. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.

Kataja, J., Jaakkola, T. & Liukkonen, J. 2011. Ryhmä liikkeelle! Toiminnallisia harjoituksia ryhmän kehittämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kaukkila, V. & Lehtonen, E. 2008. Ryhmästä enemmän – Käsikirja ryhmänohjaajan taitoja tarvitsevalle. 2. painos. Helsinki: SMS-Tuotanto Oy.

Keskinen, K. 2015. Seikkailijasta seikkailukasvattajaksi. Seikkailukasvatus ammattina. 1. painos. Seinäjoki: iPrint Oy.

Ketola, T. 2002. Leirituuli. Käsikirja leiritoiminnan järjestäjille ja ohjaajille. Suomen Poikien ja Tyttöjen keskus – PTK ry. Helsinki: Lasten Keskus Oy.

Kopakkala, A. 2005. Porukka, jengi, tiimi. Ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen. Helsinki: Edita Prima Oy.

Korhonen, H., Korkalainen, K., Pienmäki, T. & Rintala, S. 2015. Tapahtumajärjestäjän opas. Laurea Julkaisut 1. Laurea-ammattikorkeakoulu. Viitattu 7.5.2016:

<https://www.laurea.fi/tiedotteet/Documents/58%20Tapahtumaj%C3%A4rjest%C3%A4j%C3%A4n%20opas.pdf>

Koulutusta ja kehitystä alueen tarpeisiin. n.d. Kajaanin ammattikorkeakoulu. Viitattu 17.4.2016: <https://www.kamk.fi/fi/Esittely/Toiminta>

Kunttu, K. & Pesonen, T. 2012. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 47. Viitattu 4.3.2016: http://www.yths.fi/filebank/1864-KOTT_2012_verkkoon.pdf

Kuula, A. 2006. Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Tampere: Osuuskunta Vastapaino.

Laaksonen, J. 2008. Vaeltajan opas. Helsinki: Edita Publishing Oy.

LaSalle, D. & Britton, T. A. 2003. Priceless. Turning Ordinary Products into extraordinary experiences. Boston: Harvard business school press.

Latomaa, T. & Karppinen, S. J. A. 2010. Seikkailukasvatus - erilainen tapa opettaa ja oppia. Teoksessa Latomaa, T. & Karppinen, S. J. A. (toim.) Seikkaillen elämyksiä 2. Elämyksen käsitehistoriaa ja käytäntöä. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.

Lintunen, T., Rovio, E., Haarala, S., Orava, M., Westerlund, E. & Ruiz, M. 2012. Urheilupsykologia, liikuntapsykologia ja valmennuksen psykologi. Teoksessa Roos-Salmi, M. & Matikka, L. (toim.) Urheilupsykologian perusteet. Helsinki: Liikuntatieteellinen seura.

Maavoimien varomääräys D.6.5. Vesistökoetus.

Norrena, J. 2016. Ryhmä oppimaan! Teoksessa Norrena, J. (toim.), Jaakkola, T., Kauppinen, M., Kotka, R., Leppänen, M., Leskinen, E., Penttilä, K., Tampio, H., Tampio, M. & Vorne, P. Toiminnallisia työtapoja ja tehtäväkehityksiä. Jyväskylä: PS-kustannus.

Pennington, D. 2005. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Suomentanut Marja Ahokas. Helsinki: Gaudeamus.

Repo-Kaarento, S. 2007. Innostu ryhmästä. Miten ohjata oppivaa yhteisöä. Vantaa: Kansainvalistusseura.

Rovio, E., Lintunen, T. & Salmi, O. 2009. Ryhmäilmiöt liikunnassa. Liikuntatieteellisen Seuran julkaisu nro 163. Tampere: Liikuntatieteellinen Seura ry.

Salmivalli, C. 1999. Koulukiusaaminen ryhmäilmiönä. 2. painos. Tampere: Gaudeamus.

Sirkka, M. 2007. Ryhmäytymateriaali. Ryhmäytys keskeyttämisen ehkäisyn menetelmänä ja koulussa jaksamisen tukena. Viitattu 13.4.2016: http://edu.fi/download/117420_ryhmaytysmateriaali.pdf

Suoranta, J. 1999. Kasvatusantropologia ja (seikkailu)kasvatuksen tutkimus. Teoksessa Suoranta, J. (toim.) Nuoristyöstä seikkailukasvatukseen. Professori Matti Telemäen juhla-kirja. Tampere: Tampereen yliopisto.

Tarssanen, S. 2009. Elämystuottajan käsikirja. 6.painos. LEO Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus. Rovaniemi: Oy Sevenprint Ltd.

Tilton, B. 2010. Wilderness first responder. How to Recognize, Treat, and Prevent Emergencies in the Backcountry. Third edition. USA: FalconGuides.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus. Opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 3. uudistettu painos. Helsinki: Tietosanoma.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 5.uudistettu painos. Helsinki: Tietosanoma.

Williams, A. 2002. Ryhmän salaisuudet – Sosiometria muutoksen voimavarana. Englannin kielestä suomentanut Katariina Kaila. Tampere: Resurssi.

Liitteet

Jyri Hämäläisen opinnäytetyön pitäminen Kainuun prikaatin alueella – vapaamuotoinen anomus

Herra kenraali,

opiskelen parhaillaan töideni ohessa Kajaanin ammattikorkeakoulussa liikunnan ja vapaa-ajan ohjaajaksi. Minulla on meneillään kolmas opiskeluvuosi ja olen parhaillaan tekemässä opinnäytetyöni kirjallista osuutta. Opinnäytetyöni on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka kohderyhmänä ovat tulevana syksynä opiskelunsa aloittavat liikunnan- ja matkailualan opiskelijat (suomenkieliset). Määrällisesti oppilaita tulisi maksimissaan n. 70, määrä kasvoi hieman alkuperäisestä määrästä (40), koska matkailualan opiskelijoita otetaankin syksyllä 40 opiskelijaa / luokka. Liikunta-alan opiskelijoiden määrä pysyy samana, noin 30 opiskelijaa.

Toimeksiantajana opinnäytetyölleni on Kajaanin ammattikorkeakoulu ja toimeksiantajan yhteyshenkilönä toimii lehtori Anne Karhu. Opinnäytetyöni ohjaajana toimii lehtori Aleks Nyström.

Opinnäytetyöni tavoitteena on järjestää tapahtuma, jonka sisällöllä pyritään kohderyhmän onnistuneeseen ryhmäytymisprosessiin. Ryhmäytymisprosessin vaiheet rakennetaan elämyksien ja elämyspedagogiikan ympärille. Tarkoitukseni on järjestää kaksipäiväinen eräliikuntaseikkailu Kainuun prikaatin alueella / sen läheisyydessä. Tapahtuman ajankohta on 7.-8.9.2016. Tapahtuman ajankohta ja sen sopivuus on sovittu Kainuun prikaatin osalta majuri Risto Heikkisen kanssa sekä yksikköni päällikön, kapteeni Jukka Sahinojan kanssa. Kajaanin ammattikorkeakoulun osalta ajankohta on sovittu lehtori Anne Karhun kanssa.

Pyydän tällä vapaamuotoisella hakemuksella lupaa käyttää Kainuun prikaatin tiettyjä harjoitusalueita (esimerkiksi Rokankangas), henkilökuntaa, varusmiehiä ja kalustoa työni toteuttamiseen. Kalustolla tarkoitan muun muassa opiskelijoiden varustamista kevyellä varustuksella, trangioilla, kartoilla, kompassilla jne. Pyydän myös lupaa käyttää puolustusvoimien ajoneuvoja opiskelijoiden kuljetuksiin. Opinnäytetyössäni ei ole tarkoitus käyttää opiskelijoiden osalta aseita tai ampumatarvikkeita.

Kaikki opinnäytetyöhöni anomani tuki on huolehdittu siten, että ne eivät häiriste päivittäistä varusmiesten kouluttamista Kainuun prikaatilla. Huomioin työssäni myös turvallisuussuunnitelman sekä päävartioston tiedottamisen alueelle tulevista henkilöistä.

Toiminnallisen osuuteni sisältö lyhykäisyydessään: 7.9.2016 noudamme opiskelijat Kajaanin ammattikorkeakoululta. Kainuun prikaatilla menemme työyksikköni (1. jääkärikomppania) luokkaan, jossa pidän opiskelijoille aloitusoppitunnin, varomääräykset eräliikuntaseikkailun osalta sekä muut ohjeistukset. Tämän jälkeen varustamme opiskelijat puolustusvoimien tukemilla varusteilla. Varustamisen jälkeen 7.9.2016 päivä menee minun, henkilökunnan ja varusmiesten järjestämällä koulutuksella. Koulutamme erätaitoja ja sotilaan perustaitoja. Koulutusaiheisiin kuuluvat esimerkiksi suunnistaminen, trangialla ruoan laitto, teltan pystyttäminen,

haavoittuneen sitominen ja evakuointi ja niin edelleen. Yöpyminen tapahtuu teltassa, Kainuun prikaatin lähi-alueella. Illalla on tiedossa yhteistä ajanviettoa ja musiikkia nuotion äärellä.

8.9.2016 ohjelmassa on leikkimielinen, ryhmäytymisprosessia tukeva kilpailu. Opiskelijat saavat kartat, jonka mukaan he rupeavat etenemään rastilta toiselle. Toisen päivän osalta opiskelijat soveltavat ensimmäisenä päivänä oppimiaan taitoja mahdollisimman itsenäisesti. Suoritettavat rastit sisältävät erilaisia tehtäviä, joihin kuuluu hauskanpitoa, fyysisyyttä ja vaihtelevasti vaativaa tekemistä. Rasteina ovat esimerkiksi vesistön ylitys, esteratakilpailu, käskynanto jääkäriyhmälle, ruoanlaitto maastossa ja niin edelleen. 8.9.2016 ilta-päivällä siirrymme takaisin prikaatille, jossa opiskelijat palauttavat varusteensa. Pidän opiskelijoille loppukyselyn ja palautteen tapahtumasta. Tapahtuma päättyy, kun olemme vieneet opiskelijat takaisin Kajaanin ammattikorkeakoululle ja kun olemme palanneet kuljettajien kanssa takaisin yksikköön.

Olen varma, että tällainen tapahtuma ja sen toteuttamiseen tehty yhteistyö Kainuun prikaatin ja Kajaanin ammattikorkeakoulun välillä on omiaan lisäämään Kainuun prikaatin mainetta ja näkyvyyttä ihmisten arjessa. Tapahtumaani osallistuvat opiskelijat tulevat ympäri Suomea ja onnistuneen tapahtuman maine leviää opiskelijoiden kautta. Lisäksi markkinointia ja tapahtuman näkyvyyttä tullaan käyttämään Kajaanin ammattikorkeakoulun nettisivuilla, paikallislehdessä sekä mahdollisesti prikaatin tiedottajan toimesta.

Olen keskustellut opinnäytetyöstäni henkilökohtaisesti prikaatin komentajan, pataljoonan komentajan sekä yksikköni päällikön kanssa, saaden kaikilta myöntävän vastauksen toteuttaa opinnäytetyöni, toivon edelleen, että tuette ja puollatte opiskeluaikani ylivoimaisesti tärkeintä vaihetta ja tehtävää.

Kajaanissa 5.4.2016.

Ylikersantti Jyri Hämäläinen

Esimiesten lausunnot ja päätös

Puollan / en puolla	Perustelu	Pvm	Allekirjoitus
----------------------------	------------------	------------	----------------------

Jyri Hämäläisen opinnäytetyöhön osallistuvien opiskelijoiden varustaminen – vapaamuotoinen anomus

Opiskelen parhaillaan töideni ohessa Kajaanin ammattikorkeakoulussa liikunnan- ja vapaa-ajanohjaajaksi. Minulla on meneillään kolmas opiskeluvuosi ja olen parhaillaan tekemässä oman opinnäytetyöni kirjallista osuutta. Opinnäytetyöni on toiminnallinen opinnäytetyö, jossa kohderyhmänä ovat tulevana syksynä 2016 opiskelunsa aloittavat liikunnan- ja matkailualan opiskelijat (suomenkieliset). Määrällisesti opiskelijoita tulee olemaan noin 70-80 opiskelijaa.

Toimeksiantajana opinnäytetyölleni on Kajaanin ammattikorkeakoulu ja toimeksiantajan yhteyshenkilönä lehtori Anne Karhu. Opinnäytetyöni ohjaajana toimii lehtori Aleksi Nyström.

Opinnäytetyöni tavoitteena on järjestää tapahtuma, jonka sisällöllä pyritään kohderyhmän onnistuneeseen ryhmäytymisprosessiin. Ryhmäytymisprosessin vaiheet rakennetaan elämyksien ja elämyspedagogiikan ympärille. Tarkoitukseni on järjestää kaksipäiväinen eräliikuntaseikkailu Kainuun prikaatin alueella / sen läheisyydessä. Tapahtuman ajankohta on 7.-8.9.2016. Tapahtuman ajankohta ja sen sopivuus on sovittu Kainuun prikaatin osalta majuri Risto Heikkisen kanssa sekä yksikköni päällikön, kapteeni Jukka Sahinon kanssa. Kajaanin ammattikorkeakoulun osalta ajankohta on sovittu lehtori Anne Karhun kanssa.

Prikaatin komentaja, Kainuun jääkäripataljoonan komentaja sekä 1.jääkärikomppanian päällikkö ovat puoltaneet niin suullisesti kuin kirjallisestikin opinnäytetyöni pitämistä Kainuun prikaatin alueella. Lisäksi prikaatin komentaja on tietoinen siitä, mitä varusteita tulen tässä hakemuksessa anomaan käytettäväkseni toiminnalliseen osuuteeni. Tämän hakemuksen liitteenä tulee aiemmin tekemäni vapaamuotoinen anomus Kainuun prikaatin komentajalle pitää toiminnallinen opinnäytetyö Kainuun prikaatin alueella.

Anon tällä hakemuksella lupaa varustaa opiskelijat 7.-8.9.2016 seuraavilla varusteilla:

80 kpl Reppu / M05 tst pieni

80 kpl Sormikas, nahka-/ mieh

80 kpl Paita, poolo

80 kpl Marssikompassi

80 kpl Lusikkahaarukka / yhdistelmä

80 kpl Takki, sadeasun-/ M013

80 kpl Housut, sadeasun-/M013

80 kpl Housut, maasto-/M05

80 kpl Takki, maasto-/M05

80 kpl Vyö, nahka-/mieh

80 kpl Takki, pakkassään-/M05

80 kpl Housut, pakkassään-/M05

80 kpl Kengät, varsi-/M05

80 kpl Saapas, kumi

80 kpl Myssy, villa- / vihr mieh

80 kpl Lippalakki

80 kpl Kypärä, taistelijan / komposiitti

80 kpl Naamiosuojus, kypärän / M05 mku

80 kpl Makuupussi, yleis-/keinokuitu

80 kpl Makuualusta

Varusteiden nouto on 2.9.2016. Lisäksi anon lupaa ottaa muutaman näytevarusteen vaatteista ja kengistä 25.8.2016. Käyn sovittamassa näytevarusteita Kajaanin ammattikorkeakoululla, jolloin saan opiskelijoille mahdollisimman sopivat vaatteet ja kengät käyttöön toiminnalliseen osuuteen. Kaikki varusteet palautetaan varusvarastolle välittömästi tapahtuman jälkeisenä päivänä 9.9.2016.

Toivon, että tuette opiskelujeni ylivoimaisesti tärkeintä vaihetta puoltamalla anomukseni. Mikäli puollatte hakemukseni, tulee sen merkitys olemaan tapahtuman elämyksellisyyden, toteutumisen ja lopputuloksen kannalta korvaamattoman arvokkaassa asemassa niin minulle, opiskelijoille, tapahtumani yhteistyökumppaneille kuin Kajaanin ammattikorkeakoulullekin. Lisäksi Kainuun prikaati tulee saamaan tapahtumani toimesta ansaitsemaansa näkyvyyttä.

Kajaanissa 18.4.2016.

Ylikersantti Jyri Hämäläinen

Esimiesten lausunnot ja päätös

Puollan / en puolla

Perustelu

Pvm

Allekirjoitus

Tapahtuman mainoskuva Kainuun Sanomat-lehdessä 3.9.2016.

Tapahtuman mainoskuva Kajaanin ammattikorkeakoulun Facebook- sivuilla.

Turvallisuussuunnitelma

Tapahtuma: Elämyksellinen ryhmäytymistapahtuma

Tapahtuman järjestäjä: Jyri Hämäläinen

Tapahtuman päävastuuhenkilö:

Jyri Hämäläinen

puh. xxx-xxx

Tapahtuman ajankohta: 7.-8.9.2016

Osallistujat: noin 120 henkilöä (opiskelijat noin 80, opettajat + muut seuraajat noin 10, KAIPR henkilökunta noin 10 ja varusmiehet noin 20 henkilöä).

Tapahtuman kuvaus

Tämä turvallisuussuunnitelma on luotu yhteistyössä Kainuun prikaatin turvallisuussektorin sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa. Turvallisuussuunnitelma on tarkoitettu käytettäväksi Jyri Hämäläisen opinnäytetyön toiminnalliseen osuuteen, Elämykselliseen ryhmäytymistapahtumaan Kainuun prikaatin alueella. Tapahtuman ajankohta on 7.-8.9.2016. Tässä suunnitelmassa on huomioitu puolustusvoimien vaatimat varomääräykset sekä yleiset turvallisuusnormit.

Tapahtuman tarkoituksena on tuottaa tietoa ryhmäytymisprosessin sekä elämyksellisyyden onnistumisesta Hämäläisen opinnäytetyön toimeksiantajalle, Kajaanin ammattikorkeakoululle. Tapahtuma järjestetään Kainuun prikaatin komentajan, prikaatinkenraali Virtasen hyväksymänä. Tapahtumaan osallistuu noin 80 opiskelijaa Kajaanin ammattikorkeakoululta. Mahdollisia vierailijoita alueella tulee olemaan 5-10 henkilöä. Yhtä oppilasta lukuun ottamatta kaikki oppilaat ovat Suomen kansalaisia ja lisäksi opettajat ovat Suomen kansalaisia. Kaikkien tapahtumaan osallistuvien nimet sekä syntymäajat toimitetaan kaksi viikkoa ennen tapahtuman ajankohtaa Kainuun prikaatin turvallisuussektorille tarkastettavaksi.

Tapahtumaan osallistuu myös 1.-3.jääkärikomppanian henkilökuntaa tukemaan tapahtuman toteuttamista sekä lisäksi mukana on myös varusmiehiä noin 20 henkilöä.

Tapahtuma pyrkii sisällöltään kohderyhmän onnistuneeseen ryhmäytymisprosessiin. Ryhmäytyminen ja sen vaikutus opiskelijan hyvinvointiin on tällä hetkellä ajankohtaista. Onnistuneeseen ryhmäytymisprosessiin pyritään pääsemään elämyspedagogiikan sekä elämyksien avulla.

Tapahtuman ohjelma

7.9.2016

klo. 07.15 Oppilaiden nouto Kajaanin ammattikorkeakoululta

klo. 08.00 Saapuminen Kainuun prikaatille, 1.JK:n luokka

klo. 08.00 – 09.00 Tapahtuman avaaminen, alkukysely, ryhmien muodostaminen

klo. 09.00 – 10.00 Varustuksen pakkaaminen

klo. 10.00 – 10.15 Telakuorma-autojen määrittäminen ryhmille (ylimääräinen materiaali ajoneuvoihin)

10.30 – 11.30 Lounas (Trangian käytön opettaminen + ruoan valmistus)

11.45 – 12.45 Suunnistuksen perusteet (1.JK luokka)

13.00 – 14.20 Suunnistusharjoitus (helppo rata)

14.45 – 17.45 Rastikoulutus urheilukentällä (esterata, haavoittuneen sitominen + evakuointi, varalla kasvovärien opettaminen)

18.00 Siirtyminen ajoneuvoilla majoitusalueelle (Hankakangas)

18.00 – 20.30 Päivällinen, teltan pystyttäminen, telttaturvallisuuden opettaminen, Kirsin vierailu

21.00 Sotilaskotiauton vierailu

21.30 – 06.00 Illan viettoa ja yöpyminen

8.9.2016

06.00 – 07.30 Herätys + aamupala

08.00 – 19.30 Kilpailu (Rastit etenevät Hankakankaalta hiljalleen kohti Kainuun prikaatia. Viimeiset rastit suoritetaan Kainuun prikaatin urheilukentällä)

20.00 – 21.30 Loppukysely, varustuksen kerääminen

21.30 – 22.15 Oppilaiden vienti takaisin Kajaanin ammattikorkeakoululle

22.45 Henkilöstö (pl. opiskelijat) ovat takaisin Kainuun prikaatilla. Tapahtuma on päättynyt, kun kaikki ovat nousseet ajoneuvoista.

Riskianalyysi

Riskin syy	Todennäköisyys	Mahdollinen vaikutus terveyteen	Riskin ehkäisy
Liukastuminen	Kohtalainen / pieni	Lihaksen venähdys / murtuminen	Reittivalinta
Sairauskohtaus	Pieni	Kuolema / evakuointi	Terveydentilan selvittäminen ennen seikkailua
Haava	Kohtalainen	Veren vuoto, voi vaatia sairaalahoitoa	Taistelijan ensiapulaukku mukana
Hukkuminen	Pieni	Kuolema / vakava aivovamma	Pelastushenkilöstö Pelastusliivit Pelastusvene + pelastusrenkas
Palovamma	Kohtalainen	Palovamma, voi vaatia sairaalahoitoa	Turvallisuuden kouluttaminen ja valvominen
Nestehukka	Kohtalainen	Pyörtyminen, pahoinvointi	Juominen, nesteen täydentäminen
Lämpöhalvaus	Pieni	Vaatii sairaalahoitoa	Sopiva vaatetus →valvominen
Eksyminen	Kohtalainen	Seikkailun kesto venyy	Suunnituksen perusteiden opettaminen + tarvittaessa puhelimen käyttö
Ruokamyrkytys	Pieni	Seikkailu keskeytyy	Trangian käytön opettaminen Kylmäketjun säilyminen ruoissa
Kylmettyminen	Pieni	Seikkailun kesto venyy	Sopiva vaatetus Valvonta
Materiaalivauriot / katoamiset	Kohtalainen	Häviämisen selvittäminen	Varustarkastukset Kouluttaminen
Liikennevahinko	Pieni	Ajoneuvon vaurioituminen, henkilöstövahingot	Liikenneturvallisuuden korostaminen, toiminta tapaturman sattuessa
Valokuvaaminen (kielletyt kohteet)	Pieni	Kielletyn materiaalin joutuminen väärään paikkaan	Oppitunnilla kerrottava selkeästi mitä saa kuvata Valvonta

Riskianalyysi on luotu tapahtuman sisällön pohjalta, huomioiden Kainuun prikaatin turvallisuusupseerin vaatimat varomääräykset. Riskien minimoimiseksi tapahtumaan osallistuville järjestetään aloitusoppitunti 7.9.2016. Oppitunnilla kerrotaan tapahtuman sisältö tarvittavilta osin. Oppitunnilla kerrotaan myös turvallisuuteen liittyvät asiat. Jokaiselle tapahtumaan osallistuvalla jaetaan myös tapahtuman turvallisuussuunnitelma, jossa tulee ilmi olemassa olevat riskit, tärkeimmät puhelinnumerot mahdollisen tapaturman sattuessa, pelastuspalvelupisteet koordinaatteineen sekä toiminta erilaisten tapaturmien sattuessa.

Tapaturmien minimoimiseksi ohjaajat kouluttavat turvallisuuteen liittyvät asiat (esim. telttaturvallisuus, trangian käyttö ja niin edelleen). Turvallisuutta pyritään myös valvomaan mahdollisimman tarkasti henkilökunnan toimesta. 8.9.2016 tapahtuvassa kilpailussa rastien pitäjät vastaavat rastien turvallisuudesta valvomalla rasteilla tapahtuvaa toimintaa.

Teknillinen pioneerikomppania järjestää 8.9.2016 räjäytysharjoituksen Rokankankaan alueella. Olen ollut yhteydessä kyseisen räjäytysharjoituksen johtajan kanssa ja olemme sopineet Kassunkurun ampumakenttäalueella liikkumiset siten, että voimme majoittua Hautakankaalla 7.9.2016 normaalisti ilman rajoituksia. 8.9.2016 poistumme opiskelijoiden kanssa Mustantien pohjoispuolelle (pois ampumakenttäalueelta) ennen teknillisen pioneerikomppanian räjäytysharjoitusta. Ilmoitan henkilöstön poistumisesta erikseen räjäytysharjoituksen varoupseerille. Painotamme lisäksi ohjaajien kanssa, että ampumakenttäalueelle ei ole asiaa, alue näkyy selkeästi kartassa ja lisäksi puomit tiellä sekä varoitustaulut metsässä ehkäisevät alueelle pääsyn.

Vesistötehtävään, mikä tapahtuu Valkeajärvellä, on myös kiinnitetty erityishuomiota. Valkeajärven käytöstä on sovittu 1. pioneerikomppanian kanssa. Vesistötehtävässä toimitaan Puolustusvoimien varomääräyksen PAK D. 6.5 mukaan. Vesistötehtävässä käytetään tavallisia soutuveneitä. Jokaiselle veneessä olevalle on varattu pelastusliivit ja paikka on myös pelastusvene, jossa on kaksi hyvän uimataidon ja elvytystaidon omaavaa pelastusmiestä, lisäksi heillä on pintauimari-puvut sekä pelastusrengas. Opiskelijoilla on niin halutessaan myös mahdollisuus rakentaa livarin pikasilta. Pikasillan ylitys tapahtuu Valkeajärven rannan vieressä siten, että pelastushenkilöstö valvoo pikasillan ylittämisen ja jokaisella ylittäjällä on pelastusliivi yllään. Koko Valkeajärven alue on helposti valvottavissa ja vesistötehtävät ovat yksinkertaisia. Kenenkään ei pitäisi (putoamista lukuun ottamatta) missään vaiheessa joutua kosketuksiin veden kanssa.

Muissa rasteissa / koulutuksissa ei tarvita turvallisuuden suhteen mitään erikoishuomioita. Loput seikkailussa tapahtuvat aktiviteetit ovat yksinkertaisia ja helpohkoja, joiden valvonnasta ja turvallisuudesta vastaavat ryhmien ohjaajat / rastien pitäjät, päävastuun ollessa allekirjoittaneella.

Turvallisuustoiminta

Henkilöstö ja puhelinnumerot

Tapahtuman johtaja	YLIK Jyri Hämäläinen
oto. Turvallisuusvastaava	puh. xxx - xxx
oto. Seuraajaosaston johtaja	
Ohjaaja	LTN Aapo Hänninen (xxx - xxx)
Ohjaaja	LTN Tapani Tolonen (xxx - xxx)
Ohjaaja	LTN Riku Nuppola (xxx - xxx)
Ohjaaja	YLIK Henri Heikkinen (xxx - xxx)
Ohjaaja	VÄNR Niklas Baarman (xxx - xxx)
Ohjaaja	KERS Markus Mäkelä (xxx - xxx)
Ohjaaja	KERS Perttu Moilanen (xxx - xxx)
Huolto ja rastien pitäminen	Varusmiehet n.20 kpl
Tapahtuman lääkintähenkilöstö	LÄÄKAU Saari LÄÄKM 1. JK asettaa LÄÄKM 1. JK asettaa

Tapahtuman toiminta toteutuu Kainuun prikaatin lähiharjoitusalueella, välillä Kainuun prikaati – Hautakangas. Matkaa Kainuun prikaatin terveysasemalle (TERVAS) on maksimissaan noin seitsemän kilometriä ja Kainuun keskussairaalalle (KAKS) noin kymmenen kilometriä. Avun saanti paikalle tapahtuu opastamalla hälytysajoneuvo lähimmälle pelastuspalvelupisteelle, josta tulee olla opastus tapahtumapaikalle. Suorituspaikat ovat pääsääntöisesti helppokulkuisia metsäreittejä, jotka ovat koko matkalta turvallisia ja hyväkuntoisia. Liikkuminen tapahtuu teiden ja rakennusten läheisyydessä.

Onnettomuuskohtaiset toimenpiteet

Toiminta tulipalon sattuessa

Pelasta

- Pelasta itsesi ja vaarassa olevat
- Varo hengittämästä savua (erittäin myrkyllistä)
- Ohjaa henkilökunta ja oppilaat lähintä poistumisreittiä ulos
- Mene kokoontumispaikkaan (jokainen telta määrittää omansa)

Ilmoita

- Soita yleiseen hätänumeroon **112** ja **xxx - xxx** sekä **xxx - xxx**
- Kerro kuka olet, missä palaa, sijainti pelastuspalvelupisteisiin sitoen ja onko ihmisiä vaarassa
- Älä katkaise puhelua ilman lupaa
- Ilmoita myös muille paikalla oleville ja tilannetta johtavalle henkilölle

Sammuta

- Ota lähin sammutin / ensisammutusvesi ja aloita sammutustyö heti (älä vaaranna henkeäsi)
- Ei vettä sähköjännitteisiin kohteisiin eikä nestepaloihin
- Aloita liekkien edestä, jatka taakse, alhaalta ylös ja levitä aine edestakaisella liikkeellä liekkien juureen
- Lopeta ruiskutus liekkien kadotessa

Ehkäise

- Rajoita palon leviäminen kaivamalla haudanto
- Poista lähellä olevat tulenarat esineet, syttyvät aineet

Opasta

- Järjestä palokunnan opastus paikalle
- Ole palokunnan apuna

Toimintaohje tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa

- Tee nopeasti tilannearvio:
 - o Selvitä mitä on sattunut
 - o Onko potilas hereillä
 - o Hengittääkö, toimiiko sydän
- Käynnistä potilaan ensiapu
- Pienet vammat voi hoitaa itse paikan päällä
- Käytä ensiapureisilaukun välineistöä ja tarvikkeita
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta (pienissä haavereissa soitto xxx – xxx / xxx – xxx)
- Suuremmissa vammoissa tai vakavissa sairastapauksissa tee hätäilmoitus

Yleinen hätänumero 112 sekä Jyrille xxx – xxx / xxx - xxx

- Hätäilmoitusta tehdessä kerro:
 - o Mitä on tapahtunut (mahdollisimman tarkkaan)
 - o Paikan sijainti pelastuspalvelupisteisiin sitoen
 - o Milloin

- Miten opastus tapahtuu
 - Kuka olet
-
- Älä sulje puhelinta, ennen kuin saat siihen luvan
 - Järjestä selkeä opastus paikalle yhteistoiminnassa muiden kanssa
 - Älä jätä potilasta yksin
 - Elvytyksen onnistumisen ratkaisee aika, joka kuluu sydämenpysähdyksestä elvytyksen aloittamiseen. Eloton ihminen näyttää kuolleelta, hengitys on pysähtynyt eikä verenkierron merkkejä ole.

 - Ota selvää, saatko elottomalta näyttävän hereille. Ravistele ja kysy äänekkäästi ”oletko kunnossa, mitä on tapahtunut?”

 - Jos hän ei herää, soita 112

 - Avaa hengitystiet. Taivuta päätä taaksepäin ja nosta leukaa

 - Tarkista, hengittääkö autettava normaalisti? Katso, kuuntele ja tunnustele enintään 10 sekuntia

 - Jos hän hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon ja valvo hengitystä ammattilavun tulon saakka

 - Jos hän ei hengitä normaalisti, aloita paineluelvytys. Aseta toisen käden kämmenen tyvi keskelle rintalastaa ja toinen käsi sen päälle. Painele rintalastaa 30 kertaa painelutaajudella 100 kertaa minuutissa. Anna rintalastan painua alaspäin 4-5 cm.

 - Jatka puhalluselvytyksellä. Avaa uudestaan hengitystiet. Sulje autettavan sieraimet etusormella ja peukalolla ja paina huulesi tiiviisti autettavan suulle. Puhalla 2 kertaa ilmaa keuhkoihin

 - Jatka painelu-puhalluselvytystä rytmillä 30:2, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai et enää jaksaa elvyttää

Pelastuspalvelupisteet

Kassunkurun ampuma- ja harjoitusalueelle on merkitty viisi pelastuspalvelupistettä:

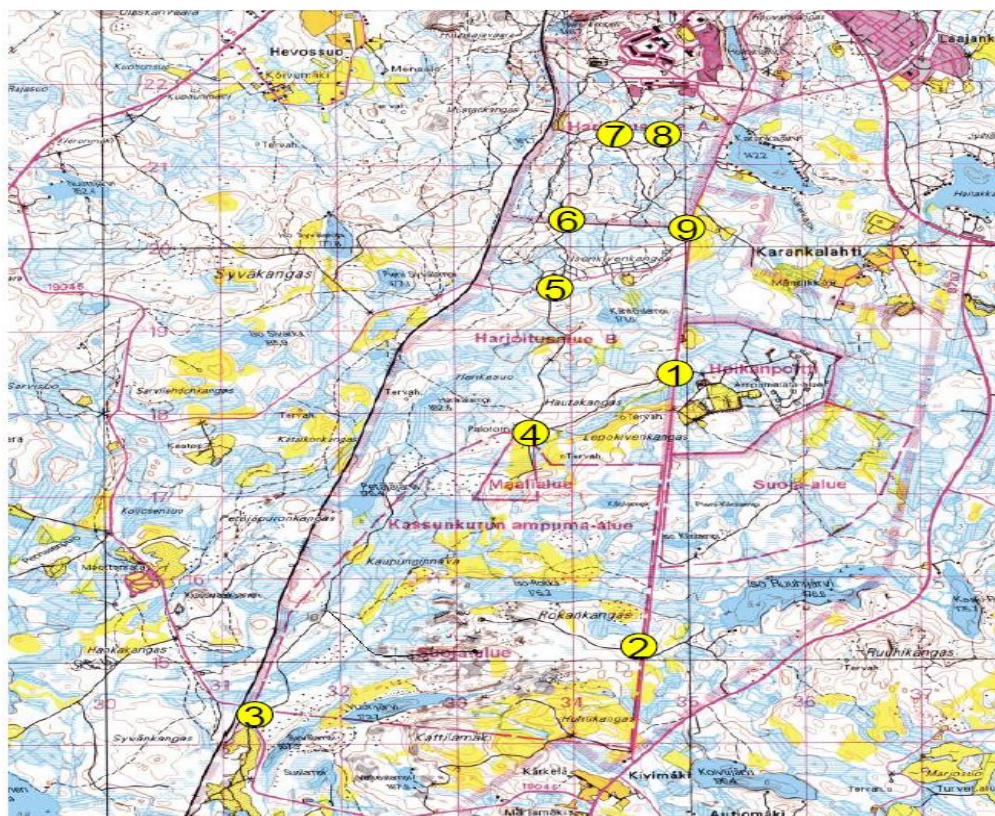
- **PEPA 1:** Vartiopaikka 1
- **PEPA 2:** Rokankankaantien ja Lehtovaarantien risteys
- **PEPA 3:** Vartiopaikka 2
- **PEPA 4:** Kassunkurun maalialue
- **PEPA 5:** Vartiopaikka 3

Kasarmialueen ja Kassunkurun Isonkivenkankaan väliselle alueelle on merkitty neljä pelastuspalvelupistettä:

- **PEPA 6:** Keskimmäisen rekiuran ja Sinisen linjan risteys
- **PEPA 7:** Siltakoulutuspaikka
- **PEPA 8:** Suojelukoulutusrata
- **PEPA 9:** Lehtovaarantien ja Sinisen linjan risteys

Pelastuspalvelupisteet on merkitty maastoon keltaisella pohjalla ja mustalla numerolla varustetulla taululla

Pelastuspalvelupisteet:

Muuta huomioitavaa

- Valokuvaaminen on sallittu vain oppitunnilla mainituissa paikoissa
- Harjoitusalueella on paljon ajoneuvoliikennettä, noudattakaa erityistä varovaisuutta tiellä liikkuessa
- Varautukaa esittämään tarvittaessa henkilöllisyytenne

TERVETULOA ELÄMYKSELLISEEN RYHMÄYTYMISTAPAHTUMAAN!

Olen Jyri Hämäläinen ja opiskelen parhaillaan kolmatta vuotta liikunnan ja vapaa-ajan ohjaajaksi Kajaanin ammattikorkeakoulussa. Opintoni alkavat olla hiljalleen loppusuoralla ja olen parhaillaan tekemässä opinnäytetyötäni. Sinä Kajaanin ammattikorkeakoulussa syksyllä 2016 opintosi aloitettava liikunnan- tai matkailualan opiskelija pääset osallistumaan opinnäytetyöni toiminnalliseen osuuteen, kaksipäiväiseen elämykselliseen ryhmäytymisseikkailuun 7.-8.9.2016!

Tämän tiedoksiannon tarkoituksena on valmistaa ja ohjeistaa sinut etukäteen tulevaan tapahtumaan. Tapahtuma on laadittu opetussuunnitelmaan siten, että 7.-8.9.2016 ovat sinulle koulupäiviä, mutta koulunkäynti tapahtuu toiminnallisen tapahtuman muodossa luonnon äärellä. Kuten varmaan huomasitkin, tapahtuman ajankohta toteutuu piakkoin opintojesi alettua, joten huolehdihan, että sinulla on tarvittava varustus mukana tapahtumaan saapuessasi (ks. varusteluettelo tiedoksiannon lopusta).

Haluan kertoa teille opinnäytetyöstäni lyhyesti. Käsittelen opinnäytetyössäni neljää aihealuetta, jotka ovat tapahtuman järjestäminen, ryhmäytymisprosessi, elämyspedagogiikka ja elämys:

- Tapahtuman järjestäminen tarkoittaa tapahtuman suunnittelua, soveltamista ja toteuttamista siten, että hyväksi todettua tapahtumaa voidaan jatkossakin käyttää siihen suunniteltuun tarkoitukseen. Järjestän tapahtuman (Elämyksellinen ryhmäytymisseikkailu) toimiksiantajalleni, Kajaanin ammattikorkeakoululle.
- Tapahtumani käsittelee ryhmäytymisprosessia ja sen vaikutusta opiskeluun. Ryhmäytyminen tarkoittaa lyhykäisyydessään ryhmän muodostumista turvallisesti ja määrätietoisesti edeten tavoitteesta toiseen. Ryhmäytymisen sopivin ajankohta on tutkimusten mukaan piakkoin siitä, kun opinnot alkavat, joten siksi 7.-8.9.2016 onkin erittäin sopiva ajankohta toteuttaa seikkailu! Onnistuneen ryhmäytymisen on todettu tuovan ryhmään lisää turvallisuutta, vuorovaikutusta, sitoutumista, sekä usein yksilö löytää oman roolinsa ryhmässä. Lisäksi onnistuneen ryhmäytymisen on todettu vähentävän syrjäytyneisyyttä ja koulukiusaamista. Onnistuneella ryhmäytymisellä voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia opiskelijoiden elämään.
- Onnistuneeseen ryhmäytymiseen tulen käyttämään elämyspedagogiikkaa ja elämyksellisyyttä. Elämyspedagogiikka painottaa prosessia, mutta etusijalla ovat elämykset ja oppiminen niiden välityksellä. Elämyspedagogiikka ymmärretään koulun ulkopuoliseksi, koulun vaihtoehtoiseksi ja koulua tukevaksi, toiminnallisia menetelmiä käytettäväksi kasvat- ja opetussuuntaukseksi, jossa ryhmäyhteisön avulla, epätavallisissa olosuhteissa ja tilanteissa omaksutaan uusia tietoja, arvoja ja asenteita.

Lähdemme toteuttamaan tapahtumaa 7.9.2016 aamulla ja palaamme koululle 8.9.2016 illalla, eli majoitumme luonnon helmassa yhden yön. Olen järjestänyt sinulle vähintäänkin viiden tähden majoituksen, joten majoituksesta, makuupusseista, peitoista tai vastaavasta sinun ei tarvitse huolehtia. Annan sinulle käyttöösi päivärepun, johon mahtuu kaikki tarvittava kahden päivän seikkailuun. Saat minulta sadeasun, maihinnousukengät ja kumisaappaat. Lisäksi saat käyttöösi paksun takin, mikäli kylmä iskee syksyisen illan viiletessä. Saat minulta kevyemmän päivävaatetuksen, joka sisältää housut, takin ja vyön. Kevyellä vaatetuksella on hyvä lähteä liikkumaan luonnon äärelle. Annan sinulle myös t-paidan ja pitkähihaisen paidan. Ruoat ja ruoan tekoon tarvittavat välineet tulevat myös minulta. Eksymisen varalta tarjoan kartat ja kompassit. Pienet haaveritkaan eivät ole ongelma - minulta saat ensiapuvälineet pahimman varalle. Maksimoidakseni tapahtuman elämyksellisyyden en paljasta teille tapahtuman sisältöä tämän enempää. Sisältö selviää teille tarkemmin seikkailun alettua. ☺

Suosittelen sinua ottamaan seikkailuun mukaan:

- Henkilötodistus (ajokortti/kelakortti)
- Puukko
- Tulitikut
- Kumisaappaat (varakengiksi)
- Vaihtovaatteita (esim. pitkät alushousut, alusvaatteet, villasukat, sukat, vaihtokerrastoa ja kevyt ulkokuorivaatetus, jos minun tarjoamat kastuvat)
- Jätesäkki
- Pyyhe
- Hygieniavälineet
- Hieman käteistä
- Halutessaan hieman omaa evästä (esim. suolapähkinät, suklaa, tonnikala ym.)
- Hanskat (suosittelem nakkasormikkaita, kestävä reissussa ja pitoa tarvitaan!)
- Pipo ja lippalakki
- Juomista vähintään 3 litraa (Hoidan juomatäydennykset, mutta juomapullot / camelbag otettava itseltä mukaan)
- Puhelin + laturi (kannattaa laittaa minigrip- pussiin, jottei pääse kastumaan. Puhelimen lataus kesken seikkailun vain tarvittaessa, ulkoinen laturi kätevä olla itsellä mukana)
- Kamera (mikäli haluaa ikuistaa seikkailun, huolehdihan itse, että säilyy ehjänä)
- Rohkeutta ja iloista mieltä

Tulen sovittamaan vaatteet ja kengät koululle ennen tapahtuman alkua, jolloin saadaan kaikille seikkailijoille mahdollisimman sopiva varustus päälle. Lisäksi selvitän samalla seikkailijoiden mahdolliset ruoka-aineallergiat ja hankin ruoat sen mukaisesti. ☺

Elämyksellinen ryhmäytymistapahtuma sisältää hauskaa ja unohtumatonta yhdessä tekemistä! Toiminta on vaihtelevasti fyysistä, henkistä ja elämyksellistä toimintaa, kuitenkin siten, että kaikki pääsevät seikkailun alusta loppuun. Turha siis jännittää tapahtumaa liikaa, vaan saavu paikalle avoimin ja rennoin mielin!

Toivotan sinut vielä kerran tervetulleeksi tapahtumaani sekä opiskelemaan Kajaanin ammattikorkeakouluun!

Nähdään syksyllä! ☺

t. Jyri Hämäläinen, SLM14K

Jos tulee kysyttävää, tarvittaessa minut tavoittaa: xxx-xxx

Sähköposti: jyrihamalainen@kamk.fi

ELÄMYKSELLISEN RYHMÄYTYMISTAPAHTUMAN PALAUTEKYSELY (Alkukysely)

1. Koulutusohjelma ja kurssitunnus: _____

2. Ikä: _____ 3. Sukupuoli: mies nainen **Ympyröi vastaus, joka parhaiten kuvaa, miltä sinusta tuntuu toimia tässä ryhmässä:**

Q	Tässä ryhmässä tunnen, että...	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	minua tuetaan.	1	2	3	4	5
2	minua kuunnellaan.	1	2	3	4	5
3	minua ymmärretään.	1	2	3	4	5
4	minua arvostetaan.	1	2	3	4	5
5	olen turvassa.	1	2	3	4	5

Miten koet "toimivan yhteistyön periaatteet" tässä ryhmässä?

Q	Koen, että...	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	ryhmä on fyysisesti turvallinen.	1	2	3	4	5
2	voin luottaa muihin ryhmän jäseniin.	1	2	3	4	5
3	ryhmän muut jäsenet luottavat minuun.	1	2	3	4	5
4	ryhmässä kaikki ryhmänjäsenet hyväksytään.	1	2	3	4	5
5	tiedämme toistemme vahvuudet.	1	2	3	4	5
6	hyödynnämme toistemme vahvuuksia käytännön tasolla.	1	2	3	4	5
7	toimimme ryhmänä saavuttaen yhdessä tavoitteen.	1	2	3	4	5

Tehtävien toteuttaminen ja merkkien selitykset

Kohderyhmä = Mille kohderyhmälle tehtävä parhaiten soveltuu

a= Alakoulu
Y= Yläkoulu / lukio
A= Aikuiset

Aika = Antaa viitteitä, kuinka kauan tehtävän suorittamiseen menee aikaa. Vähimmäisaika on vaikea alittaa, mutta enimmäisaika riippuu pitkälti ryhmän toiminnasta. Mikäli enimmäisaika ylittyy, voi rastin ohjaaja esimerkiksi keskeyttää rastin / auttaa ryhmää selviytymään tehtävästä

Tavoitteet = Tavoite kertoo, miten tehtävä palvelee ryhmää ja sen toiminnan kehittämistä. Tavoite rasteissani ei keskity liikunta-aktiivisuuden tavoitteisiin

Vaativuus = Mitä vaativampi tehtävä on, sitä suurempi rooli ryhmällä on oman toimintansa selviytymiseen. Lisäksi ohjaajan rooli (varsinkin tehtävänannossa) korostuu

* = Helppo
** = Kohtalaisen vaativa
*** = Vaativa
**** = Erittäin vaativa harjoitus (turvallisuus korostuu, tarvitaan useampi ohjaaja valvomaan)

Ennakovalmistelut = Antaa viitteitä siitä, kuinka paljon tehtävä vaatii ennakovalmistelua. Helpottaa suunnittelua

* = Ei vaadi ennakovalmisteluita (riittää ns. porukka + paikka)
** = Vähän ennakovalmisteluita
*** = Kohtalaisesti ennakovalmisteluita
**** = Paljon ennakovalmisteluita (vaatii ajoneuvon + vähintään kaksi henkilöä valmisteluissa)

Tarvittavat välineet / valmistelut = Kertoo, mitä välineitä tehtävän suorittamisessa tulee olla. Välineitä ja niiden käyttöä voidaan soveltaa ja muokata

Suorituspaikan vaatimukset = Kertoo, millainen paikka olisi ihanteellinen suorittaa tehtävä. Huomioitavaa on, että mitä soveliaampi suorituspaikka on, sitä turvallisempaa on myös tehtävän tekeminen

Toiminnan kuvaus = Kertoo, miten ohjaaja toteuttaa tehtävän. Mielikuvitus korostuu. Soveltamista voidaan noudattaa erilaisten kohderyhmien kanssa

Huomioitavaa = Kertoo, mihinkä kohtaan ohjaajan tulee kiinnittää huomionsa, kun ryhmät suorittavat tehtävää

Viitetarina = Viitetarina elävöittää tehtävän suorittamista. Oikein suoritettu viitetarina tuo ryhmän jäseniin lisää motivaatiota ja täten ryhmäläisten on helpompi heittäytyä tehtävän suorittamiseen. Oikein rakennetut viitetarinat tukevat tapahtuman kokonaisuutta

Rasti 1. Riviin järjesty!

Kohderyhmä = Y, A

Aika: 5 – 20 min

Tavoitteet: Tutustuminen, kommunikointi, johtaminen, hyvän tunnelman lisääminen

Vaativuus: *

Ennakkovalmistelut: *

Tarvittavat välineet / valmistelut: Liinoja silmien sitomista varten

Suorituspaikan vaatimukset: Tasainen maasto, riittävästi tilaa ympärillä

Toiminnan kuvaus: Ryhmällä tulee olla kapteeni selvillä tehtävään. Mikäli näin ei ole, ryhmä valitsee tarvittaessa itselleen kapteenin. Kaikkien ryhmän jäsenten silmät sidotaan liinalla / vastavalla (pl. kapteeni). Silmien sitomisen jälkeen kapteenin tehtävänä on laittaa ryhmänsä ikäjärjestyksessä nuorimmasta vanhimpaan, mutta hän ei saa koskettamalla ohjata ryhmäläisiä paikalleen.

Huomioitavaa: Rastin pitäjä sekoittaa ryhmän silmien sitomisen jälkeen, tämä vaikeuttaa tehtävää

Pisteytys: Max 10 pistettä

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä selviytyi alle 7 minuutin 10p

Ryhmä selviytyi alle 10 minuutin 8p

Ryhmä selviytyi alle 15 minuutin 6p

Ryhmä selviytyi alle 20 minuutin 4p

Ryhmä selviytyi tehtävästä 3p

Ryhmän jäsen (pl. kapteeni) auttoi suoritusta puheellaan -1p / auttaminen

Rasti 2. Hämähäkkiseinä**Kohderyhmä: a, Y, A****Aika:** 15 – 30 min**Tavoitteet:** Yhteistyö, luottamus, työnjako, ongelmanratkaisu ja läheisyys**Vaativuus: ******Ennakkovalmistelut: *******Tarvittavat välineet / valmistelut:** Riittävästi narua**Suorituspaikan vaatimukset:** Puut / tolpat 2-3 metrin välein. Suorituspaikalla oltava pehmeä kangasmaasto

Toiminnan kuvaus: Ryhmälle on rakennettu valmiiksi hämähäkinverkko. Puiden tai tolppien etäisyys toisistaan on n. 2-3 metriä. Verkko tulee muodostaa joko pienistä tai suurista neliöistä. Huomioitavaa on, että alanaru tulee asettaa noin 50 cm:n korkeudelle maasta. Verkon rakentamisen jälkeen ryhmän tehtävänä on selviytyä verkon toiselle puolelle siten, ettei kukaan ryhmäläisistä kosketa hämähäkinverkkoon. Mikäli kosketuksia tulee, ryhmä saa siitä virhepisteitä ja jos virhe on räikeä, ryhmä aloittaa tehtävän alusta (kuitenkin siten, että rastinpitäjä keskeyttää rastin, jos ryhmällä ylittää 45 minuuttia). Samasta reiästä ei saa mennä kaksi henkilöä.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Ohjaaja seuraa, että kaikki menee turvallisesti

Viitetarina ryhmälle: Kainuun metsissä elää suuria ja myrkyllisiä hämähäkkejä. Hämähäkit kutovat verkkonsa harvaan kangasmetsään. Kuten näette, verkko on myrkyllistä ja verkkoon kosketaminen on kielletty, koska se saattaa aiheuttaa ihmisille halvaantumisen tai jopa kuoleman. Hämähäkki on myös erittäin ovela; saman reiän kautta ei voi mennä kuin yksi ihminen. Hämähäkki tunnistaa reiän, mistä ihminen menee, mutta ei ehdi kuin yhden ihmisen kimppuun. Toisella kertaa hämähäkki ehtii napata samasta reiästä menijän, koska se osaa vaania jo käytettyä reikää. Toiset saavat auttaa suorittajaa, mutta vain siltä puolelta, missä he sillä hetkellä ovat.

Pisteytys: Max pistemäärä 10**Pisteytyksen kriteerit:**

Ryhmä selviytyi alle 15 minuutin 10p
Ryhmä selviytyi alle 20 minuutin 8p
Ryhmä selviytyi alle 30 minuutin 6p
Ryhmä selviytyi alle 35 minuutin 4p
Ryhmä selviytyi tehtävästä alle 45 minuutin 2p

Kosketus verkkoon -1p
Samasta reiästä meno -2p

Rasti 3. Ikikynttilä**Kohdetyhmä: a, Y, A****Aika:** 15 – 40 min**Tavoitteet:** Yhteistyö, työnjako, ongelmanratkaisu, läheisyys ja hauskan pitäminen**Vaativuus:** *****Ennakkovalmistelut:** ****Tarvittavat välineet / valmistelut:** Muovikori, kasteluletkun pätkiä, narua, muovikulho, kynttilä, vesipystö

Toiminnan kuvaus: Viisi narua on sidottu pieneen muovikulhoon. Jokaiseen narunpätkään tarttuu aina yksi ryhmän jäsen kiinni. Yksi ryhmäläisistä toimii neuvojana sivusta eikä koske naruun. Ryhmän tehtävänä on täyttää muovikippo täyteen vettä ja kuljettaa se narujen varassa siten, että he kaatavat veden letkun sisälle. Letku on U- muodossa ja se täyttyy hiljalleen. Kun letku on täynnä vettä, alkaa vesi vuotamaan letkun molemmista päistä yli. Yli tuleva vesi sammuttaa letkun alapuolella olevan kynttilän. Muovikorin tehtävänä on yksinkertaisesti vain pitää muoviletku paikallaan ja toimia tukijalustana.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Rastin ohjaaja pitää huolen siitä, että kynttilät ym. ovat paikallaan oikein

Viitetarina ryhmälle: Olette saapuneet paikallisen legendan, Urhon luokse. Urho on ollut pikku-pojasta asti tunnettu keksijä. Hän on keksinyt ”ikuisuuskynttilän”, jota ei ole tähän mennessä onnistunut yksikään ryhmä sammuttamaan. Ryhmä saa Urholta haasteen: sammuttakaa kynttilä täyttämällä letku vedellä siten, että yksi ohjaa ryhmää ja muut ovat tarttuneet narunpäihin kiinni. Tarjolla on loppuelämän kestävää mainetta Kainuun lakeuksilla.

Pisteytys: Max pistemäärä 10**Pisteytyksen kriteerit:**

Ryhmä selviytyi alle 15 minuutin 10p

Ryhmä selviytyi alle 20 minuutin 8p

Ryhmä selviytyi alle 25 minuutin 6p

Ryhmä selviytyi alle 30 minuutin 4p

Ryhmä selviytyi alle 35 minuutin 2p

Ryhmä selviytyi alle 40 minuutin 1p

Kapteeni ei johtanut toimintaa -1p

Joku ryhmäläisistä päästi otteensa irti narusta -1p / kerta

Ryhmä sammutti kynttilän muuten kuin letkun täytön avulla -1p (uusi kynttilä ja tehtävä uudestaan)

Rasti 4. Metsästäjän painajainen**Kohderyhmä:** Y, A**Aika:** 10 – 35 min**Tavoitteet:** Yhteistyö, luottamus, työnjako, ongelmanratkaisu, hauskan pito**Vaativuus:** ****Ennakkovalmistelut:** ****Tarvittavat välineet / valmistelut:** 7.62 RK 95, kokoamisohjetaulukko, alusta rynnäkkökiväärin osille**Suorituspaikan vaatimukset:** Selkeä, tasainen alue joka on valvottavissa

Toiminnan kuvaus: Ohjaaja on purkanut rynnäkkökiväärin osiin ja levittänyt ne tasaisesti lähi-alueelle (säde noin 50 metriä). Ryhmän saapuessa alueelle, ohjaaja sitoo kaikkien muiden ryhmäläisten silmät, paitsi kapteenin. Kapteeni ja ohjaaja kiertävät alueen muiden näkemättä ja ohjaaja näyttää kapteenille, missä rynnäkkökiväärin osat sijaitsevat. Tämän jälkeen ryhmänjohtaja saa itse valita, kuinka hän haluaa osat etsiä. Vaihtoehtoja on esimerkiksi ryhmä käsikkäin rivissä edeten tai vaikkapa jokainen omalle reitilleen. Kun osat on löydetty, ryhmä kokoaa rynnäkkökiväärin "metsästäjälle" kokoamisohjeen mukaan. Varusmiespalveluksen käyneet henkilöt voivat toimia esim. kapteenina. Miinuspisteitä tulee, jos varusmiespalveluksen käynyt ohjeistaa rynnäkkökiväärin kokoamisessa.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Ohjaaja seuraa, että kaikki menee turvallisesti. Tarvittaessa kertoo ryhmäläisille, milloin pitää varoa askelia (esim. kuoppa tms.). Rynnäkkökiväärin osista on myös pidettävä huolta.

Viitetarina ryhmälle: Paikallisella metsästäjällä on mennyt ilta pitkäksi. Hän rupesi illan rienoissa purkamaan asettaan seuraavan päivän metsästystä varten, mutta pimeys ehti kuitenkin laskeutua Kainuun metsiin. Aamulla metsästäjä heräsi ja huomasi rynnäkkökiväärinsä olevan vieläkin levällään. Metsästäjä tarvitsee ryhmältä apua aseensa kokoamiseen. Hän on kuitenkin erittäin tarkka siitä, että jo armeijan käyneet eivät rupea ohjeistamaan rynnäkkökiväärin kokoamisessa muita!

Pisteytys: Max pistemäärä 10**Pisteytyksen kriteerit:**

Ryhmä selviytyi alle 15 minuutin 10p
 Ryhmä selviytyi alle 20 minuutin 8p
 Ryhmä selviytyi alle 25 minuutin 6p
 Ryhmä selviytyi alle 30 minuutin 4p
 Ryhmä selviytyi alle 35 minuutin 2p
 Ryhmä suoritti tehtävän 1p

Jokainen armeijan käyneen ryhmäläisen avustus -1p
 Ohjeiden mukainen "tekninen" suorittaminen oli haparoivaa -1p / kerta

Rasti 5. Ryhmänjohtajan käsky**Kohderyhmä: A****Aika:** 15 - 25 min**Tavoitteet:** Yhteistyö, läheisyys, ongelmanratkaisu, hauskan pito**Vaativuus: ******Ennakkovalmistelut: *****Tarvittavat välineet / valmistelut:** Joukkueenjohtajan käskyrunko, ryhmänjohtajan käskyrunko, kartta, muistiinpanovälineet**Suorituspaikan vaatimukset:** Suojaisa metsä tilanteen elävöittämiseksi

Toiminnan kuvaus: Rastin ohjaaja kuvaa joukkueenjohtajaa, joka antaa käskyn ryhmälle. Ryhmä saa viisi minuuttia aikaa miettiä ryhmänjohtajan käskyn muodostamista. Tämän jälkeen ryhmän vanhin antaa yhdessä luodun ryhmänjohtajan käskyn rastin ohjaajalle, joka toimii "jäkä-riryhmänä". Mikäli joukossa on varusmiespalveluksen käyneitä henkilöitä, tulee arviointi olemaan tiukempi.

Huomioitavaa: -

Viitetarina ryhmälle: Koska olemme seikkailussa, jossa armeijateema on vahvasti läsnä, haluamme testata ryhmäläisten valmiuksia palvella jääkärikomppaniassa ryhmänjohtajan roolissa. Ryhmä kuuntelee joukkueenjohtajan käskyn. Joukkueenjohtajan käskyn jälkeen ryhmällä on viisi minuuttia aikaa luoda annetusta joukkueenjohtajan käskystä ryhmänjohtajan käsky ja antaa se suullisesti ohjaajalle, joka kuvaa myöhemmässä vaiheessa jääkäriryhmää. Jos ryhmässä on alipuseeri- tai upseeritasoisia miehiä tai naisia, huomioidaan käskyn antaminen tiukemmin pisteissä.

Joukkueenjohtajan hyökkäyskäsky hyökkäysasemassa:

1. Vihollisen jalkaväkiryhmä on havaittu harjanteella 600m päässä. Jalkaväkeä on suojaamassa 1 x BMP-2 Rynnäköpanssarivaunu.
2. Komppanian tehtävä: 1.JK Lyö vihollisen komentopaikkaa suojaavan sivustansuojajoukkueen 0600 aloitettavalla hyökkäyksellä. Hyökkäyksen on vaikutettava 06.20.
3. Tehtävä: Joukkue hyökkää komppanian ryhmityksessä oikealla suuntaan 05-00 ja lyö kohtaamansa vihollisen. Tavoite suon laita 800m, murtokohta harjanne 600m. Joukkue valmistautuu jatkamaan hyökkäystä komppanian tavoitteeseen ilman eri käskyä.
4. 2JÄÄKJ hyökkää meidän vasemmalla puolella. 3. JÄÄKJ meidän takana reservissä. 1JÄÄKJ suojaaa meidän liikkeellelähdön tältä tasalta. 2 Ryhmä vastaa yhteyden pidosta 2JÄÄKJ:n kanssa. 15 hoitaa yhteydenpidon 3JÄÄKJ kanssa.
5. Joukkue hyökkää Ryhmäparijonossa. 1R: Hyökkää ryhmityksessä oikealla suuntaan 05-00 ja lyö kohtaamansa vihollisen. Tavoite suon laita 800m. 2R: Hyökkää ryhmityksessä oikealla suuntaan 05-00 ja lyö kohtamaansa vihollisen. Tavoite suon laita 800m. 3R: Hyökkää 2R Takana ja toimii reservinä.
6. TJPÄÄL ampuu hyökkäykseen liittyen epäsuorantulen valmistelun. Tuli alkaa meistä 600m päässä murtokohdassa H-8. Siinä tuli kestää H hetkeen asti. Meidän TJ tahdittaa kärjen liikettä. Tuli siirtyy murtokohdasta tavoitteeseen H-4 hetkellä ja jatkuu H+2 asti.
7. Lähdetään liikkeelle minun merkistäni, jonka saan päälliköltä myöhemmin.

8. Mahdolliset haavoittuneet tulee evakuoida 500m taaksepäin tuon uran varteen. Siitä komppanian lääkintäryhmä hakee haavoittuneet komppanian EHP:lle. Tavoitteessa saada seuraavan kerran lisää a-tarvikkeita. Valmistaudutaan opastamaan täydennysryhmä tavoitteessa meidän luokse.
9. H-hetki 0620
10. Tunnukset: Tunnussana: JALKA-RÄTTI, taistelutunnus: KIRVES
11. Kysyttävää?

Pisteytys: Max pistemäärä 10

Pisteytyksen kriteerit:

Riippuen virheiden määrästä. Rastin pitäjä antaa pisteet 10 – 2 pistettä. Mitä enemmän ryhmässä on armeijan käyneitä, sitä tiukempi on arviointikriteeri.

Rasti 6. Terapiaa kerrakseen

Kohderyhmä: Y, A

Aika: 15 – 30 min

Tavoitteet: Yhteistyö, Läheisyys, ongelmanratkaisu, hauskan pito

Vaativuus: **

Ennakkovalmistelut: **

Tarvittavat välineet / valmistelut: Eri kokoisia palloja (jalkapallo, jumppapallo, terapiapallo)

Suorituspaikan vaatimukset: Kohtalaisen tasainen maasto

Toiminnan kuvaus: Ryhmän tehtävänä on jakaa ryhmä pareihin. Parit suorittavat tehtävän vuorotellen siten, että ensimmäinen tehtävä on mennä istumaan selät vastakkain. Parin väliin asetetaan jalkapallo. Parin tehtävänä on nousta selät vastakkain seisomaan ja kuljettaa pallo käänntöpaikalle (joka on merkitty). Käänntöpaikalla tehtävää toteuttava pari vaihtaa pallon paikkaa siten, että käänntöpaikalta on tarkoitus tulla takaisin otsat vastakkain ja pallon ollessa otsien välissä. Käsiä ei saa käyttää pallon pitämisessä. Kun kaikki parit ovat suorittaneet radan, jakaa ryhmä itsensä kolmen / neljän hengen partioihin (riippuen ryhmän vahvuudesta). Ensimmäinen kolmen hengen partio ottaa jumppapallon ja tehtävänä on kuljettaa pallo otsien välissä käänntöpaikalle. Käänntöpaikalla odottaa toinen partio, jossa tapahtuu pallon vaihto partiolta toiselle ilman käsiä. Toisen partion tulee viedä jumppapallo vaihdon jälkeen maaliin siten, että pallo on selkien välissä.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Ohjaaja seuraa, että kaikki menee turvallisesti.

Viitetarina ryhmälle: Ryhmä on selvästi terapian tarpeessa. Onneksi olemme luoneet uuden terapiamenetelmän, joka parantaa taatusti ryhmän sisäistä kemiaa!

Pisteytys: Max pistemäärä 10

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä selviytyi alle 15 minuutin 10p

Ryhmä selviytyi alle 20 minuutin 8p

Ryhmä selviytyi alle 25 minuutin 6p

Ryhmä selviytyi alle 30 minuutin 4p

Ryhmä selviytyi alle 35 minuutin 2p

Ryhmä käytti käsiä suorituksessaan -1p / kerta

Ryhmä tiputti pallon ja joutui ottamaan suorituksen alusta (saa tiputtaa 3 kertaa, sen jälkeen -1p / tiputus

Rasti 7. Kajaanilainen muotinäytös

Kohderyhmä: Y, A

Aika: 20 – 45 min

Tavoitteet: hauskan pito, yhdessä tekeminen

Vaativuus: **

Ennakkovalmistelut: ***

Tarvittavat välineet / valmistelut: Laminoituja paperilappuja, vaatteita (mekkoja, kenkiä, miesten vaatteita eri määrä), kamera, pressu tai muu vastaava peite sermin rakentamiseksi

Suorituspaikan vaatimukset: Harvapuinen metsä, tasainen maasto

Toiminnan kuvaus: Jokainen ryhmäläinen ottaa vuorollaan paperilapun ja kääntää sen ympäri. Lapun toisella puolella on vaatetuksen nimi, joka hänen tulee pukea mahdollisimman nopeasti. Ryhmän jäsenet lähtevät merkitystä liikkeelle ja juoksevat vaatteiden luokse ja vaihtavat / pukevat ne päälleen. Kun kaikki ovat käyneet pukemassa vaatteet, arvioi ohjaaja ryhmän pukeutumisen. Lopuksi komea yhteiskuva ryhmästä!

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus.

Viitetarina ryhmälle: Olette saapuneet Kajaanilaiseen muotinäytökseen. Haluamme etsiä suurimmat tähdet mallien joukosta. Valitettavasti rahamme ovat vähissä, joten joudumme järjestämään muotinäytöksen metsässä. Vaatteet ovat onneksi laadukkaita.

Pisteytys: Max pistemäärä 10

Pisteytyksen kriteerit:

Kaikki saivat vaatteet päällensä 10p

Alla oleva vaatetus näkyy -1p / kerta, kuitenkin max -4p

Rasti 8. Lämmintä hajamieliselle!

Kohdetyhmä: Y, A

Aika: 20 – 60 min

Tavoitteet: Johtajuus, yhteistyö, ongelmanratkaisu

Vaativuus: ***

Ennakkovalmistelut: ***

Tarvittavat välineet / valmistelut: Teltta, salkosarja, kiilat, moska, telttapohja, polttopuita, puukko, tulitikut

Suorituspaikan vaatimukset: Tasainen, mutta suojaista maasto teltan pystyttämistä varten

Toiminnan kuvaus: Tehtävänä auttaa pulaan joutunutta vanhusta. Ryhmän tehtävänä on pystyttää teltta mahdollisimman nopeasti, mutta oikeaoppisesti. Lisäksi ryhmän tulee sytyttää nuotio, jotta vanhus pääsee välittömästi lämmittelemään

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Turvallisuuden seuraaminen

Viitetarina ryhmälle: Vanhus on päättänyt testata kestävyytään ja lähtenyt vaeltamaan teltan kanssa metsään. Vesisade yllätti vanhuksen ja hän on erittäin kylmissään. Lisäksi vanhuksen voimat ovat vähissä. Vanhus huomasi, että hän unohti ottaa mukaansa sadeasun ja teltaankaan ei pääse lämmittelemään, koska kamiina ei ole mukana! Huomioikaa ns. mukavuus.

Pisteytys: Max pistemäärä 14

Pisteytyksen kriteerit:

Teltta on oikeamuotoinen (pitää sadetta) 0-4p

Telttanarut ovat tiukasti kiinni, mutta kuitenkin pikakiinnityksellä 0-2p

Nuotio on telttasuuaukon läheisyydessä 1p

Teltan paikka on tasainen 1-2p

Nuotio saatiin syttymään 0/2p

Työnjako oli onnistunut (esim. 1 tekee nuotion, loput pystyttävät telttaa) 1-3p

Rasti 9. Suon ylitys

Kohdetyhmä: Y, A

Aika: 15-30 min

Tavoitteet: Johtajuus, yhteistyö, ongelmanratkaisu, läheisyys, hauskan pito

Vaativuus: **

Ennakkovalmistelut: *

Tarvittavat välineet / valmistelut: kakkosnelosesta tehtyjä 50 cm:n pätkiä. Kuuden hengen ryhmä tarvitsee 4 x lankku, seitsemän hengen ryhmä 5 x lankku jne.

Suorituspaikan vaatimukset: Soinen maasto, pitää pystyä etenemään n. 30 metriä

Toiminnan kuvaus: Ryhmän tehtävänä on selvittää suon toiselle puolelle lankkujen päällä liikuen. Maahan on kielletty koskemasta millään vartalon osalla. Lankkuja saa siirtää vain eteenpäin. Lankkua ei myöskään saa heittää tai potkia. Lankkujen määrä määräytyy ryhmän jäsenten määrän mukaan.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Turvallisuuden seuraaminen

Viitetarina ryhmälle: Olette saapuneet suon reunalle. Suo on niin suuri, että teillä menisi sen kiertämiseen niin kauan aikaa, että on viisaampaa ylittää suo lankuilla. Tarvittavat välineet löytyvät maasta. Varokaa tippumasta suohon, sillä se upottaa ja joudutte kiskomaan hänet ylös, mikä vie paljon aikaa (kosketuksesta 1 piste rangaistusta)

Pisteytys: Max pistemäärä 10

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä selviytyy ylityksestä alle 15 min 10p

Ryhmä selviytyy ylityksestä alle 20 min 8p

Ryhmä selviytyy ylityksestä alle 25 min 6p

Ryhmä selviytyy ylityksestä 4p

Ryhmä selviytyy puoleen väliin saakka 2p

Ryhmän jäsen koskettaa maahan (saa koskettaa 2 kertaa, sen jälkeen -1p / kerta)

Lankkua potkitaan / siirretään väärin -1p / kerta

Rasti 10. Jääkäriryhmä pulassa

Kohderyhmä: Y, A

Aika: 15-30 min

Tavoitteet: Johtajuus, yhteistyö, hauskan pito

Vaativuus: **

Ennakkovalmistelut: **

Tarvittavat välineet / valmistelut: Raskas kertasinko x 6, Telamiina x 12, Harjoituskäsikranaatti x 6, maalitaulu x 2

Suorituspaikan vaatimukset: Mielellään juoksuhaata + potero. Lisäksi pieni tieura lähistöllä

Toiminnan kuvaus: Ryhmän tehtävänä on auttaa jääkäriryhmää. Jokainen ryhmän jäsen vuorollaan kuljettaa matalana telamiinan tien viereen, jolloin jääkärit pystyvät miinoittamaan tien. Kosketuksesta tapahtuu vaihto ja kun kaikki ovat vuorollaan vieneet miinat, alkaa seuraavaksi sinkojen vieni poteroihin matalana. Kun singot on viety, huomaavat ryhmän jäsenet, että heidän kimpuunsa ollaan hyökkäämässä. Kukin vuorollaan ryömii matalana poteroon ja pyrkii heittämään harjoituskäsikranaatin niin lähelle maalitaulua kuin vain pystyy.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus.

Viitetarina ryhmälle: Jääkäriryhmä on ongelmissa. He ovat kuulleet edestä vihollisen vaunujen ääniä, mutta viestivälineitä pitkin tuli ilmoitus, että he unohtivat ottaa mukaansa telamiinat sekä singot. Ryhmän tehtävänä on viedä ensimmäiseksi vuorotellen telamiinat tielle (2 x kerralla) ja sen jälkeen singot vuorotellen poteroihin, jotta sinkomiehet pääsevät vaikuttamaan vaunuihin. Kun telamiinat ja singot on viety, käykin niin, että ryhmänjäsenet huomaavat vihollisen lähestyvän heitä! Jokainen ottaa vuorollaan harjoittelukäsikranaatin, ryömii matalana poteroon ja heittää kranaatin kohti vihollista. Paluu takaisin ja vaihto.

Pisteytys: Max pistemäärä 10

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä eteni tilanteen mukaisesti 0-4p

Ryhmä osui 60%: ti tai paremmin viholliseen (säde 5 metriä, etäisyys 15m) 6p

Ryhmä osui 20 -50%: ti viholliseen 4p

Ryhmä osui edes kerran alueelle 2p

Ryhmä toimi silminnähden nopeasti (teki parhaansa) 0-2p

Rasti 11. Maatilan isäntä vesillä

Kohderyhmä: A

Aika: 20 – 60 min

Tavoitteet: Johtajuus, yhteistyö, ongelmanratkaisu, läheisyys, hauskan pito

Vaativuus: ***

Ennakkovalmistelut: ****

Tarvittavat välineet / valmistelut: Veneitä, airoja, pelastusliivejä, pelastusrengas, pelastushenkilöstö, pelastusvene, märkäpuku x 2

Suorituspaikan vaatimukset: Lampi, jossa voidaan suorittaa vesistötehtävä. Ranta mielellään raivattu

Toiminnan kuvaus: Ryhmä valitsee itselleen roolit alla olevan kuvauksen mukaisesti. Vesistön ylitys: Maatilan isäntä haluaisi mennä joen toiselle puolelle. Rannassa on vene, johon mahtuu kerralla kolme. Miehellä on mukanaan kaksi sutta, lammas, koira ja kaali. Ongelma muodostuukin siitä, että sudet söisivät välittömästi koiran tai lampaan, jos mies ei ole mukana. Kaali on niin pahaa, että se ei onneksi susille maistu. Koira haluaisi syödä lampaan, koirakaan ei välitä kaalista. Lampaan suurta herkkua taas on kaali, jonka se söisi heti, kun miehen selkä kääntyy. Suorittakaa tehtävä siten, että mies pääsee lammen toiselle puolelle siten, että niin eläimet kuin kaalikin ovat syömättöminä toisella puolella lampea. Jokea voi ylittää niin monta kertaa kuin haluaa.

Tehtävän suoritus: 1. Otetaan koira ja lammas veneeseen. Vastarannalla koira jätetään pois ja palataan lampaan kanssa lähtöpaikkaan. 2. Vuohi jää veneeseen, otetaan kaali mukaan ja viedään kaali koiran luokse vastarannalle, jonka jälkeen palataan lampaan kanssa takaisin. 3. Lammas jää rannalle ja otetaan sudet mukaan. Sudet viedään vastarannalle. Vastarannalla sudet jäävät veneestä ja koira otetaan mukaan. Vastarannalla pitäisi olla nyt sudet ja kaali. 4. Otetaan lammas veneeseen ja mennään vastarannalle koiran ja lampaan kanssa. 5. Noustaan veneestä pois ja tehtävä on suoritettu.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Vesiturvallisuudesta huolehtiminen!!, pelastusliivit kaikilla päällä

Pisteytys: Max pistemäärä 10p

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä selviytyy vastarannalle alle 20 minuutissa 10p
Ryhmä selviytyy vastarannalle alle 25 minuutissa 8p
Ryhmä selviytyy vastarannalle alle 30 minuutissa 6p
Ryhmä selviytyy vastarannalle alle 40 minuutissa 4p
Ryhmä selviytyy vastarannalle alle 50 minuutissa 3p
Ryhmä ei selviytynyt tehtävästä, mutta teki parhaansa 2p

Rasti 12. livarin pikasilta

Kohderyhmä: A

Aika: 35 – 60 min

Tavoitteet: Johtajuus, yhteistyö, ongelmanratkaisu, läheisyys, hauskan pito

Vaativuus: ****

Ennakkovalmistelut: ****

Tarvittavat välineet / valmistelut: Veneitä, airoja, pelastusliivejä, pelastusrengas, pelastushenkilöstö, pelastusvene, märkäpuku x 2, nauvoja, narua, lankkuja, pikasillan rakentamisohteet

Suorituspaikan vaatimukset: Lampi, jossa voidaan suorittaa vesistötehtävä. Ranta mielellään raivattu

Toiminnan kuvaus: Joukkueet jaetaan tasaisesti joko kolmen – tai neljän joukkueen tiimeiksi. Tämä rasti vaatii eri ryhmien yhteistyötä. Ryhmät valitsevat yhden henkilön johtamaan toimintaa. Lyhykäisydessään ryhmien on tarkoitus rakentaa livarin pikasilta niin nopeasti kuin suinkin mahdollista. Ylitys n. 20 metrin matkalta.

Huomioitavaa: Tarkka ohjeistus. Vesiturvallisuudesta huolehtiminen!!, pelastusliivit kaikilla päällä

Pisteytys: Max 10p

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä ylittää vesistön alle 60 minuuttiin 10 pistettä

Ryhmä ei onnistu rakentamaan livarin pikasiltaa, mutta tekee parhaansa 6p

Ryhmän jäsen tippuu veteen – 1p / tippuminen

Rasti 13. Puunkaato

Kohderyhmä: a, Y, A

Aika: 5-20 min

Tavoitteet: Yhteistyö, läheisyys, hauskan pito

Vaativuus: *

Ennakkovalmistelut: *

Tarvittavat välineet / valmistelut: Sopivan paksuisia puita, että ihminen mahtuu laittamaan kädet puun ympäri ja jalat ristiin. Puusta irrotettavalla tulee olla hanskat ja pitkähihainen ja lahkeinen vaatetus mahdollisten nirhaumien välttämiseksi

Suorituspaikan vaatimukset: Puinen maasto, pehmeä, tasainen alusta.

Toiminnan kuvaus: Oppilaat jaetaan kolmeen eri joukkueeseen. Joukkueet pyrkivät yhteistoinnallaan irrottamaan mehtäläisen puusta. Ryhmä ei saa ottaa kiinni mehtäläistä sormista / jaloista, vaan irrottaminen tulee tapahtua siten, että otetaan toisia vyötärön ympäriltä kiinni ja muodostetaan "lenkki". Jos jollakin ryhmäläisellä irtoaa ote, hän putoaa lenkistä pois ja muut jatkavat yrittämistä.

Huomioitavaa: Kolme tai neljä ryhmää (määritetään erikseen) yhdistävät voimansa ja yrittävät repiä mehtäläisen irti puusta. "Lenkin" irtoaminen vedon aikana → turvallisuus

Viitetarina ryhmälle: Olette saapuneet suuren metsätalallisen maille. Saatte jatkaa matkaanne, mikäli yritätte saada alueelleni tunkeutuneen mehtäläisen irti puusta! Mehtäläinen halailee puita ja se häiritsee minua suunnattomasti. Varokaa koskemasta mehtäläisen sormiin tai jalkoihin, hän puraisee heti kun mahdollista. Kannattaa muodostaa ketju ja ottaa toisia vyötärön ympäriltä kiinni. Onnea matkaan!

Pisteytys: Max pistemäärä 10

Pisteytyksen kriteerit:

Ryhmä saa mehtäläisen irti puusta 3 kertaa 10p

Ryhmä saa mehtäläisen irti puusta 2 kertaa 9p

Ryhmä saa mehtäläisen irti 1 kerran 8p

Ryhmä ei saa mehtäläistä irti puusta, mutta tekee parhaansa 6p

Rasti 14. Köyden veto

Kohderyhmä: a, Y, A

Aika: 10-20 min

Tavoitteet: Yhteistyö, johtaminen, läheisyys, hauskan pito

Vaativuus: *

Ennakkovalmistelut: *

Tarvittavat välineet / valmistelut: Pitkä, kestävä köysi

Suorituspaikan vaatimukset: Tasainen alusta, mielellään hiekkakenttä

Toiminnan kuvaus: Neljä joukkuetta kilpailee keskenään siitä, kuka on voimakkain ja teknisin köyden vedossa. Se joukkue voittaa, joka ensimmäiseksi vedettyä vastustajan kärkivetäjän keski-
viivan ylitse. Voittajat menevät finaaliin, häviäjät pronssitaisteluun (huomio! joukkueiden tasaus, määritetään erikseen)

Huomioitavaa: Merkitse keskikohta tarkasti, kilpailijoilla oltava hanskat kädessä

Viitetarina ryhmälle: Kainuussa on ollut kautta aikain voimakkaita ja riskejä ihmisiä. Täällä on tehty iät ja ajat raskasta fyysistä työtä oman toimeentulon ja perheen elättämisen eteen. Nyt on teidän vuoronne todistaa, pystyykö teitä vertaamaan Kainuulaisiin voiman suhteen?

Pisteytys: Menee loppusijoituksen mukaan

Pisteytyksen kriteerit:

Turnauksen voittajalle 10 pistettä

2. sija 8 pistettä

3. sija 7p

4. sija 6p

Rasti 15. Haavoittuneen evakuointiviesti

Kohderyhmä: a, Y, A

Aika: 10-25 min

Tavoitteet: Yhteistyö, johtaminen

Vaativuus: **

Ennakkovalmistelut: ***

Tarvittavat välineet / valmistelut: Evakuointialustat, ensiside, haavoittunut

Suorituspaikan vaatimukset: Tasainen alusta, mielellään hiekkakenttä

Toiminnan kuvaus: Ryhmän jäsenten on tarkoitus edetä tilanteen mukaan (pystyssä / ryömien) kohti haavoittunutta. Haavoittuneen luona ryhmä sitoo vuotokohdan (reisi), jonka jälkeen haavoittunut tulee laittaa evakuointialustaan oikeaoppisesti. Ryhmä evakuoii haluamallaan tavalla haavoittuneen lähtöpisteelle. Jos huudetaan "räjähdystä", tulee kilpailijoiden ryömiä tilanteen vaatimalla tavalla. Kokonaisuus ratkaisee voittajan.

Huomioitavaa: Jokainen ryhmä tarvitsee riittävästi tilaa tehtävän suorittamiseen. Tarkkailtava mm. sitomisen onnistumista, evakuoinnin onnistumista, epäsuorantulen alla toimimista ja lopullista aikaa.

Viitetarina ryhmälle: Taistelut ovat alkaneet ja meidän oma ryhmäläinen on haavoittunut reiteen aukon toisella puolen. Tehtävänä on edetä tilanteen mukaan haavoittuneen luokse, antaa ensiapu ja tuoda haavoittunut takaisin tänne! Varokaa vihollisen epäsuoraa tulta!

Pisteytys: Menee loppusijoituksen mukaan

Pisteytyksen kriteerit:

Aika siten, että 1-4 sijoille 4p

Aika siten, että 5-8 sijoille 3p

Aika siten, että lopuille 2p

Eteneminen epäsuorantulen alla oli matalaa 0-2p

Sitominen oli onnistunut 0-2p

Haavoittuneen evakuointi oli "pehmeää" ja turvallista 0-2p

Rasti 16. Esterataviesti

Kohderyhmä: A

Aika: 5-20 min

Tavoitteet: Yhteistyö, johtaminen

Vaativuus: ***

Ennakkovalmistelut: **

Tarvittavat välineet / valmistelut: Esteradan esteet tulee olla opetettuna edellisenä päivänä. Puolustusvoimien kantahenkilökunta pitää niin koulutuksen kuin kilpailunkin

Suorituspaikan vaatimukset: Kainuun prikaatin esterata

Toiminnan kuvaus: Ryhmä saa 10 minuuttia aikaa suunnitella toimintansa. Esterata jaetaan kuuteen osaan, joista jokainen ryhmän jäsen suorittaa oman osuutensa. Viivan kohdalla (merkattu) on vaihtopaikka, jossa kosketuksesta tapahtuu vaihto. Nopein joukkue voittaa. Miinusta tulee 10 sekuntia, jos jokin este jää suorittamatta.

Huomioitavaa: Turvallisuus korostuu. Jos esterata on märkä vesisateesta, jätetään joko osa esteistä tai koko kisa väliin. Ohjaaja tekee lopullisen päätöksen.

Pisteytys: Menee loppusijoituksen (ajan) mukaan

Pisteytyksen kriteerit:

Turnauksen voittajalle 12 pistettä

2. sija 11 pistettä

3.-4 sija 10 pistettä

5.-6 sija 9 pistettä

7.-8 sija 6 pistettä

Loput 5 pistettä

ELÄMYKSELLISEN RYHMÄYTYMISTAPAHTUMAN PALAUTEKYSELY (Loppukysely)

1. Koulutusohjelma ja kurssitunnus: _____

2. Ikä: _____ 3. Sukupuoli: mies nainen

**Ympyröi vastaus, joka parhaiten kuvaa, miltä
sinusta tuntuu toimia tässä ryhmässä:**

Q	Tässä ryhmässä tunnen, että...	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	minua tuetaan.	1	2	3	4	5
2	minua kuunnellaan.	1	2	3	4	5
3	minua ymmärretään.	1	2	3	4	5
4	minua arvostetaan.	1	2	3	4	5
5	olen turvassa.	1	2	3	4	5

Miten koet "toimivan yhteistyön periaatteet" tässä ryhmässä?

Q	Koen, että...	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	ryhmä on fyysisesti turvallinen.	1	2	3	4	5
2	voin luottaa muihin ryhmän jäseniin.	1	2	3	4	5
3	ryhmän muut jäsenet luottavat minuun.	1	2	3	4	5
4	ryhmässä kaikki ryhmänjäsenet hyväksytään.	1	2	3	4	5
5	tiedämme toistemme vahvuudet.	1	2	3	4	5
6	hyödynnämme toistemme vahvuuksia käytännön tasolla.	1	2	3	4	5
7	toimimme ryhmänä saavuttaen yhdessä tavoitteen.	1	2	3	4	5

Miten "tehokkaan ongelmanratkaisun periaatteet" toimivat teidän ryhmässä?

Q	Meidän ryhmässä...	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	oli yhteinen tavoite tiedossa .	1	2	3	4	5
2	ilmaisain mielipiteeni.	1	2	3	4	5
3	kuuntelin muita.	1	2	3	4	5
4	minua kuunneltiin.	1	2	3	4	5
5	annoin palautetta.	1	2	3	4	5
6	sain palautetta.	1	2	3	4	5
7	neuvottelimme ja sovimme työtavoista.	1	2	3	4	5
8	sovimme ryhmänjäsenien rooleista.	1	2	3	4	5

Ympyröi vastaus, joka kuvaa mielestäsi parhaiten sitä, miten eräliikuntaseikkailun eri elämyksellisyyden elementit mielestäsi onnistuivat:

Miten eräliikuntaseikkailun järjestäjä onnistui mielestäsi luomaan elämyksellisyyden "pohjan"?

Q	Mielestäni..	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	Samanlaista tuotetta ei saa muualta	1	2	3	4	5
2	Seikkailu oli uskottava ja aito	1	2	3	4	5
3	Seikkailun tapahtuma ja teema olivat yhtenäisiä ja ne lisäsivät seikkailun uskottavuutta	1	2	3	4	5
4	Koin seikkailussa useita eri aisteja ja pääsin sitä kautta paremmin mukaan seikkailun teemaan	1	2	3	4	5
5	Koin kokemuksia, jotka erottivat minut normaalista kokemuspöydästä (arjesta)	1	2	3	4	5
6	Koin seikkailun aikana positiivista vuorovaikutusta muiden seikkailun kokijoiden kanssa	1	2	3	4	5

Miten eräliikuntaseikkailun elämyksellisyys onnistui mielestäsi?

Q	Mielestäni / minusta / minä / minulla..	Täysin eri mieltä		Ei eri mieltä eikä samaa mieltä		Täysin samaa mieltä
1	Heräsi mielenkiinto seikkailua kohtaan ja minulla oli odotuksia seikkailua kohtaan	1	2	3	4	5
2	Aistin, otin vastaan, koin, tunsin ja tiedostin tuotteen fyysisesti turvalliseksi ja miellyttäväksi	1	2	3	4	5
3	Olen tyytyväinen seikkailun kokonaisuutena	1	2	3	4	5
4	Seikkailu oli itselleni merkityksellinen ja koin voimakkaita positiivisia tunteita / elämyksiä, joiden uskon pysyvän mielessäni pitkään	1	2	3	4	5
5	Tuntuu, että koin kehittyneeni, muuttuneeni tai omaksuneeni jotain uutta persoonassani tai maailmankuvassani (opin jotain uutta)	1	2	3	4	5
6	Voisin suositella vastaavaa seikkailua muillekin	1	2	3	4	5

STIPENDI

7.-8.9.2016 ERÄLIIKUNTASEIKKAILUN
SUORITTAMISESTA

Hämäläinen Jyri Kalevi

On suorittanut seikkailun **kiitettävin** arvosanoin

SUOSTUMUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUMISEEN

Hyvä osallistuja,

Osallistut Kajaanin ammattikorkeakouluopintoihin kuuluvaan seikkailutapahtumaan. Seikkailutapahtuma on osa liikunnanohjaaja Jyri Hämäläisen opinnäytetyötä. Seikkailutapahtumaan sisältyy myös opiskelijoiden vuorovaikutukseen liittyvä tutkimus, jonka toteuttajana toimii tuntiopettaja Kirsi Huotari.

Vuorovaikutustutkimuksen aiheena ovat ryhmäilmiöt sekä vuorovaikutustaidot opintojen alkuvaiheessa. Tutkimuksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä ryhmätason vuorovaikutusilmiöistä sekä tutkimukseen osallistuvien opiskelijoiden vuorovaikutuksen oppiminen. Lisäksi tavoitteena on kehittää liikunnan opintojen aloittamisvaihetta.

Kohderyhmänä ovat Kajaanin ammattikorkeakoulun syksyllä 2016 aloittaneet 1. vuosikurssin liikunnanohjaaja- sekä restonomiopiskelijat. Lisäksi kohderyhmänä ovat jo aikaisemmin olleet Kajaanin Luokanopettajankoulutusyksikön luokanopettajaopiskelijat, jotka suorittivat liikunnan sivuaineopinnot.

Aineistonkeruu toteutetaan kirjallisina kyselyinä sekä video-/valokuvaamalla. Antamasi vastaukset käsitellään niin, että henkilöllisyyttäsi ei yhdistetä antamiisi tietoihin. Saa-
duista vastauksista koottu tutkimusaineisto arkistoidaan pysyvästi. Tutkimusaineistoa käytetään vain aihetta koskevassa tieteellisessä tutkimuksessa, opetuksessa sekä Jyri Hämäläisen opinnäytetyössä. Kerätyt kuvatallenteet säilytetään sellaisenaan ja niitä voidaan käyttää jatkotutkimuksissa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinua on myös mahdollisuus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen myöhemmässä vaiheessa.

Jos olet ymmärtänyt tutkimukseen osallistumisen vaatimukset ja suostut osallistumaan tutkimukseen, ole hyvä ja allekirjoita tämä lomake.

Suostun osallistumaan yllä kuvattuun tutkimukseen.

Allekirjoitus

Nimenselvennös

Aika ja paikka